

Ysgolion yr 21ain Ganrif Dogfen Ymgynghori 2021

Gwella darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc ag
Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY):

Ysgol Arbennig The Court
Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Gynradd Moorland

11 HYDREF – 22 TACHWEDD 2021

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg / This document is available in English.
Gellir darparu'r ddogfen hon mewn Braille.
Gellir darparu gwybodaeth mewn ieithoedd cymunedol eraill hefyd os oes angen.
Cysylltwch â ni ar **029 2087 2720** er mwyn trefnu hyn.

Tabl Cynnwys

Cyflwyniad

- Llyfryn am beth yw hwn?
- Beth rydyn ni'n cynnig ei wneud?

Ymgynghoriad

- Â phwy ydym yn ymgynghori?
- Barn plant ar y cynigion arfaethedig
- Sut mae cael mwy o wybodaeth a rhannu eich barn gyda ni?
- Mae eich barn yn bwysig i ni

Eglurhad o'r termau a ddefnyddir yn y ddogfen hon

- Digonolrwydd yn y Sector Arbennig
- Dosbarthiad daearyddol Darpariaeth Arbenigol

Darpariaeth Iechyd a Lles Emosiynol Oedran Cynradd (4-11 oed)

- Y Ddarpariaeth Bresennol
- Galw am leoedd

Cynigion ar gyfer Ysgol Arbennig The Court

- Ysgol Arbennig The Court
- Nifer y llefydd yn yr ysgol
- Y galw am lefydd yn yr ysgol.
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol
- Ysgol Gynradd y Tyllgoed
- Nifer y llefydd yn yr ysgol
- Y galw am lefydd yn yr ysgol.
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol
- Safle Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categoriadau ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Arbennig The Court
- Ysgol Gynradd y Tyllgoed

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgolion?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Gofal cymorth ac arweiniad
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth fyddai'r effaith ar ddarpariaeth feithrin?

Beth yw manteision y newidiadau arfaethedig?

Anfanteision posibl y newidiadau arfaethedig

Risgiau sy'n gysylltiedig â'r newidiadau arfaethedig

Dewisiadau Eraill a Ystyriwyd

Beth fyddai'n digwydd i safle presennol Ysgol Arbennig The Court?

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

- The Court yn safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed
- The Court a safle Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg

Dweud eich dweud

Darpariaeth Gymhleth/Awtistiaeth Sylfaenol (4-11 oed)

- Y Ddarpariaeth Bresennol
- Canolfan Adnoddau Arbennig Anghenion Dysgu Cymhleth
- Galw am leoedd

Tabl Cynnwys

Cynnig ar gyfer darpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) yn Ysgol Gynradd Moorland

- Ysgol Gynradd Moorland
- Nifer y llyfdd yn yr ysgol
- Y galw am llyfdd yn yr ysgol.
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol
- Llety arfaethedig CAA

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categoriaddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ysgol Gynradd Moorland

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgolion?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Gofal cymorth ac arweiniad
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth fyddai'r effaith ar ddarpariaeth feithrin?

Ystyried opsiynau amgen

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Risgiau sy'n gysylltiedig â'r newid arfaethedig

Dewisiadau Eraill a Ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

Gwybodaeth sy'n berthnasol i'r ddau gynnig

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar ysgolion eraill?

Trefniadau derbyn

Trefniadau Teithio Dysgwyr

Materion Ariannol

Darpariaeth Iechyd

Trefniadau Llywodraethiant

Effaith y cynigion ar y Gymraeg

Cydraddoldeb

Effaith Gymunedol

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Amhariad Posibl i Ddisgyblion

Camau nesaf, sut gallwch fynegi eich barn a'r ffurflen adborth

- Beth sy'n digwydd nesaf?
- Dyddiadau allweddol
- Y Cyfnod Ymgynghori
- Hysbysiad Statudol
- Adroddiad Gwrthwynebu
- Penderfynu ar y Cynigion
- Hysbysu'r Penderfyniad

Dweud eich dweud!

- Ffurflen ymateb i ymgynghoriad

Cyflwyniad

Llyfryn am beth yw hwn?

Mae'r llyfryn hwn ar gyfer rhieni/gofalwyr, staff ysgolion, llywodraethwyr ysgolion ac unrhyw un sydd â diddordeb mewn addysg yng Nghaerdydd. Bydd o ddiddordeb arbennig i rieni/gofalwyr plant sy'n mynychu, neu'n disgwyl mynychu, Ysgol Arbennig The Court ac Ysgol Gynradd Moorland a'r rhai sydd wedi gweithio neu ar hyn o bryd yn gweithio gyda phlant ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY).

Mae'n nodi'r newidiadau rydym yn eu hawgrymu i ddarparu lleoedd ysgol arbennig cynradd o ansawdd uchel i blant ag Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol yn Ysgol Arbennig The Court a lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) ar gyfer plant ag anghenion dysgu cymhleth yn Ysgol Gynradd Moorland, a'r rhesymau dros y newidiadau arfaethedig hyn.

Beth rydyn ni'n cynnig ei wneud?

Er mwyn ateb y galw am ddarpariaeth arbenigol oedran cynradd, bwriedir:

- Cynyddu capasiti Ysgol Arbennig The Court o 42 i 72 o leoedd. Byddai'r ysgol yn trosglwyddo i ddau safle, mewn llety adeiladu newydd ar safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed ac i safle presennol Ysgol Gynradd Llaneirwg, EgCym yn Llanrhymini, gyda 36 o ddisgyblion ar bob safle o fis Medi 2025.
- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) ag 20 lle ar gyfer plant oed cynradd ag Anghenion Dysgu Cymhleth (ADC) yn Ysgol Gynradd Moorland o fis Medi 2022.

Ymgynghoriad

Â phwy ydym yn ymgynghori?

Rhaid i'r broses ymgynghori ddilyn canllawiau Llywodraeth Cymru sydd wedi eu nodi yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Fel rhan o hyn, rydym yn gofyn i bobl am eu barn ynghylch y newidiadau rydym yn eu cynnig.

Mae sawl modd y gall pobl roi eu barn i ni.

Mae Tabl 1 isod yn nodi â phwy y mae'r Cyngor yn ymgynghori:

Tabl 1: Grwpiau y mae'r cyngor yn ymgynghori â nhw	
Plant a phobl ifanc	Gweinidogion Cymru
Rhieni / gofalwyr	Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd
Staff ysgolion	Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (CACCCD)
Cyrff Llywodraethu Ysgolion	Comisiynydd y Gymraeg
Preswylwyr lleol	Rhieni dros Addysg Gymraeg (RhAG)
Cynghorau Cymuned	Undebau Llafur
Aelodau Lleol/Aelodau Etholaeth a Rhanbarthol Senedd Cymru/Aelodau Seneddol (AS)	Darparwyr gofal plant
Cyfarwyddwyr Addysg Esgobaethol	Mudiad Meithrin
Awdurdodau Cymdogol	Cymdeithas Darparwyr Cyn-Ysgol Cymru
Ysgolion Cynradd ac Uwchradd Cymdogol o fewn Caerdydd	Clybiau Plant Cymru Kids Club
Estyn	Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd
Partneriaeth Cymunedau yn Gyntaf	Fforwm Addysg Gymraeg
Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro	Sefydliadau y Sector Gwirfoddol

Barn plant ar y cynigion arfaethedig

Mae Caerdydd yn Ddinas sy'n Dda i Blant ac mae barn plant a phobl ifanc yn allweddol i'r ffordd rydym yn darparu addysg. Mae'n bwysig wrth ddwyn cynigion ger bron, bod trefniadau addas yn cael eu gwneud i ymgynghori â disgyblion. Bydd y Cyngor yn ymgynghori â disgyblion yn yr ysgolion sy'n rhan o'r cynigion hyn a bydd y wybodaeth a gaiff ei chasglu yn y sesiynau hyn yn cael eu cynnwys yn yr adroddiad ymgynghori terfynol.

Sut mae cael mwy o wybodaeth a rhannu eich barn gyda ni?

Mae'r ddogfen ymgynghori hon a ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad ar gael ar wefan y Cyngor ar www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Os na allwch gael mynediad i'r dogfennau ar-lein, bydd copïau print ar gael drwy'r post ar gais. Gallwch ofyn am gopi drwy e-bostio ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk neu drwy ffonio **029 2087 2720**.

Byddwn yn cynghori teuluoedd gyda phlant yn Ysgol Arbennig The Court, Ysgol Gynradd Moorland, Ysgol Gynradd y Tyllgoed, Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg ac Ysgol Gynradd Pen y Bryn sut y gallant gael gafael ar gopi o'r ddogfen.

Bydd gwybodaeth hefyd yn cael ei rhoi i breswylwyr a busnesau yn agos at safleoedd yr ysgol sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion.

Cynhelir cyfarfodydd ar-lein lle bydd y newidiadau rydym yn eu cynnig yn cael eu hesbonio. Bydd cyfle i chi ofyn cwestiynau fel rhan o'r sesiynau hyn. Os hoffech fynd i gyfarfod ar-lein cysylltwch â ni drwy e-bost: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk gan gadarnhau pa gyfarfod yr hoffech fod yn bresennol ynddo a byddwn yn darparu dolen a chyfarwyddiadau ar sut y gallwch gael mynediad i'r cyfarfod hwn.

Bydd swyddogion y Cyngor yn cyfarfod â Chyrff Llywodraethu a staff Ysgol Arbennig The Court, Ysgol Gynradd y Tyllgoed ac Ysgol Gynradd Moorland.

Gallwch hefyd ysgrifennu at y Cyngor i ddweud beth yw eich barn wrthym.

Mae dyddiadau'r cyfarfodydd ymgynghori cyhoeddus wedi eu nodi isod:

Tabl 2: Dyddiadau Cyfarfodydd Ymgynghori		
Natur yr ymgynghoriad	Dyddiad/Amser	Lleoliad
Cyfarfod cyhoeddus ar-lein	Dydd Mawrth 02 Tachwedd 2021 5:30pm – 7pm	Online via Teams
Sesiwn Galw Heibio	On request by emailing schoolresponses@cardiff.gov.uk	Online via Teams

Mae eich barn yn bwysig i ni

Mae eich barn yn bwysig ac rydym yn awyddus i chi ddweud wrthym ni beth rydych yn feddwl am y newidiadau rydym wedi eu hawgrymu yn y ddogfen.

Gallwch wneud hyn drwy:

- Mynychu un o'r cyfarfodydd a restrir uchod.
- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- Cwblhau y ffurflen ymateb i ymgynghoriad, sydd i'w chael ar dudalen 46
- Cysylltu â thîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion drwy e-bost ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk dros y ffôn ar (029) 2087 2720 neu drwy'r post i Ystafell 401, Neuadd y Sir, Caerdydd, CF10 4UW. Gall hyn gynnwys gofyn i swyddog alw'n ôl os oes gennych gwestiwn penodol y teimlwlch yr hoffech gael rhagor o wybodaeth amdano.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw 22 Tachwedd 2021.

Ni fydd y Cyngor yn gallu ystyried unrhyw ymatebion i'r ymgynghoriad a gafwyd ar ôl y dyddiad hwn.

Esboniad o'r termau a ddefnyddir yn y ddogfen hon

Sylwer ar y termau canlynol a ddefnyddir gydol y ddogfen hon:

Nifer Derbyn – mae pob ysgol a gynhelir yn derbyn disgyblion o leiaf hyd at eu Nifer Derbyn Cyhoeddedig. Y Nifer Derbyn yw nifer y llefydd i ddisgyblion sydd ar gael ym mhob un grŵp blwyddyn.

ADY – Anghenion Dysgu Ychwanegol. Ystyrir bod gan blentyn neu berson ifanc Anghenion Dysgu Ychwanegol os ydynt yn cael anawsterau sy'n cael effaith hirdymor sylweddol ar ei ddysgu. Gallai anawsterau fod yn gysylltiedig â dysgu, cyfathrebu a rhyngweithiol, anabledd corfforol neu synhwyraidd, neu ddatblygiad ymddygiadol, emosiynol a chymdeithasol. (Cyfeirir weithiau at ADY fel Anghenion Addysgol Arbennig).

Cyllid cyfalaf i ysgolion – arian a ddefnyddir i godi adeiladau ysgol newydd neu wella cyfleusterau sy'n bod eisoes.

Ysgolion Cymunedol – ysgol gynradd neu uwchradd lle mae'r Cyngor sydd yn trefnu derbyniadau i ysgolion.

Dalgylch – ardal y byddai ysgol gymunedol fel rheol yn ei gwasanaethu. Yng Nghaerdydd, mae mwy o flaenoriaeth gan blant o fewn yr ardal hon i gael eu derbyn i'r ysgol na phlant y tu allan i'r ardal hon.

Complex Learning Needs - plant a phobl ifanc sydd ag amrywiaeth o faterion a chyfuniad o anghenion haenog. Gallai'r rhain anghenion sy'n gysylltiedig ag anableddau dysgu, cyfathrebu, corfforol neu synhwyraidd.

Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol – plant a phobl ifanc sydd â phroblemau meddwl, teimlo ac ymddwyn. Mae hyn yn effeithio ar reoli sut mae bywyd yn effeithio arnynt, sut maent yn ymdopi, sut maent yn ymgysylltu ag eraill, y dewisiadau a wnânt. Weithiau o ganlyniad i drawma. Gallai plant a phobl ifanc ddangos pryder, hunan-barch isel, ffobia o'r ysgol neu anawsterau ymddygiadol.

Prif ffrwd - mae ysgol prif ffrwd yn ysgol sy'n cael ei rhedeg gan y Cyngor nad yw'n ysgol arbennig. Nid yw ysgolion prif ffrwd/arbennig a gynhelir gan y Cyngor yn dethol disgyblion ac nid ydynt yn ei gwneud yn ofynnol i fyfyrwyr dalu ffoedd.

Data Nifer ar y Gofrestr – nifer y disgyblion sy'n mynd i'r ysgol (heb gynnwys disgyblion meithrin)

CYBLD - Cyfrifiad Ysgol Blyneddol Lefel Disgyblion. Ym mis Ionawr bob blwyddyn, mae Llywodraeth Cymru yn casglu gwybodaeth gan ysgolion. Mae hyn yn cynnwys nifer y disgyblion ymhob ysgol, eu grwpiau oedran, cyfeiriadau cartref, ethnigrwydd, data ar y Gymraeg, Anghenion Addysgol Arbennig, mamiaith a disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol Am Ddim.

Gweithredu gan yr Ysgol – Pan fo athro dosbarth neu bwnc yn rhoi cymorth ychwanegol i ddisgybl ag ADY.

Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy – Pan fo arbenigwyr o'r tu allan yn helpu'r dosbarth neu staff ysgol i roi cymorth ychwanegol i ddisgybl ag ADY. Mae hyn yn wahanol neu yn ychwanegol i gymorth a roddir drwy Gweithredu gan yr Ysgol.

Ysgol Arbennig – ysgol ar gyfer plant ag angen dysgu ychwanegol neu anabledd, na ellir diwallu eu hanghenion mewn ysgol prif ffrwd. Mae gan ddisgyblion ysgol arbennig ddatganiad AAA, neu Gynllun Datblygu Unigol (CDU).

Canolfan Adnoddau Arbennig (CAA) - Dosbarth bach mewn ysgol brif ffrwd ar gyfer disgyblion ag ADY sylweddol. Mae gan bob disgybl sy'n mynychu CAA ddatganiad AAA ac fe'u haddysgir gan athrawon arbenigol a chynorthwyrwyr cymorth dysgu, gyda chyfleoedd i ddysgu, chwarae neu gymdeithasu gyda disgyblion prif ffrwd eraill.

Dosbarthiadau Lles - Mae Caerdydd hefyd yn ariannu nifer o ddosbarthiadau lles sy'n rhoi cymorth dwys tymor byr i blant a phobl ifanc sy'n arddangos anghenion iechyd a lles emosiynol; i gefnogi eu lleoli'n barhaus yn yr ysgol prif ffrwd leol. Mae lleoliad mewn Dosbarth Lles dros dro am un flwyddyn: mae'r plentyn yn aros ar y gofrestr yn ei ysgol leol ac fe'i cefnogir i ddychwelyd yn llawn amser i'r ysgol leol erbyn diwedd y rhaglen.

Digonolrwydd yn y Sector Arbennig

Mae Cyngor Caerdydd wedi ymrwymo i egwyddorion cynhwysiant. Mae'r rhan fwyaf o ddysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) yn mynychu ysgol brif ffrwd leol, ac yn elwa ar Ddarpariaeth Ddysgu Ychwanegol (DDdY) effeithiol. Nid oes angen i'r dysgwyr hyn fynychu ysgol arbennig na Chanolfan Adnoddau Arbenigol.

Fodd bynnag, mae nifer y disgyblion ag anghenion difrifol a chymhleth, sydd angen lle mewn ysgol arbennig neu ganolfan adnoddau arbenigol, wedi parhau i dyfu.

Mae hyn oherwydd:

- Mae poblogaeth disgyblion yn newid, gyda charfanau mwy o ddisgyblion oedran ysgol gynradd bellach yn symud drwodd i'r cyfnod uwchradd.
- Cyfraddau goroesi gwell ar gyfer plant sy'n cael eu geni ag anableddau sylweddol, gan arwain at nifer uwch o ddisgyblion ag anableddau difrifol a chymhleth.
- Mwy o gymhlethdod mewn anghenion, sydd wedi golygu bod y galw am ddarpariaeth arbenigol wedi parhau i dyfu. Mae'r ystod o arbenigedd, cymorth arbenigol a chyfleusterau sydd eu hangen mewn ysgolion arbennig a CAAs hefyd wedi cynyddu.
- Mwy o achosion ac adnabod anghenion penodol fel awtistiaeth, ADCG, anableddau corfforol a nam ar y synhwyrau.
- Mwy o blant a phobl ifanc ag anghenion iechyd a lles emosiynol. Roedd hyn yn duedd cyn COVID 19, ond mae wedi'i waethygu gan gau ysgolion a mesurau eraill i reoli'r pandemig.

Ar ddiwedd mis Mawrth 2021, roedd 2,265 o blant yng Nghaerdydd gyda datganiad o Anghenion Addysgol Arbennig. Wrth i'r boblogaeth dyfu, felly hefyd nifer y plant a'r bobl ifanc ag Anghenion Dysgu Ychwanegol sylweddol a chymhleth.

Yn 2020-21, ariannwyd cyfanswm o 1,116 o leoedd mewn Canolfannau Adnoddau Arbenigol neu ysgolion arbennig gan Gyngor Caerdydd. Roedd gan Ddosbarthiadau Lles a Dosbarthiadau Lleferydd ac Iaith le i hyd at 48 o ddysgwyr ar leoliadau dros dro. Roedd 90 lle hefyd ar gael yn yr Uned Cyfeirio Disgyblion (UCD). Er bod nifer o leoliadau arbenigol presennol ledled Caerdydd, nid oes digon o leoedd ar gael. Rhagwelir y bydd nifer y plant a fyddai'n elwa o le yn cynyddu dros y blynnyddoedd nesaf.

Gan nad oes digon o leoedd ysgol arbennig yng Nghaerdydd, mae'r Cyngor hefyd wedi ariannu rhai lleoedd mewn ysgolion arbennig mewn ardaloedd eraill o'r Cyngor neu mewn ysgolion annibynnol. Cyfanswm y gwariant ar y lleoedd hyn oedd £6.3m yn 2020-21. Mae'r gyllideb ar gyfer 2021-22 ar gyfer y mathau hyn o leoedd wedi'i phennu ar hyn o bryd yn £7.3m.

Mae gwariant ar leoedd annibynnol a lleoedd ysgol arbennig mewn ardaloedd Cyngor cyfagos wedi cynyddu i £3.8m yn 2020/21. O hyn, mae tua £2.5m wedi ariannu lleoedd arbenigol ar gyfer y dysgwyr hynny sydd ag Iechyd Emosiynol ac Anghenion Lles. Efallai bod rhai o'r dysgwyr hyn wedi gallu cael eu lleoli yn Ysgol Arbennig The Court pe bai mwy o leoedd ar gael. Heb fuddsoddi mewn lleoedd ychwanegol, byddai disgwyl i gost y lleoedd hyn dyfu'n sylweddol yn y dyfodol.

Y gost i'r Cyngor cludiant ysgol i ddysgwyr ag Iechyd Emosiynol ac Anghenion Lles i'r lleoliadau hyn ar gyfartaledd o £6,000 y plentyn yn 2018/19 (y cyfyngiadau cyn Covid-19 diweddaraf ar y flwyddyn ddiweddaraf). Rhagwelir y byddai adnewyddu ac ehangu Ysgol Arbennig bresennol The Court yn golygu y byddai hyd cyfartalog y daith yn lleihau. Byddai hyn yn lleihau costau cludiant cyfartalog fesul dysgwr yn sylweddol.

Dosbarthiad daearyddol darpariaeth arbenigol

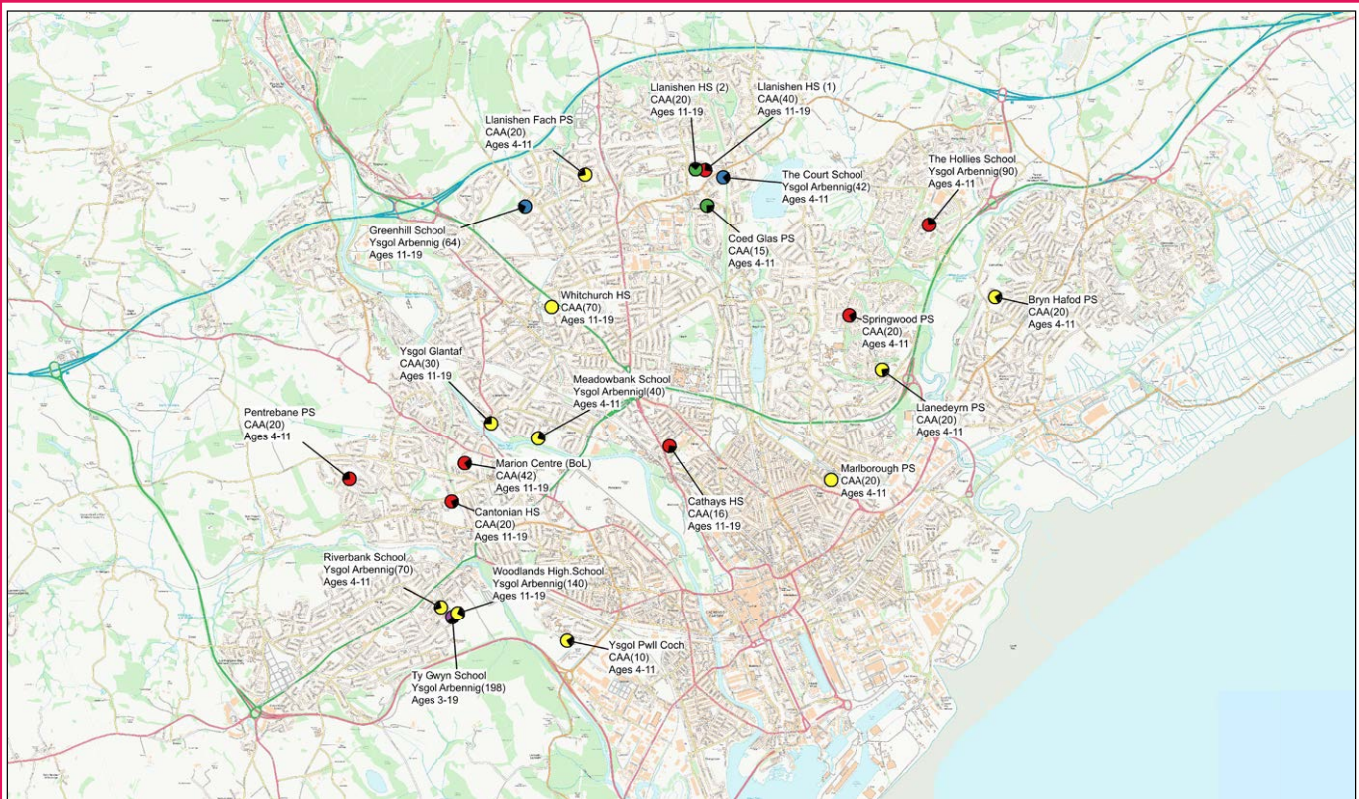
Nid yw lleoliad Canolfannau Adnoddau Arbenigol a Dosbarthiadau Lles wedi'i ddsbarthu'n dda ar draws y ddinas.

Gellir gweld map sy'n dangos lleoliad y ddarpariaeth arbenigol bresennol isod/drosodd.

Gall diffyg Canolfannau Adnoddau Arbenigol mewn rhai ardaloedd roi dysgwyr sy'n byw yn yr ardaloedd hynny dan anfantais. Mae rhai teuluoedd yn anghyfarwydd â'r ardaloedd lle mae'r ddarpariaeth wedi'i lleoli. Efallai nad oes gan rieni neu ofalwyr y modd i deithio'n hawdd i'r ardaloedd hynny.

Er bod trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol ar gael i blant o'r fath, mae anfon plentyn ifanc i'r ysgol mewn ardal anghyfarwydd yn benderfyniad anodd i rieni/gofalwyr. Byddai dosbarthiad gwell o ganolfannau adnoddau arbenigol ar draws y ddinas yn gwella mynediad i ddisgyblion. Byddai'n lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael.

Ysgolion Arbenning a CAAau Caerdydd 2021

Ysgolion Arbenning a CAAau: Math a Chapasiti

● Awtistiaeth	(7)
● Anghenion Ymddygiadol, Emosiynol a Chymdeithasol	(2)
● Nam ar y Ciyw	(2)
● Anabledau Dysgu Dwfn a Lluosog, Anghenion Meddygol, Awtistiaeth	(1)
● Anawsterau Dysgu Ddifrifol, Anghenion Meddygol, Lleferydd ac Ialith, Awtistiaeth	(10)

This copy is produced specifically to supply County Council information. No further copies may be made. Many copies have been made for the benefit of the public. All other copies are unauthorised. © Crown copyright and database rights 2017. Ordnance Survey 100023379. © Haverhill & Gorn, a hawflau cronfa ddata 2017. Awdio: Ordnance Survey 100023379.

Ysgolion yr 21ain Ganrif
Gwella darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc
ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Ysgol Arbennig The Court

Ysgolion yr 2Iain Ganrif
Gwella darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc
ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Darpariaeth Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol Oedran Cynradd (4-11 oed)

Er mwyn ateb y galw am ddarpariaeth arbenigol oedran cynradd ar gyfer plant ag anghenion iechyd a lles emosiynol, mae'r Cyngor yn bwriadu:

- Cynyddu capasiti Ysgol Arbennig The Court o 42 i 72 o leoedd. Byddai'r ysgol yn trosglwyddo i ddau safle, mewn llety adeiladu newydd ar safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed ac i safle presennol Ysgol Gynradd Lloneirwg, EgCym yn Llanrhymini, gyda 36 o ddisgyblion ar bob safle o fis Medi 2025.

Mae gwybodaeth sy'n benodol i'r cynnig hwn wedi'i nodi ar dudalennau 12 - 25.

Y Ddarpariaeth Bresennol

Ar hyn o bryd mae gan Gaerdydd 90 o leoedd ar gyfer plant o oedran ysgol gynradd sydd ag anghenion Iechyd a Lles Emosiynol.

Mae Dosbarthiadau Lles mewn ysgolion cynradd yn darparu lleoliad arbenigol dros dro i blant sydd mewn perygl o gael eu gwahardd neu sy'n cael anawsterau emosiynol sylweddol. Mae plant sy'n mynychu Dosbarthiadau Lles wedi'u cofrestru'n ddeuol. Mae hyn yn golygu eu bod yn aros ar gofrestr eu hysgol 'gartref', ac yn cael eu cefnogi i ailintegreiddio i'r ysgol honno ar ddiwedd eu lleoliad Dosbarth Lles. Gall y dull ymyrraeth gynnar hwn helpu i atal anghenion rhag gwaethygu. Gall hefyd leihau'r risg y bydd angen lleoli plant mewn ysgol arbennig. Mae'r Dosbarthiadau Lles wedi adrodd am ddeilliannau dysgu a lles da ar gyfer eu disgyblion.

Mae Ysgol Arbennig The Court yn darparu 42 o leoedd ysgol arbennig. Darperir 48 lle arall mewn dosbarthiadau Lles mewn ysgolion cynradd. Mae plant sy'n mynychu Ysgol Arbennig The Court ar gofrestr yr ysgol.

Galw am leoedd

Mae Tabl 3 isod yn nodi darpariaeth Gynradd ILIE sydd ar gael yng Nghaerdydd ar hyn o bryd, a'r galw a ragwelir am leoedd yn y dyfodol.

Mae'r rhagfynegiadau'n cynnwys pob plentyn sydd angen lleoliad o'r fath, gan gynnwys y rhai a leolir y tu allan i'r sir. Mae'r rhagfynegiadau hefyd yn cynnwys plant mewn ysgolion prif ffrwd sy'n aros am leoliad arbenigol; nodir gwared o 10% yn y tabl, i gefnogi hyblygrwydd.

Tabl 3						
Llefydd cynradd	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
The Court	42	42	42	42	42	42
WBC Fitzalan	8	8	8	8	8	8
WBC Ysgol Gynradd y Tyllgoed	8	8	8	8	8	8
WBC Ysgol Gynradd Springwood	8	8	8	8	8	8
WBC Lakeside	8	16	16	16	16	16
WBC Pen y Groes	8	8	8	8	8	8
Cyfanswm y Capasiti	82	90	90	90	90	90
Y galw a amcanestynnir	103	107	110	112	116	119
Y galw a ragwelir (+10%)	113	118	121	123	128	131
Gwarged / diffyg	-31	-28	-31	-33	-38	-41

Seiliwyd y rhagfynegiadau hyn ar ddata a gasglwyd yn 2019, o'i gymharu â data cyfrifiad ysgolion (CYBLD 2019).

Mae'r tabl yn dangos mai'r galw a ragwelir am leoedd yn ychwanegol at y ddarpariaeth bresennol yw 31 o leoedd yn 20/21, gan godi i 41 o leoedd yn 2025/2026. Byddai'r bwriad i ehangu The Court yn darparu 30 o leoedd ychwanegol, gan leihau'r diffyg i 11 lle.

Cynigion ar gyfer Ysgol Arbennig The Court

Mae disodli ac ehangu Ysgol Arbennig y Llys yn sylweddol o 42 i 72 o leoedd yn hanfodol er mwyn i'r Cyngor gyflawni ei gyfrifoldeb statudol i ddarparu addysg briodol i blant ag Anghenion Dysgu Ychwanegol.

Er mwyn cyflawni hyn, mae'r Cyngor wedi nodi safleoedd presennol Ysgol Gynradd y Tyllgoed ac Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg (EgCym) fel y safleoedd a ffeirir ar gyfer The Court.

Byddai'r Cyngor yn darparu 36 o leoedd mewn llety pwrpasol newydd ar safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed.

Byddai'r Cyngor yn darparu 36 o leoedd drwy addasu'r adeiladau ysgol presennol ar safle Ysgol Gynradd EgCym Llaneirwg. Mae'r safle'n cael ei feddiannu ar hyn o bryd gan Ysgol Gynradd EgCym Llaneirwg ond bydd yn cael ei adael ym mis Medi 2022. Byddai'r adeilad yn cael ei addasu i sicrhau y byddai'n briodol i fodloni anghenion disgyblion.

Byddai'r safleoedd hyn, a seilwaith lleol oddi ar y safle, yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu darpariaeth ysgolion arbennig.

Byddai'r adeiladau sy'n cael eu meddiannu gan Ysgol Arbennig The Court ar hyn o bryd yn cael eu gadael.

Ysgol Arbennig The Court

Ysgol Arbennig The Court, Heol yr Orsaf, Llanisien,.

Mae'r ysgol yn darparu 42 lle i ddysgwyr 4-11 oed o bob rhan o Gaerdydd. Mae'r rhan fwyaf o'r lleoliadau ar gyfer plant yng Nghyfnod Allweddol 2, 7-11 oed. Mae gan bob un o'r plant anghenion iechyd a lles emosïynol sylweddol.

Mae gan bob disgybl sydd wedi cofrestru yn Ysgol The Court ddatganiad o Anghenion Addysgol Arbennig. Mae'r broses asesu statudol ar gyfer y bobl ifanc hyn wedi nodi na ellir diwallu eu hanghenion dysgu ychwanegol mewn amgylchedd llai arbenigol.

Diben Ysgol Arbennig The Court yw darparu amgylchedd dysgu a chwricwlwm arbenigol, lle gall dysgwyr gyflawni eu potensial.

Nifer y lleoedd yn yr ysgol

Capasiti Ysgol Arbennig The Court yw nifer y lleoedd sydd ar gael ym mhob grŵp oedran ar gyfer plant pedair i un ar ddeg oed.

Mae capasiti'r ysgol yn seiliedig ar sut mae ystafelloedd dosbarth a mannau eraill yn cael eu defnyddio ar gyfer addysgu a dysgu.

Mae Tabl 4 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Arbennig The Court

Enw'r Ysgol	Ystod oedran	Cyfrwng iaith a chategori'r ysgol	Capasiti cyhoeddedig presennol	Llefydd Meithrin
Ysgol Arbennig The Court	4-11	Cyfrwng Saesneg	42	0

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 5 isod yn nodi manylion rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Arbennig The Court

Ysgol	Tonawr 2017 (NOR)	Tonawr 2018 (NOR)	Tonawr 2019 (NOR)	Tonawr 2020 (NOR)	Tonawr 2021 (NOR)	Rhagfynegi- ad 2021/ 2022	Rhagfynegi- ad 2022/ 2023	Rhagfynegi- ad 2023/ 2024	Rhagfynegi- ad 2024/ 2025	Rhagfynegi- ad 2025/ 2026
Ysgol Arbennig The Court	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau'r Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformion yn ôl y bwriad/gweithredu'n effeithlon) i D (oes wedi dirwyn i ben/wynebu risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a llesiant) i D (gwael – adeiladau'n llesteirio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 6 Sgorau cyflwr ac addasrwydd

Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da a gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a llesiant.
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael a diffygion mawr.	Gwael. Llesteirio dulliau addysgu/ effaith wael ar drefn yr ysgol.
D	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg o fethu yn uniongyrchol.	Gwael iawn. Adeiladau'n llesteirio yn ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Arbennig The Court yn cael ei sgorio'n D am gyflwr (Diwedd Oes; mae bywyd wedi dod i ben neu risg o fethu ar y gorwel) a D ar gyfer addasrwydd, gydag amgylcheddau dysgu 'anaddas', sy'n atal gallu'r ysgol i gyflwyno'r cwricwlwm yn ddifrifol.

Ysgol Gynradd y Tyllgoed

Mae Ysgol Gynradd y Tyllgoed yn ysgol gynradd cyfrwng Saesneg 4 – 11 yn Wellright Road, Caerdydd, CF5 3ED.

Mae gan yr ysgol safle hael o tua 4.8Ha ac fe'i nodwyd fel un o ddigon o faint i'w rannu ag ysgol arbennig newydd.

Er bod Ysgol Gynradd y Tyllgoed yn gwneud defnydd llawn o'i safle a'i hadeiladau, byddai maint a ffurfweddiad y safle yn cefnogi datblygiad ysgol arbennig newydd. Byddai Ysgol Gynradd y Tyllgoed yn dal i gadw safle sy'n fwy na gofynion maint safle ysgol gynradd gymunedol fawr.

Nifer y llefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 7 isod yn rhoi manylion am y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Gynradd y Tyllgoed

Tabl 7				
Enw'r Ysgol	Capasiti cyhoeddedig presennol (4-11 oed)	Llefydd fesul grwp blwyddyn (4-11 oed)	Lleoedd meithrin	Cyfrwng iaith a chategori'r ysgol
Ysgol Gynradd y Tyllgoed	239	40	0	Ysgol Gynradd Gymunedol Saesneg

Capasiti presennol Ysgol Gynradd y Tyllgoed yw 239 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 210 o blant ar y gofrestr ym mis Hydref 2020. Mae gan yr ysgol ddigon o le yn yr ystafell ddisbarth i ddarparu ar gyfer mwy o ddisgyblion ac mae wedi ail-ddynodi'r ystafelloedd hyn at ddibenion eraill. Mae'r ysgol hefyd yn darparu ar gyfer Dosbarth Lles.

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 8 isod yn nodi manylion y niferoedd diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Gynradd y Tyllgoed

Tabl 8: Recent and projected numbers on roll at Fairwater Primary School										
School	Ionawr 2017 (NG)	Ionawr 2018 (NG)	Ionawr 2019 (NG)	Ionawr 2020 (NG)	Ionawr 2021 (NG)	Rhagfy-negiad 2021/22	Rhagfy-negiad 2022/23	Rhagfy-negiad 2023/24	Rhagfy-negiad 2024/25	Rhagfy-negiad 2025/26
Ysgol Gynradd y Tyllgoed	238	244	243	224	207	190	175	154	151	136

* Galw disgyblion ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniadau poblogaeth y dalgylch lleol

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau'r Ysgol

Mae Ysgol Gynradd y Tyllgoed yn sgôr o C am gyflwr a B am addasrwydd.

Byddai'r safle, a'r seilwaith lleol oddi ar y safle, yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu darpariaeth ysgol arbennig.

Safle Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg

Mae Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg yn trosglwyddo o'i safle presennol yn Dunster Road, Llanrhymini, ym mis Medi 2022 i safle newydd ar ddatblygiad St Ederm.

Bydd safle Dunster Road yn wag yn hydref 2022, gan ganiatáu ar gyfer ailddatblygu. Bydd y safle sydd wedi'i adael yn trosglwyddo i berchnogaeth y Cyngor ar hyn o bryd.

Mae'r safle presennol yn cynnwys 115 o ddisgyblion 4-11 oed.

Rhaid i safleoedd Ysgol Gynradd Pen-y-Bryn ac ysgol arbennig arfaethedig The Court fodloni'r gofynion ardal a nodir yng nghanllawiau'r Bwletin Adeiladu ar gyfer ysgolion.

Er mwyn sicrhau bod gan bob safle ddigon o le i'w ddysgwyr, byddai angen addasu'r ffin bresennol rhwng y ddau safle.

Byddai'r Cyngor yn gweithio'n agos gydag Ysgol Gynradd Pen-y-Bryn ac Ysgol Arbennig The Court i sicrhau bod gofynion y canllawiau'n cael eu bodloni. Byddai hyn yn sicrhau y darperir manau chwarae a dysgu awyr agored a manau cymdeithasol er lles y ddwy ysgol. Bydd y Cyngor hefyd yn sicrhau bod digon o le parcio i staff a bod y manau gollwng gofynnol ar gyfer trafnidiaeth o'r cartref i'r ysgol ar gael. Mae'r Cyngor yn awyddus i sicrhau bod Ysgol Gynradd Pen-y-bryn yn elwa o'r buddsoddiad a'r newidiadau sydd eu hangen i leoli The Court ar y safle cyfagos.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Cyd-wasanaeth Addysg Consortiwm Canol De Cymru yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, megis Cyngor Caerdydd ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, llesiant ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- gofal, cymorth ac arweiniad
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system categoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (CSCJES) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocra unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system gategoreiddio yn Nhabl 9 isod:

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac mae'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd mae angen iddi wella.
Ambr	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha categori lliw y bydd ysgol yn ôl sut caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun gategoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoreiddio Ysgolion yma:

<http://gov.wales/docs/dcells/publications/150119-parents-guide-en.pdf>

Ysgol Arbennig The Court

Arolygwyd Ysgol Arbennig The Court ddiwethaf gan Estyn ym mis Mehefin 2014.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod perfformiad a rhagolygon yr ysgol ar gyfer gwella yn 'Dda'.

Rhoddodd asesiad gan Gonsortium Canolbarth y De cyn y pandemig y gwerthusiad canlynol:

- Mae cyflawniad ar draws yr ysgol yn dda iawn.
- Mae data'r ysgol yn dangos bod disgyblion yn gwneud o leiaf dwy is-lefel o gynnydd ym mhob maes gyda disgyblion CA3 yn gwneud hyd yn oed mwy o gynnydd mewn Mathemateg a Gwyddoniaeth.
- Mae disgyblion yn gwneud cynnydd rhagorol yn eu datblygiad cymdeithasol a phersonol, a daw hyn drwodd yn agweddau disgyblion at ddysgu a'r gostyngiad amlwg mewn materion ymddygiadol.
- Mae gwybodaeth am gynnydd yr ysgol yn gadarn ac mae'r Uwch Dîm Arwain yn parhau i ddatblygu'r systemau hyn ymhellach. Dengys dadansoddiad nad oes unrhyw wahaniaethau sylweddol rhwng cyflawniadau'r gwahanol grwpiau allweddol yn yr ysgol. Er enghraifft mae disgyblion sydd ddim yn PYAD yn gwneud cynnydd da o leiaf yn unol â'u cyfoedion.

Ysgol Gynradd y Tyllgoed

Arolygwyd Ysgol Gynradd y Tyllgoed ddiwethaf gan Estyn ym mis Chwefror 2020.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod y safonau, lles ac agweddau at ddysgu, addysgu a phrofiad dysgu, gofal, cymorth ac arweiniad ac arweinyddiaeth a rheolaeth i gyd yn dda.

Yn y Categoreiddio Ysgolion diweddaraf gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Gynradd y Tyllgoed ei chategoreiddio yn Melyn (ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod am y meysydd y mae angen iddi eu gwella).

Sut y byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgolion

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (www.addewidcaerdydd.co.uk).

Bydd creu amgylcheddau Dysgu'r 21ain Ganrif yn sicrhau bod lleoedd ysgol priodol o ansawdd i bobl ifanc, sy'n bodloni anghenion poblogaeth gynyddol a newidiol Caerdydd.

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau yn uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn dda.

Mae safonau yn Ysgol Y Court eisoes yn dda. Byddai trosglwyddo'r ysgol i lety newydd yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i bobl ifanc ag anghenion emosiynol a lles.

Mae safonau yn Ysgol Gynradd y Tyllgoed yn dda. Ni ddisgwylir y bydd y cynnig yn effeithio ar safonau yn yr ysgol. Byddai cyd-leoliad The Court yn caniatáu i staff rannu arfer gorau, cyfleoedd dysgu proffesiynol ac ar gyfer gwaith amlasiantaethol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd safonau addysg na chyflwyno'r Cyfnod Sylfaen a phob Cyfnod Allweddol o addysg yn unrhyw un o'r ysgolion o ganlyniad i'r newidiadau arfaethedig.

Profiadau dysgu ac addysgu

Bydd y cyfleusterau ysgol newydd yn cefnogi'r gwaith o gyflwyno'r 'Cwricwlwm i Gymru' newydd ar gyfer dysgwyr (3 – 16 oed) y disgwylir iddo gael ei roi ar waith mewn ysgolion yng Nghymru o fis Medi 2022. Bydd y cwricwlwm newydd yn mabwysiadu ymagwedd sy'n gynhwysol ac wedi'i gynllunio i fynd i'r afael â'r angen i baratoi plant a phobl ifanc yng Nghymru i ffynnu a bod yn llwyddiannus mewn byd sy'n newid yn gyflym.

Cydnabyddir y dylai'r cwricwlwm roi dysg mwy eang a dyfnach, sicrhau cynnydd gwell, rhoi cyfle i ddefnyddio amser a lle gyda mwy o ddychymyg a chreadigrwydd a rhoi llawer mwy o bwyslais ar sgiliau. Bydd cyfleusterau ysgol newydd a gwell yn helpu i gefnogi'r weledigaeth hon.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu yn Ysgol Gynradd y Tyllgoed.

Cymorth gofal ac arweiniad

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiâu a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ddwy ysgol wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi ac mae disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at ei gilydd.

Byddai'r Cyngor yn gweithio gydag arweinyddiaeth y ddwy ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb am helpu i wella a chynnal cymorth ac arweiniad gofal.

Arwain a Rheoli

Byddai'r Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinyddiaeth y ddwy ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb am helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ddwy ysgol i gael perthynas dda â rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na chaiff arweinyddiaeth a llywodraethu'r ysgolion eu tarfu, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 10 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sy'n â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig ym mhob un o'r ysgolion.

Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	% y disgyblion â datganiad ADY	% y Prydau Ysgol am Ddim - cyfartaledd 3 blynedd	% y disgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt	% y disgyblion o Leiafrif Ethnig
Ysgol Arbennig The Court	–	–	100%	66.7	–	7.1%
Ysgol Gynradd y Tyllgoed	3.4	8.8	4.9	31.1	9.3	22.5

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Bydd adeilad Ysgol i'r 21ain Ganrif yn caniatáu i gyfleusterau gael eu teilwra i anghenion y plant sy'n ei mynychu. Gellir cynllunio cyfleusterau i gyd-fynd â'u hanghenion dysgu a darparu amgylcheddau tawel a strwythuredig i gefnogi dysgu.

Byddai'r arbenigedd presennol yn yr ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn yn cael ei gynnal. Byddai'r cyfleusterau ehangu a newydd yn rhoi cyfleoedd ar gyfer datblygu staff ac i wella dysgu disgyblion mewn cyfleusterau pwrpasol.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd fod yn annifyr ac yn peri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau a gynigir.

Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n cael cymorth oherwydd eu bod yn dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynigion yn effeithio'n negyddol ar sut caiff disgyblion sydd â'r Saesneg fel iaith ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn yn parhau i ddarparu cymorth sy'n briodol i anghenion unigol pob disgybl.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynigion yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion yn yr ysgolion sy'n rhan o'r cynlluniau hyn sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrif Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y câi'r cynigion effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth fyddai'r effaith ar ddarpariaeth feithrin?

Gall plant yng Nghaerdydd fynd i le meithrin rhan amser mewn ysgol o ddechrau'r tymor sy'n dilyn eu pen-blwydd yn dair oed. Rhaid iddynt fynd i'r dosbarth meithrin o leiaf ar bum hanner diwrnod yr wythnos. Nid oes dalgylchoedd ar gyfer dosbarthiadau meithrin.

Nid oes gan Ysgol Arbennig The Court nac Ysgol Gynradd y Tyllgoed ddarpariaeth feithrin.

Mae plant oed meithrin yng Nghaerdydd yn mynychu darpariaeth prif ffrwd. Mae digon o leoedd ar gael i ateb y galw am leoedd ac nid oes cynnig i sefydlu darpariaeth feithrin fel rhan o'r newidiadau sy'n cael eu cyflwyno.

Beth yw manteision y newidiadau arfathedig?

- Byddai'r cynigion yn cynyddu nifer y lleoedd ysgol arbennig ar gyfer dysgwyr oed cynradd ag anghenion iechyd a lles emosiynol ac yn cyfrannu at ateb y galw a ragwelir;
- Byddai adeiladau ysgol newydd yn mynd i'r afael â chyflwr is-safonol adeiladau presennol the Court a byddai'n lleihau'r ôl-gronid o waith cynnal a chadw;
- Mae cyfleusterau adeiladu newydd yn darparu amgylcheddau dysgu o ansawdd uchel, sy'n gwella dewisiadau dysgu a chyfleoedd i ddisgyblion. Mae gweledigaeth Caerdydd 2030 yn nodi'r angen i ddarparu lleoedd ysgol o ansawdd uchel. Mae amgylcheddau o ansawdd uchel yn cael effaith gref ar wella deilliannau disgyblion;
- Byddai safle deuol yn cynnig hyblygrwydd ar gyfer rheoli disgyblion, gan ganiatáu iddynt gael eu haddysgu 'yn nes at adref'. Byddai'r cynigion yn darparu dosbarthiad gwell o ddarpariaeth Arbennig ar draws y ddinas;
- Byddai safle deuol yn caniatáu ystod ehangach o adnoddau i'r ysgol – bydd ganddynt fwy o le i ddatblygu'r cwricwlwm a gynigir, gan gynnig ystod ehangach o brofiadau i ddisgyblion;
- Byddai'r cyd-leoli gydag Ysgolion Cynradd prif ffrwd yn darparu cyfleoedd ailintegreiddio, ac yn caniatáu ar gyfer pontio mwy effeithiol;
- Byddai Ysgol Arbennig The Court yn adeiladau sy'n addas i'r 21ain Ganrif, a allai gefnogi ystod o fentrau sy'n seiliedig ar dystiolaeth yn haws – ffocws Therapi, cyfleoedd ymyrraeth gynnar, a chefnogi anogaeth a lles;
- Byddai'r cyd-leoliad â safleoedd Cynradd prif ffrwd yn caniatáu i staff rannu arfer gorau, cryfhau'r berthynas ag ysgolion prif ffrwd, caniatáu ar gyfer cyfleoedd dysgu proffesiynol ac ar gyfer gwaith amlasiantaethol;
- Byddai'r adeiladau newydd yn gwbl hygyrch ac yn cydymffurfio â Deddf Cydraddoldeb 2010.

Anfanteision posibl y newidiadau arfaethedig

- Gall rhai disgyblion ag ADY ei chael hi'n anodd newid. Efallai y byddai symud i adeilad newydd ar safle newydd yn peri anniddigrwydd. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r lleoliad newydd. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi cyfnod pontio o'r fath.
- Mae potensial ar gyfer mwy o dagfeydd traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chyrrff Llywodraethu pob ysgol sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw amhariad posibl.

Risgiau sy'n gysylltiedig â'r newidiadau

- Efallai y ceir cyfyngiadau datblygu nad sydd yn hysbys eto. Pe deuai unrhyw rai i'r amlwg, gallai fod goblygiadau o ran cost ac oedi. Byddai arolygon safleoedd ac adroddiadau geo-dechnegol yn cael eu cynnal. Byddai rhain yn rhoi rhagor o wybodaeth ac yn llywio'r strategaethau rheoli.
- efallai na fydd modd cyflawni'r cynnig os na sicheir cyllid cyfalaf Llywodraeth Cymru yn ystod y cam achos busnes;
- Pe na byddai'r Cyngor yn cael y cyllid hwn gan Lywodraeth Cymru yna'r Cyngor fyddai'n ysgwyddo'r cyfrifoldeb yn llawn dros yr holl gostau yn ymwneud â'r cynnig. Yn yr achos hwn, byddai opsiynau buddsoddi'n cael eu hadolygu i sicrhau bod digon o leoedd mewn ysgolion.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Cynhaliwyd astudiaeth o ddichonoldeb gan y Cyngor i archwilio opsiynau amgen posibl i'r rhai yr ymgynghorwyd â hwy yn y ddogfen hon.

Ystyriwyd nifer o safleoedd amgen ond fe'u gwrthodwyd ar sail materion yn ymwneud â mynediad, cyfyngiadau ar safleoedd, traffig a rheoli llifogydd.

Beth fyddai'n digwydd i safle presennol Ysgol Arbennig The Court?

Bydd y defnydd o safle presennol Ysgol Arbennig The Court yn y dyfodol yn destun ystyriaeth bellach, gan ystyried barn amrywiaeth o randdeiliaid.

Materion Adnoddau Dynol

Byddai'r cynnydd arfaethedig yn nifer y disgyblion ar gyfer Ysgol Arbennig The Court yn ei gwneud yn ofynnol i'r Corff Llywodraethu gynllunio ar gyfer gofynion y gweithlu yn barod ar gyfer yr ehangiadau. Byddai'r Corff Llywodraethu yn cael ei annog i ymgymryd â'r gwaith hwn yn unol â Fframwaith Adnoddau Dynol Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion.

Bydd y Gwasanaethau Pobl Adnoddau Dynol yn rhoi cyngor, cymorth ac arweiniad i'r Corff Llywodraethu ar gyfer cynllunio'r gweithlu a phrosesau recriwtio canlyniadol. Lle mae Cyrff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, byddai unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynnydd yn y niferoedd ar y gofrestr yn rhoi cyfleoedd i staff mewn ysgolion ar gofrestr adleoli ysgolion.

Mae'r cynnig yn cynnwys adleoli Ysgol The Court gyda'r ysgol yn bwriadu gweithredu trefniadau deuol ar gyfer safleoedd. Byddai hyn yn gofyn am lefelau uchel o ymgynghori â staff ac undebau llafur, cynlluniau cyfathrebu clir ynghylch y trefniadau ar gyfer trosglwyddo o un safle ysgol i'r llall a chynnwys staff wrth ddatblygu manylebau neu ddyluniadau adeiladu.

Materion Trafnidiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol dwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i ysgolion cynradd, gan gynnwys i Ysgol Arbennig The Court. Yn ogystal, gellir darparu cludiant i rai plant sy'n byw'n agosach hefyd oherwydd eu hanghenion dysgu unigol.

Ar hyn o bryd, mae tua 80-90% o ddisgyblion yn cael eu cludo i Ysgol The Court gyda dau neu dri disgybl fesul tacsï gyda gyrrwr a hebryngwr i'w cefnogi.

Byddai unrhyw gynnydd arfaethedig o ran nifer yr disgyblion yn yr ysgol yn gofyn i adnoddau a chyfleusterau trafndiaeth yn y safleoedd gael eu cynyddu yn unol â hynny.

The Court ar safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed

Disgwylir y byddai'r rhan fwyaf o ddisgyblion sy'n mynychu'r Court ar safle'r Tyllgoed yn parhau i fod yn gymwys i gael cludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol naill ai ar sail pellter neu oherwydd eu hanghenion dysgu unigol.

Gyda chyfran debyg o ddisgyblion sydd ag angen cludiant i'r ysgol o hyd, gall hyn olygu rhwng 10 ac 16 tacsï gyda chyfleusterau priodol ar gyfer gollwng a chodi i'w darparu ar y safle.

Ni fyddai rhai disgyblion sy'n byw o fewn dwy filltir i'r safle ysgol newydd hwn yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol. Efallai y bydd cyfran o ddisgyblion yn gallu teithio i'r ysgol yn annibynnol, gyda rhiant/gofalwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu drafndiaeth gyhoeddus.

Mae eisoes cysylltiadau trafndiaeth gyhoeddus da iawn gyda nifer o wasanaethau bws daith gerdded fer yn unig o'r ysgol. Mae gorsaf drenau Parc Waun-gron tua 0.75 milltir (1.2km) o'r ysgol.

Mae llwybrau cerdded da yn cyrraedd safle'r ysgol ac mae cysylltiadau beicio cyfredol da hefyd. Mae Llwybr Elâi yn rhedeg ar hyd Ffordd y Bwlch yn union i'r de o'r safle ac mae'n parhau at Fae Caerdydd gyda rhannau gwahanol naill ai'n ddi-draffig neu ar y ffordd. Cynllunnir rhagor o welliannau drwy ddatblygiad Melin Trelâi yn y tymor byr gyda chysylltiadau drwy Feicffordd 5 i ganol y ddinas. Mae llwybrau arwyddion ar y ffordd eisoes yn mynd drwy Dreganna i ganol y ddinas gyda gwelliannau tymor canolig yn yr arfaeth ar gyfer traciau beicio wedi'u gwahanu oddi wrth y traffig.

Cynigir cyfleusterau amrywiol pellach i wella mynediad cerdded a beicio drwy'r Tyllgoed, Llandaf a'r ardal ehangach erbyn 2023.

Efallai y bydd angen Asesiad Trafnidiaeth diwygiedig ar y cynigion datblygu ar gyfer safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed hefyd. Byddai hyn yn cadarnhau mesurau diogelwch ar y ffyrdd a mesurau eraill i gefnogi ac i annog teithio drwy ddulliau cynaliadwy. Byddai'n nodi unrhyw ddarpariaeth arall sy'n gysylltiedig â theithio sy'n ymwneud yn benodol â chynnig ar gyfer y Court ar y safle hwn.

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i sicrhau bod gan bob ysgol yng Nghaerdydd Gynllun Teithio Llesol sy'n nodi camau gweithredu gan yr ysgol i gefnogi ac i annog teithio llesol lle bo hynny'n briodol ac i nodi'r gwelliannau sydd eu hangen ar y safle ac oddi ar y safle i hwyluso teithiau llesol. Datblygir y cynllun hwn gyda chyfranogiad llawn yr ysgol a chaiff ei gefnogi gan swyddogion Cynllun Teithio Llesol y Cyngor gyda chymorth arall ar gael gan y Tîm Diogelwch ar y Ffyrrdd sy'n darparu hyfforddiant beicio.

The Court ar safle Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg

Disgwylir y byddai'r rhan fwyaf o ddisgyblion sy'n mynychu'r Court ar safle Dunster Road yn parhau i fod yn gymwys i gael cludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol naill ai ar sail pellter neu oherwydd eu hanghenion dysgu unigol.

Gyda chyfran debyg o ddisgyblion sydd ag angen cludiant i'r ysgol o hyd, gall hyn olygu rhwng 10 ac 16 taci gyda chyfleusterau priodol ar gyfer gollwng a chodi i'w darparu ar y safle.

Ni fyddai rhai disgyblion sy'n byw o fewn dwy filltir i'r safle ysgol newydd hwn yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol. Efallai y bydd cyfran o ddisgyblion yn gallu teithio i'r ysgol yn annibynnol, gyda rhiant/gofalwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn chyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu drafnidiaeth gyhoeddus.

Mae eisoes cysylltiadau trafndiaeth gyhoeddus da drwy Lanrhyddni a Rhodfa Countisbury a hefyd o Heol Casnewydd sydd o fewn pellter cerdded byr. Mae llwybrau cerdded hygyrch i ddisgyblion a staff lleol hefyd.

Mae Beicffordd 2 wedi'i chynllunio ar hyd y rhan hon o Heol Casnewydd. Bydd cam byrdymor/tymor canolig yn y dyfodol yn disodli'r lonydd beicio presennol ar y brif ffordd brysur hon.

Mae problemau parcio y tu allan i ysgol gynradd gyfagos Pen-y-bryn ar hyd Dunster Road ar hyn o bryd. Er bod y tîm Trafnidiaeth yn monitro'r sefyllfa ac yn adolygu'r angen am fesurau ychwanegol a rheolaethau parcio y tu allan i bob ysgol, byddai'r angen am unrhyw fesurau ychwanegol y tu allan i'r safle arfaethedig ar gyfer y Court yn cael eu hystyried fel rhan o'r broses honno.

Mae'r cynigion datblygu'n gofyn am Asesiad Trafnidiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau bod moddau teithio cynaliadwy yn cael eu defnyddio i'r eithaf. Byddai'n nodi unrhyw ddarpariaeth arall sy'n gysylltiedig â theithio sy'n ymwneud yn benodol â chynnig ar gyfer y Court ar y safle hwn.

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i sicrhau bod gan bob ysgol yng Nghaerdydd Gynllun Teithio Llesol sy'n nodi camau gweithredu gan yr ysgol i gefnogi ac i annog teithio llesol lle bo hynny'n briodol ac i nodi'r gwelliannau sydd eu hangen ar y safle ac oddi ar y safle i hwyluso teithiau llesol. Datblygir y cynllun hwn gyda chyfranogiad llawn yr ysgol a chaiff ei gefnogi gan swyddogion Cynllun Teithio Llesol y Cyngor gyda chymorth arall ar gael gan y Tîm Diogelwch ar y Ffyrdd sy'n darparu hyfforddiant beicio.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi gwybod i'r Cyngor beth yw eich barn ar y cynigion. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel y mae'n well gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom yn un o'r ffyrdd canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostiwch eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennwch atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer ymatebion i'r cynnig hwn yw 22 Tachwedd 2021.

Ysgolion yr 21ain Ganrif
Gwella darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc
ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Ysgol Gynradd Moorland

Ysgolion yr 2^{ain} Ganrif
Gwella, darpariaeth ar gyfer plant a phobl ifanc
ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Darpariaeth Gymhleth/Awtistiaeth Gymhleth Gynradd (4-11 oed)

Er mwyn ateb y galw am ddarpariaeth arbenigol oedran cynradd, mae'r Cyngor yn bwriadu:

- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) ar gyfer hyd at 20 o blant oed cynradd ag Anghenion Dysgu Cymhleth (ADC) yn Ysgol Gynradd Moorland o fis Medi 2022.

Mae gwybodaeth sy'n benodol i'r cynnig hwn wedi'i nodi ar dudalennau 28-38.

Y Ddarpariaeth Bresennol

Ar hyn o bryd mae Caerdydd yn cynnal 445 o ysgolion arbennig cynradd a lleoedd CAA ar gyfer plant ag anghenion dysgu cymhleth/awtistiaeth. Bydd prosiectau y cytunwyd arnynt yn flaenorol gan y Cabinet, i ymestyn ac ailadeiladu Ysgol Arbennig Glan yr Afon ac i sefydlu CAA yn Ysgol Gymraeg Pwll Coch, yn cynyddu'r cyfanswm i 524 o leoedd erbyn 2025.

Canolfan Adnoddau Arbenigol Anghenion Dysgu Cymhleth

Dosbarth bychan mewn ysgol prif ffrwd yw Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) sy'n cael ei addysgu gan aelod staff arbenigol.

Mae pum ysgol gynradd yng Nghaerdydd ar hyn o bryd yn cynnal Canolfannau Adnoddau Arbenigol ar gyfer anghenion dysgu cymhleth ar hyn o bryd. Cynhelir y rhain gan:

- Ysgol Gynradd Bryn Hafod
- Ysgol Gynradd Llanedern
- Ysgol Gynradd Llanisien Fach
- Ysgol Gynradd Marlborough, ac
- Ysgol Pwll Coch

Mae'r holl Ganolfannau Adnoddau Arbenigol yn agored i gael eu derbyn o bob rhan o Gaerdydd, er cyn belled ag y bo modd, cynigir lleoedd i ddisgyblion yn y Ganolfan Adnoddau Arbenigol sydd agosaf at eu cartref.

Yn ogystal â seiliau anghenion dysgu cymhleth, ceir:

- Ysgol Gynradd Lakeside (canolfan adnoddau awtistiaeth arbenigol sylfaenol)
- Ysgol Gynradd Springwood (canolfan adnoddau awtistiaeth arbenigol sylfaenol)
- Ysgol Gynradd Allensbank (dosbarth lleferydd ac iaith)
- Ysgol Gynradd y Tyllgoed (Dosbarth Lles Cynradd)
- Ysgol Gynradd Lakeside (Dosbarth Lles Cynradd)
- Ysgol Gynradd Springwood (Dosbarth Lles Cynradd)
- Ysgol Gymraeg Pen y Groes (Dosbarth Lles Cynradd)
- Ysgol Uwchradd Fitzalan (Dosbarth Lles Cynradd)

Mae'r Canolfannau Adnoddau Arbenigol a ddynodwyd ar gyfer dysgu cymhleth mewn ysgolion cynradd yn darparu dau ddosbarth o hyd at 10 disgybl; dosbarth yn y Cyfnod Sylfaen a dosbarth yng Nghyfnod Allweddol 2. Mae'r disgyblion yn elwa o gael eu haddysgu mewn dosbarthiadau bach gyda chymarebau staff disgyblion ffafriol, a addysgir gan staff arbenigol. Mae disgyblion hefyd yn elwa o gyfleoedd i ddysgu a chymdeithasu gyda'u cyfoedion prif ffrwd.

Galw am leoedd

Mae Tabl 11 yn nodi lleoedd sydd ar gael yng Nghaerdydd ar hyn o bryd i gefnogi plant o oedran ysgol gynradd ag Anghenion Dysgu Cymhleth. a'r galw a ragwelir yn y dyfodol.

Mae'r niferoedd yn cyfrif am bob plentyn sydd angen lleoliad o'r fath, gan gynnwys y rhai a leolir y tu allan i'r sir ac yn y brif ffrwd sy'n aros am leoliad arbenigol, Caniateir gwarged o 10% i gefnogi hyblygrwydd.

Tabl 11						
Llefydd cynradd	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Tŷ Gwyn *	75	90	90	90	90	90
Riverbank	70	70	70	70	70	112
Meadowbank	41	50	50	50	50	50
Hollies	112	112	112	112	112	112
Bryn Hafod	20	20	20	20	20	20
Llanedern	20	20	20	20	20	20
Llanisien Fach	20	20	20	20	20	20
Marlborough	20	20	20	20	20	20
Springwood	28	28	28	28	28	28
Ysgol Pwll Coch	7	10	15	20	20	20
Pentre-baen	24	24	24	24	24	24
ALIC Allensbank	8	8	8	8	8	8
Cyfanswm lleoedd	445	472	477	482	482	524
Y galw a amcanestynnir	500	510	515	522	536	547
Amcanestyniad Galw (+10%)	550	561	567	574	590	602
Gwarged / diffyg	-105	-89	-90	-92	-108	-78

Mae'r tabl yn dangos mai'r galw a ragwelir am leoedd yn ychwanegol at y ddarpariaeth bresennol yw 89 o leoedd yn 21/22, gan godi i 108 o leoedd yn 2024/2025. Os nad oedd twf pellach y tu hwnt i'r cynlluniau presennol mewn perthynas ag Ysgol Arbennig Glan yr Afon ac Ysgol Gymraeg Pwll Coch, bydd diffyg o 78 o leoedd yn parhau yn 25/26.

Ar hyn o bryd, mae mwy o ddisgyblion ag anghenion sylweddol sydd angen lle yn un o'r lleoliadau hyn nag sydd o leoedd ar gael.

Mae'r amcanestyniadau presennol yn dangos y bydd nifer y disgyblion yn parhau i dyfu dros y 5 i 10 mlynedd nesaf.

Cynnig ar gyfer darpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) yn Ysgol Gynradd Moorland

I ateb y galw am ddarpariaeth arbenigol oedran cynradd cynigir sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) ar gyfer hyd at 20 o blant oed cynradd ag Anghenion Dysgu Cymhleth (ADC) yn Ysgol Gynradd Moorland o fis Medi 2022.

Ysgol Gynradd Moorland

Mae Ysgol Gynradd Moorland yn ysgol gynradd gymunedol cyfrwng Saesneg gyda darpariaeth feithrin yn 48 Heol Singleton, Caerdydd, CF24 2ET.

Nifer y llefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 12 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Gynradd Moorland.

Tabl 12

Enw'r Ysgol	Capasiti cyhoeddus presennol (4-11 oed)	Llefydd fesul grwp blwyddyn (4-11 oed)	Lleoedd meithrin	Cyfrwng iaith a chategori'r ysgol
Ysgol Gynradd Moorland	420	60	64	Ysgol Gynradd Gymunedol Saesneg

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 13 isod yn nodi manylion rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Gynradd Moorland.

Tabl 13: Niferoedd diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Gynradd Moorland										
Ysgol	Ionawr 2017 (NG)	Ionawr 2018 (NG)	Ionawr 2019 (NG)	Ionawr 2020 (NG)	Ionawr 2021 (NG)	Rhagfy-negiad 2021/22	Rhagfy-negiad 2022/23	Rhagfy-negiad 2023/24	Rhagfy-negiad 2024/25	Rhagfy-negiad 2025/26
Ysgol Gynradd Moorland	399	410	464	402	392	394	389	376	370	362

* Galw disgyblion ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniadau poblogaeth y dalgylch lleol

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau'r Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformion yn ôl y bwriad/gweithredu'n effeithlon) i D (oes wedi dirwyn i ben/wynebu risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a llesiant) i D (gwael – adeiladau'n llesteirio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 14 Sgorau cyflwr ac addasrwydd

Tabl 14: Sgorau cyflwr ac addasrwydd		
Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da a gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a llesiant.
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael a diffygion mawr	Gwael. Llesteirio dulliau addysgu/effaith wael ar drefn yr ysgol.
D	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg o fethu yn uniongyrchol	Gwael iawn. Adeiladau'n llesteirio yn ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Gynradd Moorland yn sgôr B am gyflwr a B am addasrwydd.

Llety arfaethedig CAA

Mae'r Cyngor yn gwneud gwaith i ddisodli llety'r blynyddoedd cynnar yn Ysgol Gynradd Moorland ac i leoli darpariaeth Dechrau'n Deg ar y safle.

Mae darpariaeth y blynyddoedd cynnar ar gyfer Ysgol Gynradd Moorland wedi'i lleoli mewn uned anorchfygol yng nghefn safle'r ysgol. Mae'r uned wedi'i graddio fel cyflwr C (Gwael gyda diffygion mawr). Ar hyn o bryd mae'n cynnwys 64 o leoedd Meithrin rhan amser a 60 o leoedd dosbarth Derbyn.

Ar ôl cwblhau'r adeilad newydd, byddai'r uned hon yn cael ei symud ynghyd â thŷ'r gofalwr. Byddai'r adeilad newydd yn darparu ar gyfer y nifer bresennol o leoedd dosbarth meithrin a derbyn.

Byddai llety ar gyfer y Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn cael ei ddarparu fel rhan o'r gwaith arfaethedig hwn.

Ar hyn o bryd mae clwb bocsi wedi'i leoli ar ran o safle Ysgol Gynradd Moorland. Ar hyn o bryd, nid yw prosiect ailddatblygu'r ysgol yn dibynnu ar dir y clwb bocsi. Fodd bynnag, pe bai hyn ar gael yn ddiweddarach, byddai'n fuddiol i'r ysgol gan y byddai'n cynyddu'r gofod awyr agored sydd ar gael i ddysgwyr.

Mae adran dai'r Cyngor yn ymchwilio i'r posibilrwydd o ddarparu tai ar hen safle Ysgol Glan Morfa. Byddai'r cynigion yn ceisio cynnwys cyfleuster clwb bocsi newydd ar y safle. Mae hyn yn rhyddhau'r tir sy'n cael ei feddiannu ar hyn o bryd gan y clwb bocsi i'w ddefnyddio gan Ysgol Gynradd Moorland.

Nid yw'r broses ddylunio ar gyfer y llety ysgol newydd wedi dechrau eto. Byddai hyn yn cynnwys mewnbwn gan amrywiaeth o randdeiliaid gan gynnwys cyrff llywodraethu, penaethiaid, staff a phlant.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Cyd-wasanaeth Addysg Consortiwm Canol De Cymru yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, megis Cyngor Caerdydd ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, llesiant ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- gofal, cymorth ac arweiniad
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Catgoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system catgoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (CSCJES) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocera unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system catgoreiddio yn Nhabl 19 isod:

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac mae'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd mae angen iddi wella.
Ambr	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha categori lliw y bydd ysgol yn ôl sut caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun catgoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Catgoreiddio Ysgolion yma:

<http://gov.wales/docs/dcells/publications/150119-parents-guide-en.pdf>

Ysgol Gynradd Moorland

Arolygwyd Ysgol Gynradd Moorland ddiwethaf ym mis Ebrill 2018.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod y safonau, y lles a'r agweddau at brofiad dysgu, addysgu a dysgu, ac arweinyddiaeth a rheolaeth i gyd yn dda; barnwyd bod gofal, cymorth ac arweiniad yn rhagorol.

Yn y Catgoreiddio Ysgolion diweddaraf gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Gynradd Moorland ei chatgoreiddio'n Wyrdd.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgolion?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (www.addewidcaerdydd.co.uk).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau yn uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn dda.

Mae safonau yn Ysgol Gynradd Moorland yn dda ac ni ddisgwylir y bydd sefydlu darpariaeth CAA yn yr ysgol yn effeithio'n negyddol ar yr ysgol.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd safonau addysg na chyflwyno'r Cyfnod Sylfaen a phob Cyfnod Allweddol o addysg yn yr ysgol o ganlyniad i'r newidiadau arfaethedig.

Profiadau dysgu ac addysgu

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu yn Ysgol Gynradd Moorland.

Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella gallu'r ysgol i gynhwysiant ac o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.

Cymorth gofal ac arweiniad

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiau a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae Ysgol Gynradd Moorland wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi ac mae disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at ei gilydd.

Byddai'r Cyngor yn gweithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth gofal ac arweiniad.

Arwain a Rheoli

Byddai'r Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinwyr ysgol a gwaith llywodraethiant, a allai gael effaith negyddol ar ganlyniadau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 16 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sy'n â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig ym mhob un o'r ysgolion.

Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	% y disgyblion â datganiad ADY	% y Prydau Ysgol am Ddim - cyfartaledd 3 blynedd	% y disgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt	% y disgyblion o Leiafrif Ethnig
Ysgol Gynradd Moorland	20.2	12.3	1.8	41.9	25.4	53.2

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Bydd adeilad CAA yn caniatáu i gyfleusterau gael eu teilwra i anghenion y plant sy'n ei mynychu. Gellir cynllunio cyfleusterau i gyd-fynd â'u hanghenion dysgu a darparu amgylcheddau tawel a strwythuredig i gefnogi dysgu.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd fod yn annifyr ac yn peri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n cael cymorth oherwydd eu bod yn dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynigion yn effeithio'n negyddol ar sut caiff disgyblion sydd â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn yn parhau i roi cymorth sy'n briodol i anghenion unigol pob disgybl.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Mae'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynigion yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion yn yr ysgolion sy'n rhan o'r cynlluniau hyn sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrif Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y câi'r cynigion effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth fyddai'r effaith ar ddarpariaeth feithrin?

Gall plant yng Nghaerdydd fynd i le meithrin rhan amser mewn ysgol o ddechrau'r tymor sy'n dilyn eu pen-blwydd yn dair oed. Rhaid iddynt fynd i'r dosbarth meithrin o leiaf ar bum hanner diwrnod yr wythnos. Nid oes dalgyloedd ar gyfer meithrin.

Mae darpariaeth y blynyddoedd cynnar ar gyfer Ysgol Gynradd Moorland wedi'i lleoli mewn uned anorchfygol yng nghefn safle'r ysgol. Mae'r uned wedi'i graddio fel cyflwr C (gwael gyda diffygion mawr). Ar hyn o bryd mae'n cynnwys 64 o leoedd Meithrin rhan amser a 60 o leoedd dosbarth Derbyn.

Mae'r uned hon yn cael ei symud a darperir adeilad newydd, sy'n lletya'r nifer bresennol o leoedd dosbarth meithrin a derbyn.

Bydd darparu llety newydd yn cefnogi darparu addysg o ansawdd uchel yn well i ddisgyblion oed meithrin.

Mae plant oed meithrin yng Nghaerdydd yn mynychu darpariaeth prif ffrwd. Mae digon o leoedd ar gael i ateb y galw am leoedd ac ni ddisgwylir y byddai'r newid arfaethedig yn effeithio ar ddarpariaeth feithrin mewn manau eraill.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ganolfannau adnoddau arbenigol ledled y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Nid oes darpariaeth CAA yn Adamsdown a Sblot ar hyn o bryd. Mae pob plentyn yn yr ardaloedd hyn sydd angen lleoliad mewn CAA yn teithio i rannau eraill o'r ddinas ar hyn o bryd.

Cafodd y ddarpariaeth hon ei sefydlu ar safleoedd ysgolion eraill yn Adamsdown a Sblot ei disgowntio oherwydd cyfyngiadau llety a safleoedd.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynigion yn cynyddu nifer y lleoedd adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr oed cynradd ag anghenion dysgu cymhleth a byddai'n cyfrannu at ateb y galw a ragwelir;
- Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella addysgu cynhwysol yr ysgol. Mae hyn o fudd i bob disgybl yn yr ysgol;
- Byddai'r cynigion yn sicrhau bod disgyblion sy'n byw yn ardal de ganolog y ddinas yn teithio pellteroedd byrrach i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol;
- Mae cyfleusterau adeiladu newydd yn darparu amgylcheddau dysgu o ansawdd uchel, sy'n gwella dewisiadau dysgu a chyfleoedd i ddisgyblion ac yn cael effaith gref ar wella canlyniadau disgyblion Mae gweledigaeth Caerdydd 2030 yn nodi'r angen i ddarparu lleoedd ysgol o ansawdd uchel.
- Bydd yr adeiladau newydd yn gwbl hygyrch ac yn cydymffurfio â Deddf Cydraddoldeb 2010.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall rhai disgyblion ag ADY ei chael hi'n anodd newid. Efallai y byddai symud i adeilad newydd ar safle newydd yn peri anniddigrwydd. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r lleoliad newydd. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi cyfnod pontio o'r fath.
- Mae potensial ar gyfer mwy o dagfeydd traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chyrff Llywodraethu pob ysgol sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Risgiau sydd ynghlwm â'r newid arfaethedig

- Efallai y ceir cyfyngiadau datblygu nad sydd yn hysbys eto. Pe deuai unrhyw rai i'r amlwg, gallai fod goblygiadau o ran cost ac oedi. Byddai arolygon safle ac adroddiadau geo-dechnegol yn cael eu cynnal a fyddai'n rhoi rhagor o wybodaeth ac yn llywio strategaethau rheoli.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y Gwasanaethau Pobl Adnoddau Dynol yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i fynd i'r afael â'r goblygiadau Adnoddau Dynol sy'n deillio o sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol a'r angen diilynol am staffio ychwanegol.

Pan fo'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i sefydlu'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn rhoi cyfleoedd i staff mewn ysgolion ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Byddai'r CAA arfaethedig ar safle Ysgol Gynradd Moorland yn gwasanaethu disgyblion yn ardal de ganolog Caerdydd a byddai'n lleihau'r pellter a deithiwyd i'r ysgol i blant yn Adamsdown a Sblot sydd angen lleoliad mewn CAA ac sy'n teithio i rannau eraill o'r ddinas ar hyn o bryd.

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol dwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i ysgolion cynradd, gan gynnwys i ysgolion arbennig ac i gyfleusterau CAA. Ni fyddai disgyblion sy'n mynychu'r Ganolfan Adnoddau Arbennig (CAA) yn Ysgol Gynradd Moorland, sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol, yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim oni bai bod hyn yn angenrheidiol er mwyn bodloni eu hanghenion dysgu unigol.

Gan y byddai uchafswm o 20 o blant yn mynychu'r CAA, rhagwelir y byddai nifer fach o blant yn cyrraedd ar drafndiaeth ysgol am ddim sef tacsis a rennir. Bydd angen cyfleusterau priodol ar y Cludiant Hwn i Ddysgwyr ar gyfer gollwng a chasglu a ddarperir fel rhan o'r cynigion.

Mae'r cynigion datblygu yn gofyn am Ddatganiad Trafndiaeth. Mae hyn eisoes wedi nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau bod moddau teithio cynaliadwy i ysgol Gynradd Moorland yn cael eu defnyddio i'r eithaf.

Mae mewn sefyllfa dda o ystyried ei lleoliad cymharol ganolog, ei hagoswydd at lwybrau a chyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus, a'r potensial ar gyfer cysylltiadau teithio llesol.

Byddai mesurau diogelwch ysgol arfaethedig yn cynnwys gwelliannau i groesfannau ffyrdd, a chyfleusterau cyffredinol well i gerddwyr a beicwyr, gan gynnwys ar hyd y llwybrau mwyaf dymunol drwy Barc Moorland.

Byddai adolygiad o gyfyngiadau parcio a llwytho a gweithredu Stryd Ysgol ar y strydoedd cyfagos (gan gynnwys Moorland Road ar ochr ddwyreiniol y safle) yn gwella diogelwch drwy atal mynediad i gerbydau, a lleihau tagfeydd a phroblemau parcio.

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo i sicrhau bod gan bob ysgol yng Nghaerdydd Gynllun Teithio Llesol sy'n nodi camau gweithredu gan yr ysgol i gefnogi ac i annog teithio llesol lle bo hynny'n briodol ac i nodi'r gwelliannau sydd eu hangen ar y safle ac oddi ar y safle i hwyluso teithiau llesol. Datblygir y cynllun hwn gyda chyfranogiad llawn yr ysgol a chaiff ei gefnogi gan swyddogion Cynllun Teithio Llesol y Cyngor gyda chymorth arall ar gael gan y Tîm Diogelwch ar y Ffyrdd sy'n darparu hyfforddiant beicio.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi gwybod i'r Cyngor beth yw eich barn ar y cynigion. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel y mae'n well gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom yn un o'r ffyrdd canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostiwch eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennwch atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer ymatebion i'r cynnig hwn yw 22 Tachwedd 2021.

Gwybodaeth sy'n Berthnasol i'r ddau Gynnig

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar ysgolion eraill?

Mae ysgolion arbennig yng Nghaerdydd yn darparu darpariaeth arbenigol ar gyfer Dinas a Sir Caerdydd gyfan. Nid oes digon o leoedd i ateb y galw mewn darpariaeth a gynhelir/ Mae hyn wedi effeithio ar ysgolion sy'n bodoli eisoes lle mewn rhai achosion efallai y bydd mwy o ddisgyblion ar y gofrestr na'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig (NDC) neu'r nifer a ddymunir mewn CAA.

Ar hyn o bryd mae'n rhaid i Gaerdydd ddibynnu ar brynu rhai lleoedd mewn darpariaeth y tu allan i'r sir ac ysgolion annibynnol i gyflawni ei dyletswyddau statudol. Gallai fod effaith tymor hwy ar ddarparwyr y tu allan i'r sir ac ar ysgolion annibynnol gan ei bod yn debygol y bydd gostyngiad yn nifer y lleoedd a brynir gan y Cyngor.

Ni ragwelir y byddai'r bwriad i ehangu a throsglwyddo Ysgol Arbennig The Court i safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed yn cael effaith negyddol ar Ysgol Gynradd y Tyllgoed nac unrhyw ysgol leol.

Byddai Ysgol Gynradd y Tyllgoed yn parhau i weithredu fel ysgol ar wahân o dan reolaeth ei chorff llywodraethu a'i Phennaeth. Mae safle'r ysgol o faint digonol i ganiatáu i ddarpariaeth arfaethedig Ysgol Arbennig The Court gael ei darparu heb effeithio'n negyddol ar yr ysgol.

Gallai cyd-leoliad arfaethedig Ysgol Gynradd The Court gydag Ysgol Gynradd y Tyllgoed roi cyfle i staff Ysgol Gynradd y Tyllgoed weithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd. Gallai hyn wella addysgu cynhwysol yr ysgol ac mae o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.

Mae cynnal a chadw safle ysgol mawr yn cyflwyno amrywiaeth o heriau ariannol a gweithredol i Ysgol Gynradd y Tyllgoed. Disgwylir i'r trefniant rhannu safle arfaethedig gydag Ysgol Arbennig The Court wneud y gorau o'r ardal sydd ar gael er budd pob ysgol.

Ni ragwelir y byddai'r bwriad i ehangu a throsglwyddo Ysgol Arbennig The Court i safle Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg yn cael effaith negyddol ar unrhyw ysgol leol.

Gallai lleoliad arfaethedig Ysgol Arbennig The Court ar safle Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Llaneirwg, ger Ysgol Gynradd Pen Y Bryn, roi cyfle i staff Ysgol Gynradd Pen Y Bryn weithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd. Gallai hyn wella addysgu cynhwysol yr ysgol ac mae o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.

Efallai y bydd cyfleoedd hefyd i rannu defnydd o rai cyfleusterau os ystyrir bod hyn o fudd i bob un o'r ysgolion.

Ni ragwelir y bydd sefydlu darpariaeth CAA yn Ysgol Gynradd Moorland yn effeithio'n negyddol ar yr ysgol.

Gallai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd wella addysgu cynhwysol yr ysgol ac o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.

Trefniadau derbyn

Does dim cynlluniau ar waith i newid polisi'r Cyngor ar dderbyn plant i'r ysgol yn sgil y cynigion hyn.

Ceir gwybodaeth fanwl am drefniadau derbyn yn llyfryn Derbyn i Ysgolion y Cyngor. Gallwch ddod o hyd i'r wybodaeth hon ar wefan y Cyngor yn www.caerdydd.gov.uk.

Rheolir derbyniadau i ddarpariaeth arbenigol gan y Cyngor, yn amodol ar ddatganiad o Anghenion Addysgol Arbennig (AAA). O dan y Cod ADY, bydd y lleoliad yn destun Cynllun Datblygu Unigol (CDU). Byddai'r capasiti arfaethedig ar gyfer 20 o ddisgyblion yn ychwanegol at gapasiti lleoedd prif ffrwd yn yr ysgol.

Trefniadau Teithio Dysgwyr

Dan y cynigion hyn, nid oes cynlluniau i newid polisi'r Cyngor ar gludo plant i ac o ysgolion.

Bydd unrhyw blentyn y bydd y cynnig hwn yn effeithio arno yn cael yr un cymorth â thrafnidiaeth ag a gaiff pawb trwy Gaerdydd ac yn unol â'r un meini prawf sy'n berthnasol ledled Caerdydd. Gellir gweld polisi trafndiaeth y Cyngor ar wefan y Cyngor (www.caerdydd.gov.uk).

Mae rhwymedigaeth gyfreithiol statudol ar y Cyngor i ddarparu trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol i ddisgyblion ysgol gynradd sy'n byw 2 filltir neu fwy o'r ysgol addas agosaf, fel y'i mesurir yn ôl y llwybr cerdded byrraf sydd ar gael.

Wrth benderfynu pa un yw'r ysgol addas agosaf, rhaid i'r Cyngor ystyried unrhyw anabledd sydd gan blentyn ac unrhyw anghenion addysgol arbennig (AAA).

Materion Ariannol

Cymeradwywyd Rhaglen Band B Ysgolion yr 21ain Ganrif gan y Cabinet ym mis Rhagfyr 2017, gan gynnwys prosiect Ysgol Arbennig The Court. Nid yw Llywodraeth Cymru (LIC) wedi cymeradwyo cyllideb y prosiect unigol yn ffurfiol, ond wedi rhoi eu cefnogaeth mewn egwyddor i bob prosiect o fewn rhaglen Band B Cyngor Caerdydd.

Mae'r costau rhagamcanol cyffredinol ar gyfer y prosiect wedi'u cynnwys yn y rhagolwg llif arian Band B presennol, i'w hariannu drwy Grant Llywodraeth Cymru (75%) a benthycu Buddsoddi i Arbed Ysgolion yr 21ain Ganrif y Cyngor (25%). Bydd unrhyw gostau refeniw mewn perthynas â'r cynlluniau hyn, gan gynnwys costau ariannu cyfalaf, yn cael eu hariannu drwy Gronfa Refeniw CTY y Cyngor.

Mae'r cynigion hyn yn cynnwys creu lleoedd ysgol ychwanegol y byddai angen eu hariannu o'r gyllideb ysgolion dirprwyedig bresennol. Mae gwaith pellach yn mynd rhagddo i nodi i ba raddau y gellir talu'r costau ychwanegol drwy arbedion heb ychwanegu pwysau sylweddol at gyllidebau cyffredinol ysgolion.

Bydd Uned Blynnyddoedd Cynnar Moorland yn cael ei hariannu'n rhannol gan grant Dechrau'n Deg Llywodraeth Cymru, gyda gweddill i'w hariannu o gyllideb Adnewyddu Asedau Addysg. Er mwyn sicrhau cyllideb ddigonol bydd angen blaenoriaethu'r cynllun hwn o fewn y rhaglen adnewyddu asedau bresennol, gyda chyllid ychwanegol ar gael drwy ddyraniad Buddsoddi i Arbed y gyllideb gyfalaf ar gyfer ysgolion.

Darpariaeth iechyd

Bydd gan y cynigion i ehangu'r ddarpariaeth arbenigol yn yr ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn oblygiadau i iechyd a gwasanaethau arbenigol eraill. Mae'r gwasanaethau hyn yn gweithio mewn partneriaeth ag ysgolion i ddiwallu Anghenion Dysgu Ychwanegol. Ffactor ychwanegol yw Deddf Diwygio ADY 2018, a fydd yn cyflwyno cyfrifoldebau newydd i iechyd, addysg a gofal cymdeithasol gydweithio i gydlynu asesu a darparu. Bydd Deddf 2018 yn cael ei gweithredu dros gyfnod o dair blynedd, gan ddechrau ym mis Medi 2020.

Er mwyn mynd i'r afael â'r heriau hyn gyda'i gilydd, mae'r Cyngor a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro yn cynnal adolygiad ar y cyd o ddarpariaeth iechyd ac arbenigol yn ysgolion arbennig Caerdydd ac unedau cyfeirio disgyblion. Bydd canfyddiadau'r adolygiad, a oruchwylir gan grŵp prosiect o gynrychiolwyr o iechyd, addysg, gwasanaethau cymdeithasol, ysgolion a rhieni, yn llywio dyluniad y ddarpariaeth arbenigol.

Trefniadau Llywodraethiant

Nid oes unrhyw newidiadau arfaethedig i drefniadau llywodraethu sy'n deillio o'r cynigion hyn.

Effaith y cynigion ar y Gymraeg

Mae lefel anghenion addysgol arbennig/anghenion dysgu ychwanegol yn y sector cyfrwng Cymraeg wedi bod yn is yn hanesyddol nag yn y sector cyfrwng Saesneg. Mae hyn wedi bod yn newid dros y 4-5 mlynedd diwethaf, gydag ysgolion yn adrodd am fwy o achosion o ADY, ym mhob maes angen.

Cynhaliwyd adolygiad o ADY yn y sector cyfrwng Cymraeg gydag ysgolion cyfrwng Cymraeg yn 2016 i lywio'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (WESP). Nododd ysgolion nifer fach ond arwyddocaol o enghreifftiau o ddisgyblion ag ADY yn gadael y sector cyfrwng Cymraeg er mwyn cael mynediad at ganolfannau adnoddau arbenigol neu ysgolion arbennig.

Roedd rhywfaint o dystiolaeth anecdotaidd hefyd i awgrymu bod rhai teuluoedd a fyddai fel arall yn dewis addysg cyfrwng Cymraeg yn dewis yn hytrach ar gyfer addysg cyfrwng Saesneg os oes gan eu plentyn ADY, drwy bryder y gallai fod angen i'w plentyn drosglwyddo i'r sector arbenigol yn ddiweddarach.

Drwy'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg, mae Caerdydd wedi buddsoddi mewn darpariaeth arbenigol yn y sector, gan gynnwys rhywfaint o allu i ymateb i'r galw cynyddol a meithrin mwy o hyder yn y ddarpariaeth arbenigol sydd ar gael yn y sector.

Sefydlwyd canolfan gynradd newydd yn Ysgol Gymraeg Pwll Coch, o fewn dalgyllch Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf, lle sefydlir y ganolfan uwchradd. Mae'r ddwy ganolfan yn darparu ar gyfer dysgwyr ag anawsterau dysgu difrifol, gan ddarparu cwricwlwm arbenigol a chefnogi ystod o anghenion eilaidd gan gynnwys anghenion corfforol a meddygol, anawsterau lleferydd ac iaith ac awtistiaeth.

Yn 2021 mae galw cynyddol am ganolfannau adnoddau ar gyfer disgyblion ag awtistiaeth, sy'n gyflawnwyr uchel ar gyfartaledd, a byddai angen model cymorth mwy integreiddiol na'r hyn a ddarperir gan y ddwy ganolfan bresennol. Ar hyn o bryd mae 8 dysgwr oedran uwchradd, a 15 dysgwr oed cynradd a fyddai'n elwa o leoliad mewn canolfan Anhwylderau'r Sbectwm Awtistig. Mae hon yn flaenoriaeth byrdymor, o ystyried y risg, os bydd y lleoliadau presennol yn methu, mai'r unig opsiwn fyddai cynnig trosglwyddiad i leoliad cyfrwng Saesneg.

Mae dosbarth lles cynradd wedi'i sefydlu, a gynhelir yn Ysgol Gynradd Pen y Groes. Mae'r dosbarth lles yn gweithio'n hyblyg i fynd i'r afael ag anghenion mewn gwahanol gyfnodau oedran, neu i ddarparu model allgymorth, yn dibynnu ar yr angen presennol.

Er mwyn cefnogi anghenion iechyd a lles emosiynol yn y cyfnod uwchradd, mae canolfan 'rithwir'/UCD wedi'i threialu ar draws y tair ysgol uwchradd, gan ddechrau yn 2018. Disgwylir i'r peilot gael ei adolygu ymhellach yn 2021.

Y flaenoriaeth yw sicrhau bod gan y tair ysgol gyfleusterau a llety digonol i ddarparu darpariaeth Cam 3 a 4 effeithiol, wedi'i hategu gan y ganolfan rithwir/UCD. Yn y tymor canolig, bydd angen lleoliad sefydlog ar y ganolfan rithwir / UCD yn un o'r ysgolion, gyda llety dynodedig, er mwyn lleihau'r risg y gallai fod angen i bobl ifanc sydd â'r anghenion mwyaf cymhleth adael y sector Cymraeg i gael mynediad at ddarpariaeth fwy arbenigol.

Wrth i'r sector Cymreig barhau i dyfu bydd yn bwysig datblygu darpariaeth ychwanegol gan ragweld yr angen, er mwyn sicrhau bod addysg Gymraeg yn ddewis gwirioneddol i ddysgwyr ag ADY cymhleth.

Mae nifer cyfyngedig o staff addysgu cymwys a phrofiadol ADY, o'i gymharu â'r sector yn Lloegr. Bydd angen i unrhyw gynllun i ddatblygu darpariaeth arbenigol cyfrwng Cymraeg gael ei gefnogi gan Gynllun Datblygu'r Gweithlu ADY.

Yn unol â'r amserlen a bennwyd gan Lywodraeth Cymru, mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda'i bartneriaid ar Fforwm Addysg Gymraeg Caerdydd i ddatblygu'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) 10 mlynedd newydd ar gyfer y ddinas. Disgwylir y bydd y cynllun ar gael ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus yn hydref 2021 cyn ei gyflwyno i'w gymeradwyo i Lywodraeth Cymru yn gynnar yn 2022. Bydd y Cynllun 10 mlynedd cyntaf yn dechrau ar 1 Medi 2022 ac yn dod i ben ar 31 Awst 2032.

Bydd ymgynghoriad ar y Cynllun Drafft yn ceisio barn ar y ffordd orau o dyfu addysg cyfrwng Cymraeg a sut i gyrraedd y targedau lleol a bennwyd gan Lywodraeth Cymru, er mwyn llywio cynigion yn y dyfodol. Bydd y Rhaglen yn nodi sut y bydd y Cyngor yn cynyddu'r ddarpariaeth addysg Gymraeg i ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol.

Cydraddoldeb

Mae Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb (EAG) yn broses sy'n edrych ar bolisi, prosiect neu gynllun i wneud yn siŵr nad yw'n gwahaniaethu yn erbyn rhywun ar sail y nodweddion gwarchoddedig a nodwyd yn Neddf Cydraddoldeb 2010 (oedran, anabledd, ailbennu rhywedd, priodas a phartneriaeth sifil, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd/cred, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol).

Mae'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb cychwynnol wedi'i wneud. Daeth i'r casgliad na fyddai'r newidiadau a gynigir yn effeithio'n negyddol ar unrhyw grŵp penodol mewn cymdeithas.

Caiff yr asesiad ei adolygu ar ôl yr ymgynghoriad ac ar adegau allweddol os aiff y cynnig yn ei flaen. Os aiff y cynnig yn ei flaen, bydd asesiad effaith ar gydraddoldeb arall yn cael ei wneud ar yr adeg dylunio. Byddai hyn yn nodi hygyrchedd i'r ddarpariaeth newydd. Byddai'r asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb yn ystyried polisiau megis Deddf Cydraddoldeb 2010, NCT 12: Dylunio 2014 yn ogystal â rheoliadau adeiladu megis, BS8300, Rhan M a Bwletinau Adeiladu perthnasol.

Effaith Gymunedol

Ystyrir y canlynol wrth ystyried cynnig: Man Agored Cyhoeddus, parcdir, swm a thagfeydd. Bydd yr ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion hyn a'r Cyngor yn gweithio gydag unrhyw grwpiau cymunedol i sicrhau bod y cynigion yn osgoi unrhyw effeithiau negyddol os yn bosibl.

Cynhaliwyd asesiad o'r effaith ar y gymuned ar gyfer y cynigion hyn ac mae ar gael i'w weld yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, mae rhaglen Band B Caerdydd wedi ymrwymo i ddarparu ysgolion lleol i blant lleol, ynghyd ag annog y defnydd o ddulliau cynaliadwy o deithio i ysgolion, megis cerdded a beicio. Mae pob prosiect Ysgol yn ystyried materion trafniadaeth allweddol pan fyddant yn cael eu cynllunio ac mae angen i'r cwmni ddarparu llwybrau mwy diogel i annog cerdded, beicio a dulliau teithio llesol eraill i ysgolion.

Gyda'r buddsoddiadau presennol mewn TGCh ar draws y ddinas, gellir lleihau symudiadau myfyrwyr ymhellach wrth i dechnoleg symudol ddatblygu ymhellach gan ganiatáu dulliau addysgu hyblyg. Mae gan y rhain y potensial i arwain at Gynllun Teithio mwy effeithlon a chyfrannu ymhellach at dargedau'r Cyngor i leihau ei allyriadau carbon.

Er mwyn gwneud y mwyaf o effaith hirdymor y buddsoddiad sylweddol hwn, byddai unrhyw ddyluniad a gymerir ar gyfer pob ysgol a gynhwysir yn y cynnig hwn yn cael ei ddatblygu i sicrhau bod cyfleusterau modern o ansawdd uchel yn cael eu darparu sy'n gallu ymateb i anghenion y poblogaethau disgyblion presennol a chefnogi'r gwaith o ddarparu dulliau addysgu a dysgu effeithiol. Byddent hefyd yn ymgorffori'r hyblygrwydd i ystyried newidiadau yn dibynnu ar yr angen wrth i amser fynd yn ei flaen; megis demograffeg newidiol a niferoedd disgyblion, newid y cwricwlwm a newid mathau o anghenion disgyblion.

Amhariad Posibl i Ddisgyblion

Mae gan y Cyngor brofiad sylweddol o gyflawni prosiectau adeiladu yn llwyddiannus ar safleoedd ysgolion sydd wedi'u meddiannu o ganlyniad i ddatblygu rhaglen trefniadaeth ysgolion fawr ac sy'n tyfu.

Byddai unrhyw waith adeiladu a wneir yn cael ei reoli'n effeithiol mewn ymgynghoriad â'r ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn i sicrhau bod y cwricwlwm yn parhau i gael ei gyflawni a bod safonau addysg uchel a safonau diogelwch yn cael eu cynnal.

Camau nesaf, sut gallwch fynegi eich barn a'r ffurflen adborth

Beth sy'n digwydd nesaf?

Dyddiadau allweddol

Bydd y Cyngor yn casglu ac yn crynhoi'r adborth a ddaw o'r ymgynghoriad hwn. Bydd swyddogion y Cyngor wedyn yn adrodd hyn i Gabinet y Cyngor i roi gwybod i aelodau etholedig am farn rhanddeiliaid, ac i lywio'r broses o wneud penderfyniadau. Bydd yr adroddiad ymgynghori ar gael i unrhyw un ei weld/lawrlwytho ar wefan y Cyngor. Cewch hefyd gopi trwy ddefnyddio'r manylion cyswllt yn y ddogfen hon.

Os yn dilyn yr ymgynghoriad y cytunir fod y cynigion yn mynd yn eu blaenau, mae nifer o gamau pellach y bydd yn rhaid i'r Cyngor eu cymryd cyn y gwneir penderfyniad terfynol.

Nodir y camau hyn yn Nhabl 21 isod:

Table 17: Camau yn y dyfodol (Mae'n bosibl y bydd yr amserlen hon yn newid).

Tabl 17: Camau yn y dyfodol	
Proses Statudol	Amserlen
Y Cyfnod Ymgynghori	11 Hydref - 22 Tachwedd 2021
Cabinet y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor	Ionawr 2022
Dyddiad cychwyn a ddisgwylir ar gyfer y Cyfnod Gwrthwynebu wedi cyflwyno'r hysbysiad statudol (ar ôl gwneud gwrthwynebiadau ffurfiol)	Mai 2022
Dyddiad y disgwylir i'r Cyfnod Gwrthwynebu ddod i ben	Mehefin 2022
(Pennu) Y penderfyniad terfynol gan Gabinet y Cyngor	Gorffennaf 2022
Cyhoeddi'r adroddiad gwrthwynebiadau ar wefan y Cyngor ynghyd â hysbysiad o benderfyniad y Cabinet	Gorffennaf 2022

Y Cyfnod Ymgynghori

Mae'r cyfnod ymgynghori ar gyfer y cynigion hyn yn dechrau ar 11 Hydref 2021 ac yn dod i ben ar 22 Tachwedd 2021

Gweler tudalen 46 am ragor o fanylion am sut i ymateb a mynegi eich barn.

Bydd y Cyngor yn cyhoeddi adroddiad ymgynghori ar ei wefan. Rhaid cyhoeddi'r adroddiad o leiaf bythefnos cyn cyhoeddi hysbysiad statudol.

Gallwch ofyn am gopi caled o'r adroddiad.

Bydd yr adroddiad yn nodi'r materion a godwyd gan bobl yn ystod y cyfnod ymgynghori ac yn rhoi ymateb y Cyngor i'r materion hyn. Bydd yr adroddiad hefyd yn cynnwys barn Estyn ar y cynigion.

Bydd Cabinet y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn penderfynu bwrw ymlaen â'r newidiadau a gynigir ai peidio.

Os yw'r Cabinet yn penderfynu parhau â'r newidiadau, rhaid i'r Cyngor gyhoeddi dogfen o'r enw 'hysbysiad statudol'. Datganiad swyddogol yw hwn sy'n dweud y bydd y newidiadau'n mynd rhagddynt.

Hysbysiad Statudol

Hysbysiad Statudol yw'r cyhoeddiad swyddogol ar gynnig terfynol. Rhaid i Gabinet y Cyngor roi'r gymeradwyaeth i gyhoeddi hysbysiad statudol. Byddai hyn ond yn cael ei ystyried wedi i adroddiad ar yr holl ymatebion i'r ymgynghoriad ddod i law'r Cabinet. Mae hwn yn ofyniad cyfreithiol fel sydd wedi ei amlinellu yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Byddai'r Cyngor yn cyhoeddi'r hysbysiad statudol hwn ar ei wefan. Byddai hefyd yn rhoi copïau o'r hysbysiad yn neu ger prif fynedfa'r ysgol(ion)/safle(oedd) y mae'r hysbysiad yn effeithio arnynt. Rhoddir copïau o'r hysbysiad i ysgolion yr effeithir arnynt hefyd, i'w dosbarthu i ddisgyblion, rhieni, gwarcheidwaid ac aelodau staff (gall yr ysgolion hefyd anfon yr hysbysiad drwy e-bost). Mae'r hysbysiad statudol yn nodi manylion y cynigion ac yn gofyn i unrhyw un sydd am wrthwynebu gwneud hynny. Rhaid i wrthwynebiadau fod yn ysgrifenedig. Rhaid eu hanfon i'r Cyngor o fewn y dyddiadau a nodir ar yr hysbysiad.

Penderfynu ar y Cynigion

Cabinet Cyngor Caerdydd fyddai'n penderfynu ar y cynnig. Mae hyn yn golygu y bydd yn gwneud y penderfyniad terfynol ynghylch a fydd y newidiadau yn mynd yn eu blaen. Gall y Cabinet benderfynu cymeradwyo neu wrthod y cynnig, neu ei gymeradwyo â rhai newidiadau (addasiadau). Bydd y Cyngor yn ystyried unrhyw wrthwynebiad a ddaeth i law yn ystod y Cyfnod Gwrthwynebu wrth wneud ei benderfyniad.

Hysbysu'r Penderfyniad

Wedi penderfynu, byddai Cyngor Caerdydd yn rhoi gwybod i bawb y byddai'r cynnig yn effeithio arno beth oedd y penderfyniad hwnnw. Caiff ei gyhoeddi hefyd ar wefan y Cyngor.

Dweud eich dweud!

Gallwch gwblhau'r ffurflen ymateb hwn ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Rydym yn cynnig:

- Cynyddu capasiti Ysgol Arbennig The Court o 42 i 72 o leoedd. Byddai'r ysgol yn trosglwyddo i lety adeiladu newydd ar safle Ysgol Gynradd y Tyllgoed ac i safle presennol Ysgol Gynradd Llaneirwg, EgCym yn Llanrhymini, gyda 36 o ddisgyblion ar bob safle o fis Medi 2025.
- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) gydag 20 lle ar gyfer hyd at 20 o blant oed cynradd ag Anghenion Dysgu Cymhleth (ADC) yn Ysgol Gynradd Moorland o fis Medi 2022.

A ydych chi'n ymateb fel (ticiwch bob un sy'n berthnasol)

Rhiant neu Warcheidwad*

Mam-gu/Tad-cu*

Aelod o staff*

Disgybl*

Llywodraethwr*

Preswlydd Lleol

Arall (rhowch fanylion) _____

*Rhowch enw'r ysgol(ion)
rydych yn gysylltiedig â hi/nhw?

1. Ydych chi'n cefnogi'r cynnig i gynyddu capasiti Ysgol Arbennig The Court o 42 i 72 o leoedd?

Ydw

Nac ydw

Dim barn

Esboniwch pam:

2. Ydych chi'n cefnogi'r cynnig i drosglwyddo Ysgol Arbennig The Court i adeiladau newydd ar draws dau safle yn Ysgol Gynradd y Tyllgoed a safle presennol Ysgol Gynradd EgCym Llanelirwg yn Llanrhyddni?

Ydw   Nac ydw   Dim barn

Esboniwch pam:

3. A ydych yn cefnogi'r cynnig i sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol (CAA) ar gyfer plant oed cynradd ag Anghenion Dysgu Cymhleth yn Ysgol Gynradd Moorland o fis Medi 2022?

Ydw   Nac ydw   Dim barn

Esboniwch pam:

4. A oes unrhyw newidiadau y credwch y gallent wella'r cynigion hyn?

5. A oes unrhyw opsiynau eraill yr hoffech eu hawgrymu?

6. A oes unrhyw sylwadau eraill gennych?

Enw _____

Cyfeiriad: _____

Cod Post _____

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw **22 Tachwedd 2021**.

Ni fydd y Cyngor yn gallu ystyried unrhyw ymatebion i'r ymgynghoriad a gafwyd ar ôl y dyddiad hwn.

Ni fydd yr ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yn cyfrif fel gwrthwynebiadau i'r cynnig.

Ni ellir ond cofrestru gwrthwynebiadau wedi cyhoeddi hysbysiad statudol.

Os hoffech chi gael gwybod pan gyhoeddir adroddiad yr Ymgynghoriad, nodwch eich cyfeiriad e-bost. Os na roddwch gyfeiriad e-bost i ni, ni fydd modd i ni gysylltu â chi.

Diolch ichi am eich sylwadau.

Dychwelwch y ffurflen hon i'r Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 401, Neuadd y Sir, CF10 4UW erbyn 22 Tachwedd 2021

AMDANOCH CHI

Nodwch eich cod post isod i'n galluogi i nodi barn ac anghenion ymatebwyr yn fanylach fesul ardal:-

Faint oedd eich oed ar eich pen-blwydd diwethaf?

- Dan 16 oed   25-34   45-54   65-74   Mae'n well gennyf beidio â dweud
 16-24   35-44   55-64   75+

Ydych chi yn.....?

- Benyw   Gwryw   Arall   Mae'n well gennyf beidio â dweud

Ydych chi'n eich ystyried eich hun yn berson anabl?

- Byddwn   Nac oes   Mae'n well gennyf beidio â dweud

Ticiwch unrhyw un o'r canlynol sy'n berthnasol i chi:

- Byddar/Wedi colli clyw/Yn drwm eich clyw   Nam ar y golwg   Salwch neu gyflwr iechyd hirdymor
(e.e. canser, diabetes neu asthma)
 Anawsterau iechyd meddwl   Defnyddiwr cadair olwyn   Mae'n well gennyf beidio â dweud
 Nam/anawsterau dysgu   Nam symudedd   Arall

Rhowch fanylion _____

Beth yw eich grŵp ethnig?

Pan ddefnyddir y term 'Prydeinig', mae hyn yn cyfeirio at y pedair gwlad gartref, sef Cymru, Lloegr, Gogledd Iwerddon a'r Alban, neu gyfuniad o'r rhain.

☐ Gwyn - Cymreig/Seisnig/Albanaidd/o Ogledd Iwerddon/Prydeinig	☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Bangladeshaidd
☐ Gwyn - Gwyddelig	☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Indiaidd
☐ Gwyn - Sipsi neu Deithiwr Gwyddelig	☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Unrhyw gefndir arall
☐ Gwyn - Unrhyw gefndir gwyn arall	☐ Du/Affricanaidd/Caribïaidd/Du Cymreig/Prydeinig - Affricanaidd
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn ac Asiaidd	☐ Du/Affricanaidd/Caribïaidd/Du Cymreig/Prydeinig - Caribïaidd
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn a Du Caribïaidd	☐ Du/Affricanaidd/Caribïaidd/Du Cymreig/Prydeinig - Unrhyw gefndir arall
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn a Du Affricanaidd	☐ Arabaidd
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Unrhyw un arall	☐ Unrhyw grŵp ethnig arall (rhowch fanylion)
☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Tsieineaidd	
☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Pacistanaidd	
- _____ Mae'n well gennyf beidio â dweud

Caiff y wybodaeth rydych wedi'i rhoi ei phrosesu gan Gyngor Caerdydd yn unol â Deddf Diogelu Data 2018 a'r Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol. Caiff y wybodaeth rydych wedi'i rhoi i ni mewn perthynas â'r ymgynghoriad hwn ei thrin yn gyfrinachol ond gallai gael ei defnyddio gan y Cyngor neu'i datgelu i eraill yn ôl y gyfraith. Mae angen prosesu data personol er mwyn cyflawni tasgau penodol er budd y cyhoedd. Gydag unrhyw ymatebion a ddaw i law, bydd modd gwneud cais amdanynt o dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth ac mae'n bosibl y bydd yn rhaid eu gwneud yn gyhoeddus. Wedi dweud hynny, byddai gwybodaeth sy'n cynnwys manylion personol fel enw a chyfeiriad unigolyn yn cael eu tynnu allan. Am ragor o wybodaeth ynghylch sut mae Cyngor Caerdydd yn rheoli gwybodaeth bersonol, gweler ein Polisi Preifatrwydd llawn ar wefan y Cyngor www.cardiff.gov.uk/CYM/Hafan/Ymwadiad/Pages/default.aspx

Ysgolion yr 21ain Ganrif Dogfen Ymgynghori 2021

GWELLA DARPARIAETH AR GYFER PLANT A PHOBL
IFANC AG ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL (ADY):
YSGOL GREENHILL

13 RHAGFYR 2021 – 31 IONAWR 2022

Gellir darparu'r ddogfen hon mewn Braille.
Mae fersiwn gryno o'r ddogfen hon ar gael yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
Gellir darparu gwybodaeth mewn ieithoedd cymunedol eraill hefyd os oes angen.
Cysylltwch â ni ar **029 2087 2720** er mwyn trefnu hyn

Tabl Cynnwys

Cyflwyniad

- Llyfryn am beth yw hwn?
- Beth rydyn ni'n cynnig ei wneud?

Ymgynghoriad

- Gyda phwy ydym ni'n ymgynghori?
- Barn plant ar y cynigion arfaethedig
- Sut mae cael mwy o wybodaeth a rhannu eich barn gyda ni?
- Mae eich barn yn bwysig i ni

Eglurhad o'r termau a ddefnyddir yn y ddogfen hon

Beth yw Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif Band B?

- Darparu lleoedd ysgol
- Cyflwr ac Addasrwydd

Cefndir

- Dull o Gefnogi ADY yng Nghaerdydd
- Digonolrwydd yn y Sector Arbennig

Darpariaeth Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol Uwchradd ac Ôl-16 (11-19 oed)

- Y Ddarpariaeth Bresennol
- Y Galw a Ragwelir am Lleoedd Iechyd a Lles Emosiynol - Cyfnod Oedran Uwchradd 11-16
- Y Galw a Ragwelir am Lleoedd Iechyd a Lles Emosiynol - Cyfnod Oedran Uwchradd ôl-16.
- Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol ôl-16

Cynigion ar gyfer Ysgol Greenhill

- Ysgol Greenhill
- Nifer y llefydd yn yr ysgol
- Y galw am lefydd yn yr ysgol.
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol
- Safle Canolfan Arddio Dutch
- Tŷ Glas, Safle Llanisien
- Map o'r Safle

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categoriaddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru
- Ansawdd a Safonau yn Ysgol Greenhill

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Gofal cymorth ac arweiniad
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newidiadau arfathedig?

Anfanteision posibl y newidiadau arfaethedig

Risgiau sydd ynghlwm â'r newid arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Beth fydd yn digwydd gyda safle presennol Ysgol Greenhill?

Materion Adnoddau Dynol

Trefniadau Teithio Dysgwyr

- Trafnidiaeth i Ysgol Greenhill yn y Safle Arfaethedig yng Nghanolfan Arddio Dutch
- Trafnidiaeth i Ysgol Greenhill yn y Safle Arfaethedig yn y Tŷ Glas, Llanisien

Materion Ariannol

Darpariaeth Iechyd

Trefniadau Derbyn

Trefniadau Llywodraethiant

Effaith y cynigion ar y Gymraeg

Cydraddoldeb

Effaith Gymunedol

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Amhariad Posibl i Ddisgyblion

Camau nesaf, sut gallwch fynegi eich barn a'r ffurflen adborth

- Beth sy'n digwydd nesaf?
- Dyddiadau allweddol
- Cyfnod ymgynghori
- Hysbysiad Statudol
- Adroddiad Gwrthwynebu
- Penderfynu ar y Cynigion
- Hysbysu'r Penderfyniad

Dweud eich dweud

- Ffurflen ymateb i ymgynghoriad

Cyflwyniad

Llyfryn am beth yw hwn?

Mae'r llyfryn hwn ar gyfer rhieni/gofalwyr, staff ysgolion, llywodraethwyr ysgolion ac unrhyw un sydd â diddordeb mewn addysg yng Nghaerdydd. Bydd o ddiddordeb arbennig i rieni/gofalwyr plant sy'n mynychu, neu'n disgwyl mynychu, Ysgol Greenhill a'r rhai sydd wedi gweithio neu ar hyn o bryd yn gweithio gyda phlant ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY).

Mae'n nodi'r newidiadau rydym yn eu hawgrymu i ddarparu lleoedd ysgol arbennig o ansawdd uchel i blant 11-19 oed sydd ag Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol yn Ysgol Greenhill, a'r rhesymau dros y newidiadau arfaethedig hyn.

Beth rydyn ni'n cynnig ei wneud?

Er mwyn ateb y galw cynyddol am leoedd ysgol arbennig i ddysgwyr ag anghenion iechyd a lles emosiynol, cynigir:

- **cynyddu capasiti Ysgol Greenhill o 64 i 160 o leoedd.**
- **trosglwyddo ysgol Greenhill i adeiladau newydd ar draws dau safle ar safle Canolfan Arddio Dutch, Maes Y Bryn Road (ger yr M4 Cyffordd 30) a Tŷ Glas Road yn Llanisien, gydag 80 o ddisgyblion ar bob safle o fis Medi 2025.**

Nodwch fod y gwaith o ddatblygu'r cynnig hwn yn gynnar. Byddai unrhyw gynllun ysgol manwl neu gynlluniau safle yn cael eu hystyried yn ddiweddarach. Byddai cyfleoedd i roi sylwadau ar gynlluniau manwl yn ystod y camau cyn cynllunio a chais cynllunio, pe bai'r cynnig yn cael ei ddatblygu.

Rydym hefyd yn ymgynghori ar gynigion ar wahân i gynyddu'r ddarpariaeth ADY ar gyfer plant ag Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol mewn ysgolion prif ffrwd. Mae'r Cyngor yn bwriadu sefydlu dwy Ganolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer iechyd a lles emosiynol yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd ac Ysgol Uwchradd y Dwyrain. Byddai pob un o'r canolfannau hyn yn darparu 20 lle. Gallwch weld mwy o fanylion am y cynigion hyn yn

www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Ymgynghoriad

Gyda phwy ydym ni'n ymgynghori?

Rhaid i'r broses ymgynghori ddilyn canllawiau Llywodraeth Cymru sydd wedi eu nodi yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Fel rhan o hyn, rydym yn gofyn i bobl am eu barn ynghylch y newidiadau rydym yn eu cynnig. Mae sawl modd y gall pobl roi eu barn i ni.

Mae Tabl 1 isod yn nodi â phwy y mae'r Cyngor yn ymgynghori:

Tabl 1: Grwpiau y mae'r Cyngor yn ymgynghori â nhw	
Plant a phobl ifanc	Gweinidogion Cymru
Rhieni / gofalwyr	Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd
Staff ysgol	Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (CACCCD)
Cyrff Llywodraethu Ysgolion	Comisiynydd y Gymraeg
Preswylwyr lleol	Rhieni dros Addysg Gymraeg (RhAG)
Busnesau a sefydliadau lleol	Undebau Llafur
Cynghorau Cymuned	Darparwyr gofal plant
Aelodau Lleol/Aelodau Etholaeth a Rhanbarthol y Senedd (AoS) /Aelodau Seneddol (ASau)	Mudiad Meithrin
Cyfarwyddwyr Addysg Esgobaethol	Cymdeithas Darparwyr Cyn-Ysgol Cymru
Awdurdodau Cynddogol	Clybiau Plant Cymru Kids Club
Ysgolion Cynradd ac Uwchradd Cynddogol o fewn Caerdydd	Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd
Estyn	Fforwm Addysg Gymraeg
Partneriaeth Cymunedau yn Gyntaf	Sefydliadau y Sector Gwirfoddol
Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro	Comisiynydd Traffig Cymru

Barn plant ar y cynigion arfaethedig

Mae Caerdydd yn Ddinas sy'n Dda i Blant ac mae barn plant a phobl ifanc yn allweddol i'r ffordd y darperir addysg. Mae'n bwysig gwneud trefniadau addas i ymgynghori â disgyblion pan fyddwn yn cyflwyno cynigion. Bydd y Cyngor yn ymgynghori â disgyblion yn Ysgol Greenhill a bydd y wybodaeth a gesglir yn cael ei chynnwys yn yr adroddiad ymgynghori terfynol.

Sut mae cael rhagor o wybodaeth a rhannu eich barn gyda ni?

Mae'r ddogfen ymgynghori hon a ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad ar gael ar wefan y Cyngor ar www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Os na allwch gael mynediad i'r dogfennau ar-lein, bydd copiâu print ar gael drwy'r post ar gais. Gallwch ofyn am gopi drwy e-bostio ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk neu drwy ffonio **029 2087 2720**.

Byddwn yn dweud wrth deuluoedd gyda phlant yn Ysgol Greenhill sut y gallant gael gafael ar gopi o'r ddogfen.

Bydd gwybodaeth hefyd yn cael ei rhoi i breswylwyr a busnesau yn agos at safleoedd yr ysgol sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion.

Cynhelir cyfarfodydd ar-lein lle bydd y newidiadau rydym yn eu cynnig yn cael eu hesbonio. Bydd cyfle i chi ofyn cwestiynau fel rhan o'r sesiynau hyn. Os hoffech fynd i gyfarfod ar-lein cysylltwch â ni drwy e-bost: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk gan gadarnhau pa gyfarfod yr hoffech fod yn bresennol ynddo a byddwn yn darparu dolen a chyfarwyddiadau ar sut y gallwch gael mynediad i'r cyfarfod hwn.

Bydd swyddogion y Cyngor yn cyfarfod â Chorff Llywodraethu a staff Ysgol Greenhill.

Gallwch hefyd ysgrifennu at y Cyngor i ddweud beth yw eich barn wrthym.

Mae dyddiadau'r cyfarfodydd ymgynghori cyhoeddus wedi eu nodi isod:

Tabl 2: Dyddiadau Cyfarfodydd Ymgynghori		
Natur yr Ymgynghoriad	Dyddiad / Amser	Lleoliad
Cyfarfod cyhoeddus ar-lein	Dydd Mercher 12 Ionawr 5:30pm	Ar-lein drwy Microsoft Teams
Sesiynau galw heibio	Ar gais drwy e-bostio: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk	Ar-lein drwy Microsoft Teams

Mae eich barn yn bwysig i ni

Mae eich barn yn bwysig ac rydym yn awyddus i chi ddweud wrthym ni beth rydych yn feddwl am y newidiadau rydym wedi eu hawgrymu yn y ddogfen.

Gallwch wneud hyn drwy:

- Mynychu un o'r cyfarfodydd neu'r sesiynau galw heibio a restrir uchod.
- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- Cwblhau y ffurflen ymateb i ymgynghoriad, sydd i'w chael ar dudalen 35.
- Cysylltu â'r tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion drwy e-bost ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk dros y ffôn ar (029) 2087 2720 neu drwy'r post i Ystafell 401, Neuadd y Sir, Caerdydd, CF10 4UW. Gall hyn gynnwys gofyn i swyddog ffonio'n ôl os oes gennych gwestiwn penodol y teimlwch yr hoffech gael rhagor o wybodaeth amdano.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw 31 Ionawr 2022

Ni fydd y Cyngor yn gallu ystyried unrhyw ymatebion i'r ymgynghoriad a geir ar ôl y dyddiad hwn.

Eglurhad o'r termau a ddefnyddir yn y ddogfen hon

Sylwer ar y termau canlynol a ddefnyddir gydol y ddogfen hon:

ADY - Anghenion Dysgu Ychwanegol. Ystyrir bod gan blentyn neu berson ifanc Anghenion Dysgu Ychwanegol os oes ganddo anawsterau sy'n cael effaith hirdymor sylweddol ar eu dysgu. Gall anawsterau fod yn gysylltiedig â dysgu; cyfathrebu a rhyngweithio; anabledd corfforol neu synhwyrdd; neu ddatblygiad ymddygiadol, emosiynol a chymdeithasol. (Cyfeirir weithiau at ADY fel Anghenion Addysgol Arbennig).

Cyllid cyfalaf i ysgolion - arian a ddefnyddir i godi adeiladau ysgol newydd neu wella cyfleusterau sy'n bod eisoes.

Ysgolion Cymunedol - ysgol gynradd neu uwchradd lle mae'r Cyngor sydd yn trefnu derbyniadau i ysgolion.

Anghenion Dysgu Cymhleth - mae gan blant a phobl ifanc sydd ag Anghenion Dysgu Cymhleth amrywiaeth o faterion a chyfuniad o anghenion haenog. Gallai'r rhain gynnwys anghenion sy'n gysylltiedig â dysgu, cyfathrebu, anableddau corfforol neu synhwyrdd.

Addysg Heblaw yn yr Ysgol (EOTAS) - darpariaeth addysg i ddiwallu anghenion penodol disgyblion na allant, am wahanol resymau, fynychu ysgol brif ffrwd neu ysgol arbennig. Mae EOTAS yn cyfeirio at addysg a ddarperir gan yr awdurdod lleol ac nid yw'n cwmpasu addysg ddewisol yn y cartref.

Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol - mae gan blant a phobl ifanc ag Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol broblemau o ran meddwl, teimlo ac ymddwyn. Mae hyn yn effeithio ar reoli sut mae bywyd yn effeithio arnynt, sut maent yn ymdopi, sut maent yn ymgysylltu ag eraill, y dewisiadau a wnânt. Weithiau mae hyn o ganlyniad i drawma. Gall plant a phobl ifanc arddangos pryder, hunan-barch isel, ffobia ysgol, neu anawsterau ymddygiadol.

Prif ffrwd - mae ysgol prif ffrwd yn ysgol sy'n cael ei rhedeg gan y Cyngor nad yw'n ysgol arbennig. Nid yw ysgolion prif ffrwd/arbennig a gynhelir gan y Cyngor yn ddewisol ac nid ydynt yn ei gwneud yn ofynnol i fyfyrwyr dalu ffioedd.

Data Nifer ar y Gofrestr - nifer y disgyblion sy'n mynd i'r ysgol (heb gynnwys disgyblion meithrin)

CYBLD - Cyfrifiad Ysgol Blynyddol Lefel Disgyblion. Ym mis Ionawr bob blwyddyn, mae Llywodraeth Cymru yn casglu gwybodaeth gan ysgolion. Mae hyn yn cynnwys nifer y disgyblion ymhob ysgol, eu grwpiau oedran, cyfeiriadau cartref, ethnigrwydd, data ar y Gymraeg, Anghenion Addysgol Arbennig, mamiaith a disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol Am Ddim.

Gweithredu gan yr Ysgol - Pan fo athro dosbarth neu bwnc yn rhoi cymorth ychwanegol i ddisgybl ag anghenion dysgu ychwanegol.

Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy - Pan fo arbenigwyr o'r tu allan yn helpu'r dosbarth neu staff ysgol i roi cymorth ychwanegol i ddisgybl ag anghenion dysgu ychwanegol. Mae hyn yn wahanol neu yn ychwanegol i gymorth a roddir drwy Gweithredu gan yr Ysgol.

Ysgol Arbennig - ysgol ar gyfer plant ag angen dysgu ychwanegol neu anabledd, na ellir diwallu eu hanghenion mewn ysgol prif ffrwd. Mae gan ddisgyblion ysgol arbennig ddatganiad AAA, neu Gynllun Datblygu Unigol (CDU).

Canolfan Adnoddau Arbennig (CAA) - Dosbarth bach mewn ysgol brif ffrwd ar gyfer disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol sylweddol. Mae gan bob disgybl sy'n mynychu CAA ddatganiad AAA ac fe'u haddysgir gan athrawon arbenigol a chynorthwyrwyr cymorth dysgu, ac maent yn cael cyfleoedd i ddysgu, chwarae neu gymdeithasu â disgyblion prif ffrwd eraill.

Dosbarthiadau Lles - Mae Caerdydd hefyd yn ariannu nifer o ddosbarthiadau lles sy'n darparu cymorth dwys tymor byr i blant a phobl ifanc sy'n arddangos anghenion iechyd a lles emosiynol, i gefnogi eu lleoliad parhaus yn eu hysgol brif ffrwd leol. Mae lleoliad mewn Dosbarth Lles dros dro ar gyfer blwyddyn: mae'r plentyn yn parhau i fod ar y gofrestr yn ei ysgol leol ac fe'u cefnogir i ddychwelyd yn llawn amser i'w hysgol leol erbyn diwedd y rhaglen.

Beth yw Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif?

Mae Rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif yn rhaglen buddsoddi cyfalaf strategol fawr, hirdymor. Mae'n cael ei ariannu ar y cyd gan Lywodraeth Cymru ac Awdurdodau Lleol a'i nod yw creu cenhedlaeth o ysgolion yr 21ain ganrif yng Nghymru.

Cynhaliwyd rhan gyntaf y Rhaglen (Band A) tan fis Mawrth 2019.

Dechreuodd ail ran y cyllid hwn (Band B) ym mis Ebrill 2019. Fel rhan o hyn, mae Cyngor Caerdydd yn cynllunio rhaglen fuddsoddi o tua £284 miliwn.

Mae cynigion Band B Caerdydd yn canolbwyntio ar:

- ddarparu digon o leoedd ysgol ar draws y ddinas sydd yn y lle iawn
- darparu cyfleusterau addysgol o ansawdd uchel a fydd yn bodloni gofynion amrywiol y 21 Ganrif
- gwneud y defnydd gorau posibl o gyfleusterau addysg er budd y gymuned ehangach ledled Caerdydd.
- sicrhau'r gwerth gorau am arian.

Darparu lleoedd ysgol

Rhaid i bob awdurdod lleol yng Nghymru sicrhau eu bod yn darparu digon o leoedd ysgol i ddisgyblion o bob oed.

Rhaid i lefydd ysgol ateb anghenion yr holl ddisgyblion a rhaid iddynt fod yn addas ar gyfer unrhyw anghenion dysgu ychwanegol.

Er mwyn darparu addysg o'r ansawdd gorau mae'n bwysig bod cyllid a ddarperir gan Lywodraeth Cymru yn cael ei ddefnyddio'n effeithiol. Mae hyn yn golygu cyfateb nifer y plant i nifer y lleoedd ysgol mor agos â phosibl.

Cyflwr ac Addasrwydd

Yn ogystal â chael y nifer iawn o leoedd mewn ysgolion, rhaid i'r Cyngor sicrhau bod cyfleusterau'r ysgol yn addas i'r diben. Rhaid i ysgolion gefnogi cyflwyno dysgu o ansawdd uchel i'w disgyblion.

Mae gan Gaerdydd ystâd addysg fawr iawn gyda dros 127 o eiddo ysgol. Mae llawer o safleoedd yn cynnwys blociau lluosog, a adeiladwyd yn ystod degawdau gwahanol. Mae nifer fawr o ysgolion cynradd, uwchradd ac arbennig mewn cyflwr gwael.

Rhodddwyd sylw i werth tua £17m, neu 14%, o faterion cynnal a chadw a chyflwr yr ystâd drwy raglen fuddsoddi Ysgolion y 21 Ganrif Band A. Bu buddsoddiad sylweddol yn y gwaith o adeiladu dwy ysgol uwchradd newydd yn Nwyrain a Gorllewin y Ddinas, darpariaeth ysgol gynradd newydd a gwaith addasrwydd a wnaed mewn ysgolion cynradd.

Pam ehangu lleoedd Ysgol Arbennig?

Mae gweledigaeth Caerdydd ar gyfer addysg a dysgu yng Nghaerdydd yn 2030 yn gosod nod o 'Hawl Dysgu', lle gall pob plentyn a pherson ifanc:

- gael mynediad at lwybrau priodol i gyfleoedd addysg a dysgu
- ffynnu a chyflawni
- gwireddu eu breuddwydion a'u huchelgeisiau unigol

Er mwyn gwella deilliannau dysgwyr mwyaf agored i niwed Caerdydd, y mae llawer ohonynt yn wynebu rhwystrau i ymgysylltu ag addysg a dysgu, mae mynd i'r afael ag anghydraddoldeb yn allweddol.

(Mae gweledigaeth Caerdydd ar gyfer 2030 ar gael i'w gweld ar wefan y Cyngor www.caerdydd.gov.uk/caerdydd2030.)

Cefndir

Y Dull o Gefnogi Anghenion Dysgu Ychwanegol yng Nghaerdydd

Mae ymagwedd effeithiol a chynhwysol o gefnogi anghenion dysgu ychwanegol yng Nghaerdydd yn cynnwys yr egwyddorion canlynol:

- Ysgolion a lleoliadau sy'n cyflwyno cwricwlwm arloesol gyda dulliau effeithiol o addysgu a dysgu yn yr ysgol gyfan; iechyd a lles emosiynol.
- Gwasanaethau arbenigol rhagorol i wella gallu ysgolion a lleoliadau eraill i gynnwys plant a phobl ifanc ag ystod o anghenion dysgu ychwanegol
- Nodi'n gynnar yn effeithiol ac ymyrraeth sy'n seiliedig ar ymchwil er mwyn atal anghenion dysgu ychwanegol rhag dwysáu lle bynnag y bo modd
- Lefelau uchel o hygyrchedd ym mhob adeilad ysgol gyda digon o lety hyblyg ym mhob ysgol sy'n briodol i oedran a chyfnod y dysgu
- Partneriaethau cryf i sicrhau ymateb cyfannol, cydweithredol i anghenion dysgu ychwanegol plentyn neu berson ifanc (gan gynnwys iechyd, gwasanaethau plant ac oedolion, darparwyr blynyddoedd cynnar ac Addysg Bellach).
- Cynllunio pontio amlasiantaethol effeithiol ar bob cam, o'r blynyddoedd cynnar hyd at gyrchfannau cynradd, uwchradd, ôl-16 ac oedolion, i gefnogi mynediad yn ddi-oed

Digonolrwydd yn y Sector Arbennig

Mae'r rhan fwyaf o ddysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) yn mynychu ysgol brif ffrwd leol, ac yn elwa ar Ddarpariaeth Ddysgu Ychwanegol (DDdY) effeithiol. Nid oes angen i'r dysgwyr hyn fynychu ysgol arbennig na Chanolfan Adnoddau Arbenigol.

Fodd bynnag, mae nifer y disgyblion ag anghenion difrifol a chymhleth, sydd angen lle mewn ysgol arbennig neu ganolfan adnoddau arbenigol, wedi parhau i dyfu.

Mae hyn oherwydd:

- Mae'r boblogaeth disgyblion yn newid, gyda charfanau mwy o ddisgyblion oedran ysgol gynradd bellach yn symud drwodd i'r cyfnod oedran uwchradd.
- Cyfraddau goroesi gwell ar gyfer plant sy'n cael eu geni ag anabledau sylweddol, gan arwain at nifer uwch o ddisgyblion ag anabledau difrifol a chymhleth.
- Mwy o gymhlethdod o ran anghenion, sydd wedi golygu bod y galw am ddarpariaeth arbenigol wedi parhau i dyfu. Mae'r ystod o arbenigedd, cymorth arbenigol a chyfleusterau sydd eu hangen mewn ysgolion arbennig a Chanolfannau Adnoddau Arbenigol hefyd wedi cynyddu.
- Mwy o achosion ac adnabod anghenion penodol fel awtistiaeth, ADCG, anabledau corfforol a nam ar y synhwyrau.
- Mwy o blant a phobl ifanc ag anghenion iechyd a lles emosiynol. Roedd hyn yn duedd cyn COVID 19, ond mae wedi'i waethygu gan gau ysgolion a mesurau eraill i reoli'r pandemig.

Ar ddiwedd mis Mawrth 2021, roedd 2,265 o blant yng Nghaerdydd gyda datganiad o Anghenion Addysgol Arbennig. Wrth i'r boblogaeth dyfu, felly hefyd nifer y plant a'r bobl ifanc ag Anghenion Dysgu Ychwanegol sylweddol a chymhleth.

Yn 2020/21:

- Ariannwyd 1,116 o leoedd mewn Canolfannau Adnoddau Arbenigol neu ysgolion arbennig gan Gyngor Caerdydd
- Roedd 48 o leoedd dros dro i ddysgwyr ar gael mewn Dosbarthiadau Lles a Dosbarthiadau Lleferydd ac Iaith
- Roedd 90 o leoedd ar gael yn yr Uned Cyfeirio Disgyblion (UCD).

Er bod nifer o leoliadau arbenigol presennol ledled Caerdydd, nid oes digon o leoedd ar gael. Rhagwelir y bydd nifer y plant a fyddai'n elwa o le yn cynyddu dros y blynyddoedd nesaf.

Gan nad oes digon o leoedd ysgol arbennig yng Nghaerdydd, mae'r Cyngor hefyd wedi ariannu rhai lleoedd mewn ysgolion arbennig mewn ardaloedd eraill o'r Cyngor neu mewn ysgolion annibynnol. Cyfanswm y gwariant ar yr holl ddarpariaeth 'y tu allan i'r sir' oedd £6.3m yn 2020/21. Mae'r gyllideb ar gyfer 2021/22 wedi'i phennu ar hyn o bryd yn £7.3m.

Mae gwariant ar leoedd annibynnol a lleoedd ysgol arbennig mewn ardaloedd Cyngor cyfagos wedi cynyddu i £3.8m yn 2020/21. O hyn, mae tua £2.5m wedi ariannu lleoedd arbenigol ar gyfer y dysgwyr hynny sydd ag Iechyd Emosiynol ac Anghenion Lles. Efallai bod rhai o'r dysgwyr hyn wedi gallu cael eu lleoli yn Ysgol Greenhill pe bai mwy o leoedd ar gael. Heb fuddsoddi mewn lleoedd ychwanegol, byddai disgwyl i gost y lleoedd hyn dyfu'n sylweddol yn y dyfodol.

Y gost i'r Cyngor o drafnidiaeth ysgol i ddysgwyr ag Iechyd Emosiynol ac Anghenion Lles i'r lleoliadau hyn yw, ar gyfartaledd, £6,000 y plentyn yn 2018/19 (y flwyddyn ddiweddaraf yw'r cyfyngiadau cyn Covid).

Darpariaeth Anghenion Iechyd a Lles Emosiynol Uwchradd ac Ôl-16 (11-19 oed)

Y Ddarpariaeth Bresennol

Yn 2020/21 mae cyfanswm o 172 o leoedd anghenion iechyd a lles emosiynol arbenigol (11-16 oed) arbenigol mewn ysgolion a gynhelir yng Nghaerdydd (gan gynnwys lleoedd a gomisiynir gan Addysg Heblaw yn yr Ysgol).

Mae Tabl 3 yn nodi'r ddarpariaeth Iechyd a Lles Emosiynol cyfnod uwchradd sydd ar gael yng Nghaerdydd ar hyn o bryd yn ôl ystod oedran.

Sefydliad	11-14 oed (Cyfnod allweddol 3)	14-16 oed (Cyfnod Allweddol 4)	Ôl-16 (Cyfnod Allweddol 5)	Cyfanswm
Ysgol Greenhill	32	24	8	64
Canolfan Carnegie	-	28	-	28
Bryn y Deryn	-	48	-	48
ACT arbennig	-	40	-	40
Cyfanswm y ddarpariaeth	32	140	8	180

Mae'r sefydliadau hyn i gyd yn rhai cyfrwng Saesneg. Maent yn rhyw gymysg ac yn darparu ar gyfer disgyblion ag anghenion na ellir eu diwallu mewn ysgolion prif ffrwd:

- Mae Ysgol Greenhill yn darparu ar gyfer dysgwyr o 11-19 oed sydd ag anghenion iechyd a lles emosiynol sylweddol.
- Mae gan Ganolfan Carnegie ddarpariaeth ar gyfer disgyblion Cyfnod Allweddol 4 sydd ag anghenion gorbryder ac iechyd meddwl sy'n eu hatal rhag mynychu ysgol prif ffrwd.
- Mae Bryn y Deryn yn Uned Cyfeirio Disgyblion ar gyfer dysgwyr Cyfnod Allweddol 4 (14 – 16 oed). Mae gan bob un o'r dysgwyr anghenion emosiynol a lles sylweddol.
- Mae ACT yn ddarpariaeth bartner a gomisiynwyd gan y Cyngor ar gyfer dysgwyr yng Nghyfnod Allweddol 3 a 4 (11 – 16 oed).

Y Galw a Ragwelir am Leoedd Iechyd a Lles Emosiynol - Cyfnod Oedran Uwchradd (11-16)

Yn 2021/22 mae cyfanswm o 172 o leoedd Iechyd a Lles Emosiynol arbenigol Cyfnod Allweddol 3/4 yn ysgolion a gynhelir yng Nghaerdydd (gan gynnwys addysg heblaw yn yr Ysgol).

Gan ystyried disgyblion sydd wedi'u lleoli mewn ysgolion y tu allan i Gaerdydd, a'r rhai yn y brif ffrwd sy'n aros am leoliad arbenigol, amcangyfrifir mai tua 322 yw cyfanswm y galw am leoedd yn 2021/22. Rhagwelir y bydd hyn yn codi i 348 erbyn 2025/26.

Gan ganiatáu gwarged o 10% i gefnogi hyblygrwydd, disgwylir y byddai 354 o leoedd yn 2021/22, a 383 o leoedd erbyn 2025/26, yn darparu digon o gapasiti ar gyfer y galw a ragwelir. I grynhoi, amcangyfrifir bod diffyg o 182 o leoedd yn 2021/22, gan godi i 211 erbyn 2025/26.

Mae Tabl 4 yn nodi'r galw Iechyd a Lles Emosiynol Uwchradd a ragwelir yn y dyfodol yn seiliedig ar batrymau hanesyddol o dwf angen

Tabl 4					
Llefydd ILIE uwchradd	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Rhagamcan o alw CA3	122	125	127	129	129
Rhagamcan o alw CA3 (+10%)	134	138	140	142	142
Diffyg CA3	102	106	108	110	110
Rhagamcan o alw CA4	200	210	217	218	219
Rhagamcan o alw CA4 (+10%)	220	231	239	240	241
Diffyg CA4	80	91	99	100	101
Rhagamcan o alw ôl-16	25	27	28	31	32
Rhagamcan o alw ôl-16 (+10%)	27	29	31	34	36
Diffyg Ôl-16	19	21	23	26	28
Cyfanswm Diffyg	201	218	230	236	239

Y galw a ragwelir am Leoedd Iechyd a Lles Emosiynol - Ôl-16

Tan 2018, nid oedd Caerdydd yn cynnal unrhyw leoedd ôl-16 ar gyfer dysgwyr ag anghenion Iechyd a Lles Emosiynol, er bod lleoedd a ariennir yn y sector annibynnol yn aml yn caniatáu i ddysgwyr barhau â'u hastudiaethau hyd at 19 oed. Cafodd wyth lle ôl-16 eu sefydlu yn Greenhill yn dilyn ymgynghoriad ffurfiol yn 2018. Mae nifer y disgyblion sydd wedi cofrestru eisoes wedi codi i 15 yn 2021-22.

Mae'n anodd rhagweld yn gywir y galw am leoedd yn y grŵp oedran hwn, oherwydd diffyg patrymau galw i seilio amcanestyniadau arnynt. Mae'n hysbys nad yw'r rhan fwyaf o ddisgyblion ysgol arbennig yn gallu cynnal cyfnod pontio llwyddiannus i addysg bellach neu gyflogaeth yn 16 oed. Mae'r galw a ragwelir a nodir yn nhabl 4 uchod yn seiliedig ar y diffyg darpariaeth hysbys, h.y. y disgyblion hynny sy'n 16-19 oed mewn lleoliadau annibynnol.

Yn ddelfrydol, dylai darpariaeth ysgolion arbennig uwchradd gynnwys darpariaeth ôl-16 gyda lle i'r rhan fwyaf o ddisgyblion CA4 aros ymlaen nes eu bod yn 18 neu'n 19 oed. Byddai hyn yn golygu y dylai ysgol arbennig ar gyfer 56 o ddysgwyr CA3/4 gynnwys 24 o leoedd ôl-16.

Ysgol Greenhill

Mae Ysgol Greenhill yn ysgol arbennig cyfrwng Saesneg ar gyfer dysgwyr 11 – 19 oed ledled y ddinas. Mae gan bob un o'r plant anghenion iechyd a lles emosiynol sylweddol (dynodiad CYBLD yw Ymddygiad Anawsterau Emosiynol a Chymdeithasol – AYECh).

Mae Ysgol Greenhill yn ysgol rhyw gymysg er bod pob dysgwr ar y gofrestr ar hyn o bryd yn fachgen. Byddai'r ysgol yn parhau i fod yn ysgol rhyw gymysg yn y dyfodol,

Ymgynghorodd y Cyngor ar gynigion i ymestyn ystod oedran yr ysgol o 11-16 i 11-19, ac i gynyddu capasiti'r ysgol o 56 lle i 64 o leoedd, yng ngwanwyn 2018. Pennwyd y cynigion gan Lywodraeth Cymru ym mis Tachwedd 2018. Erbyn hyn mae gan yr ysgol gapasiti parhaol o 64 o leoedd.

Mae gan bob disgybl sydd wedi cofrestru yn Ysgol Greenhill ddatganiad o Anghenion Addysgol Arbennig. Mae'r broses asesu statudol ar gyfer y bobl ifanc hyn wedi nodi na ellir diwallu eu hanghenion dysgu ychwanegol mewn amgylchedd llai arbenigol.

Diben Ysgol Arbennig Greenhill yw darparu amgylchedd dysgu a chwricwlwm arbenigol, lle gall dysgwyr gyflawni eu potensial.

Cynigion ar gyfer Ysgol Greenhill

Er mwyn ateb y galw cynyddol am leoedd mewn ysgolion arbennig uwchradd i ddysgwyr ag anghenion iechyd a lles emosiynol, cynigir:

- Cynyddu capasiti Ysgol Greenhill o 64 i 160 o leoedd.
- Trosglwyddo ysgol Greenhill i adeiladau newydd ar draws dau safle ar safle Canolfan Arddio Dutch, Maes Y Bryn Road (ger yr M4 Cyffordd 30) a Tŷ Glas Road yn Llanisien, gydag 80 o ddisgyblion ar bob safle o fis Medi 2025.

Byddai ehangu Greenhill dros ddau safle, pob un o'r 80 lle, yn cefnogi'r ysgol i ddatblygu ei chwricwlwm ymhellach a byddai'n ei galluogi i drawsnewid cyfleoedd dysgu ar gyfer nifer fwy o ddysgwyr mwyaf agored i niwed Caerdydd mewn amgylchedd dysgu arbenigol pwrpasol, addas i'r 21ain ganrif.

Rhagwelir y byddai safle presennol Ysgol Greenhill yn cael ei waredu ar gyfer derbynneb cyfalaf ar ddiwedd y rhaglen adeiladu.

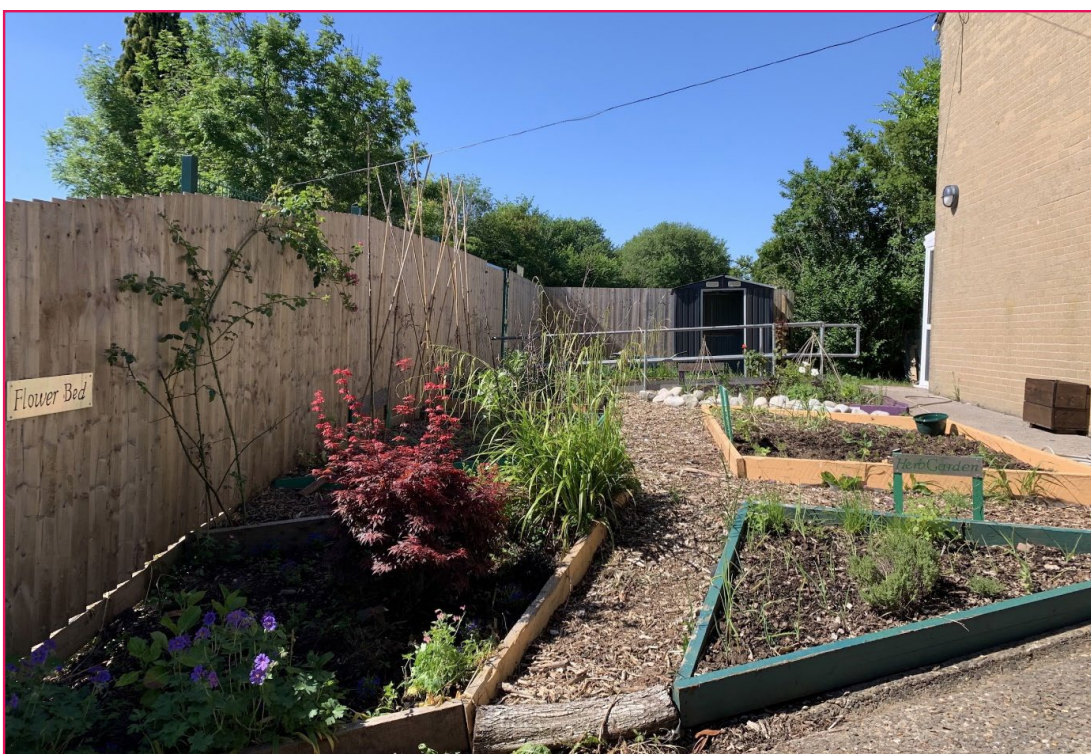
Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 5 yn nodi manylion y niferoedd diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Greenhill.

Tabl 5: Niferoedd diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Greenhill (11-19 oed)											
Ysgol	Ionawr 2016 (NG)	Ionawr 2017 (NG)	Ionawr 2018 (NG)	Ionawr 2019 (NG)	Ionawr 2020 (NG)	Ebrill 2021 (NG)	Rhagfynegiad 2021/2022	Rhagfynegiad 2022/2023	Rhagfynegiad 2023/2024	Rhagfynegiad 2024/2025	Rhagfynegiad 2025/2026
Ysgol Greenhill	47	56	53	56	61	64	64*	64*	64*	64*	80

* wedi'i gapio i gapasiti presennol yr ysgol.

Gweler tabl 4, t12 am amcanestyniad llawn o'r galw yn y dyfodol am leoedd Iechyd a Lles Emosiynol arbenigol yng Nghyfnod Allweddol 3 (11-14 oed), Cyfnod Allweddol 4 (14-16 oed) a Chyfnod Allweddol 5 (16-19 oed).

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i D (oes wedi dirwyn i ben / wynebu risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 6 Sgorau cyflwr ac addasrwydd

Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da a gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a llesiant yn yr ysgol
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael a diffygion mawr.	Gwael. Llesteirio dulliau addysgu / effaith wael ar drefn yr ysgol.
D	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg o fethu yn uniongyrchol.	Gwael iawn. Adeiladau'n llesteirio'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Greenhill yn cael ei graddio'n C am gyflwr (Gwael gyda diffygion mawr) a D (Gwael iawn) ar gyfer addasrwydd, gydag amgylcheddau dysgu 'anaddas', sy'n atal gallu'r ysgol i gyflwyno'r cwricwlwm yn ddifrifol.

Safle Canolfan Arddio Dutch

Ym mis Chwefror 2018, cytunodd Cabinet y Cyngor i gaffael tir gerllaw Cyffordd 30 yr M4. Mae cyfanswm arwynebedd y safle yn mesur c2.84Ha ac ar hyn o bryd mae'n cael ei feddiannu gan Ganolfan Arddio Dutch.

Amlinellodd Adroddiad y Cabinet fod gan y safle nifer o ddefnyddiau posibl, yn amodol ar ganiatâd cynllunio, gan gynnwys anghenion dysgu ychwanegol / cyfleusterau ysgolion Anghenion Addysgol Arbennig. Oherwydd ei leoliad ar gyrion ffin y ddinas, byddai'r safle'n elwa o'r dalgylch eang a wasanaethir gan ysgolion o'r fath gan gynnwys y posibilrwydd o ddarparu lleoliadau y tu allan i'r sir. Mae'r ardal wedi'i dynodi'n Lletem Werdd sy'n golygu y gellir adolygu statws yr ardal yn unol â'r Cynllun Datblygu Lleol.

Er mwyn ystyried y safle hwn ar gyfer ailddatblygu, mae gwaith dichonoldeb pellach a'r asesiadau perthnasol ar gyfer ei leoliad wedi'u cynnal. Mae canfyddiadau'r adroddiadau hyn yn awgrymu y byddai angen cynllunio ysgol newydd ar y safle hwn gyda deunyddiau adeiladu cydymdeimladol a thirlunio sy'n gyson â'i lleoliad. Byddai angen i'r dyluniad a'r tirlunio hefyd ddangos derbynoldeb cynllunio o ran effaith ar gymeriad ac ansawdd y dirwedd.

Safle Canolfan Arddio Dutch

Byddai maint a lleoliad lled-wledig y safle yn:

- caniatáu i'r safle gael ei ffurfwedu'n addas i greu Ysgol i'r 21ain Ganrif
- cefnogi dysgu yn yr awyr agored, garddwriaeth a gofal anifeiliaid bach fel rhan o'r cwricwlwm
- ategu lleoliad trefol safle Tŷ Glas lle gall myfyrwyr fanteisio ar gyfleoedd y ddinas e.e. hyfforddiant teithio, profiad gwaith a busnesau lleol
- caniatáu cyfleoedd posibl ar gyfer lleoliadau y tu allan i'r sir (yn amodol ar argaeledd)
- caniatáu i'r safle wasanaethu ardal eang gydag amseroedd teithio rhesymol o'r cartref i'r ysgol

Safle Tŷ Glas, Llanisien

Ym mis Medi 2021, cytunodd Cabinet y Cyngor i gaffael tir gerllaw ar Tŷ Glas Road a arferai gael ei feddiannu gan CThEM. Mae'r safle cyfan yn ymestyn i c7.2Ha.

Ystyrir y byddai'r safle hwn, gydag ymchwiliad a lliniaru priodol, yn lleoliad ardderchog ar gyfer darpariaeth ysgolion uwchradd prif ffrwd a darpariaeth addysg Anghenion Dysgu Ychwanegol.

Byddai lleoliad y safle yn:

- ategu lleoliad lled-wledig safle Canolfan Arddio Dutch lle gall myfyrwyr fanteisio ar gyfleoedd dysgu yn yr awyr agored, garddwriaeth a gofal anifeiliaid bach fel rhan o'r cwricwlwm
- Rhoi mynediad i gyfleoedd y ddinas e.e. hyfforddiant teithio, profiad gwaith a busnesau lleol
- Sicrhau potensial da ar gyfer cysylltiadau teithio llesol

Cyfleusterau sydd wedi'u cynnwys mewn ysgol

Byddai unrhyw adeiladau newydd yn bodloni amodau ariannu Llywodraeth Cymru fel ardystiad BREEAM ac yn cael eu cynllunio yn unol â'r Adran Addysg: Canllawiau ardal sy'n nodi'r cyfleusterau canlynol sydd angen eu cynnwys mewn unrhyw ysgol.

- Man addysgu
- Neuaddau/ardal fwyta fewnol ac allanol
- Ardaloedd adnoddau dysgu
- Staff a gweinyddiaeth
- Storio
- Tai bach a gofal personol
- Cyfleusterau cegin
- Cylchrediad, offer mawr a waliau mewnol
- Ardaloedd neilltuo i gefnogi gweithio mewn grwpiau bach/ Anghenion Dysgu Ychwanegol

Nid yw'r broses ddylunio ar gyfer yr ysgol newydd wedi dechrau eto. Cytunir ar ddyluniadau manwl gyda'r Pennaeth a'r Corff Llywodraethu pe bai'r cynigion yn cael eu datblygu i'w gweithredu. Byddai mewnbwn plant a phobl ifanc i ddatblygu'r cynllun yn rhan annatod o weithredu'r prosiect ar bob cam.

Byddai cyfleoedd i randdeiliaid rhoi sylwadau ar gynlluniau manwl yn ystod y camau cyn cynllunio a chais cynllunio, pe bai'r cynnig yn cael ei ddatblygu.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, megis Cyngor Caerdydd ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, llesiant ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- gofal, cymorth ac arweiniad
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system gategoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (CSCJES) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocera unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system gategoreiddio yn Nhabl 7 isod:

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac mae'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd mae angen iddi wella.
Ambr	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha gategori lliw y bydd ysgol yn ôl sut caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun gategoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoreiddio Ysgolion yma:

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2020-01/system-genedlaethol-ar-gyfer-categoreiddio-ysgolion-canllawiau-i-rieni-a-gofalwyr-2.pdf>

Ysgol Greenhill

Arolygwyd Ysgol Greenhill ddiwethaf gan Estyn ym mis Mawrth 2013.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod perfformiad a rhagolygon yr ysgol ar gyfer gwella yn 'Dda'.

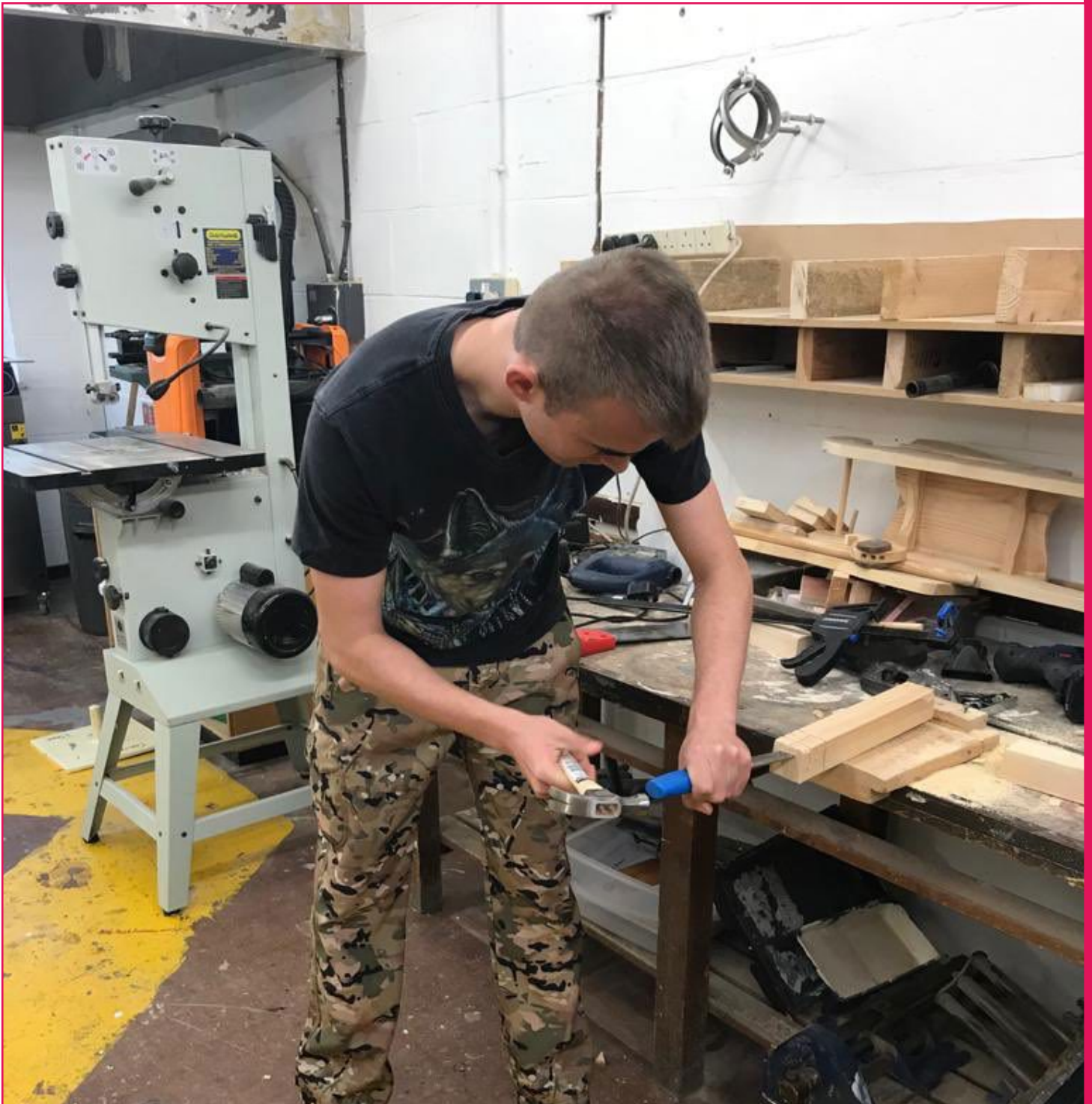
Rhoddodd asesiad gan Gonsortiw Canolbarth y De yn Hydref 2021 y gwerthusiad canlynol:

- Mae disgyblion yn gadael yr ysgol gyda chymwysterau cydnabyddedig priodol ac mae'r nifer y maent yn ei ennill yn parhau i godi. Mae pob disgybl yn symud ymlaen i addysg bellach a/neu hyfforddiant neu'n cyflawni lleoliadau gwaith llwyddiannus.
- Er bod y cynnydd yn amrywio o flwyddyn i flwyddyn oherwydd newidiadau i garfanau a nifer o ddisgyblion sy'n mynd i'r ysgol drwy gydol y flwyddyn, mae cyfraddau cynnydd yn cael eu cyflymu unwaith eto. Mae llawer o ddisgyblion yn gwneud cynnydd cynyddol gyflym ar draws y cwricwlwm cyfan. Mae gwybodaeth am ddisgyblion ysgol yn dangos yn glir bod cyfraddau cynnydd yn gwella'n llwyddiannus o flwyddyn i flwyddyn. Y llynedd gwnaeth 100% o ddisgyblion Cyfnod Allweddol 3 (y rhai 11-14 oed) gynnydd mewn llythrennedd a rhifedd.

- Nid oes unrhyw fylchau sylweddol rhwng disgyblion sydd â hawl i brydau ysgol am ddim, disgyblion difreintiedig a'u cyfoedion yn yr ysgol.
- Caiff presenoldeb ei fonitro'n ofalus ac mae'r ysgol yn gweithio'n effeithiol iawn gyda rhieni, gweithwyr cymdeithasol a swyddog lles yr Awdurdod Lleol i sicrhau bod presenoldeb yn parhau i godi.
- Mae ymddygiad yn parhau i wella'n gyflym ac mae digwyddiadau corfforol ac ymddygiadol yn parhau i ostwng.

Yn y Categoriad Ysgolion diweddaraf gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Greenhill ei chategoriadion'n Wyrdd.

Mae hyn yn golygu bod Ysgol Greenhill yn ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac mae'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (<http://www.addewidcaerdydd.co.uk/>).

Bydd creu amgylcheddau Dysgu'r 21ain Ganrif yn sicrhau bod lleoedd ysgol priodol o ansawdd i bobl ifanc, sy'n bodloni anghenion poblogaeth gynyddol a newidiol Caerdydd.

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyryff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau yn uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn dda.

Mae safonau yn Ysgol Greenhill eisoes yn dda; fodd bynnag, mae addasrwydd yr adeilad yn cyfyngu ar y cyfleoedd i'w ddysgwyr. Mae'r diffyg lleoedd o fath tebyg yng Nghaerdydd hefyd yn cyfyngu ar y cyfleoedd i ddysgwyr eraill elwa o'r ddarpariaeth wedi'i theilwra a gynigir yn Greenhill. Byddai trosglwyddo'r ysgol i lety newydd yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel ar gyfer nifer cynyddol o bobl ifanc ag anghenion emosiynol a lles.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd safonau addysg, na'r modd y caiff pob cyfnod allweddol arall ei addysgu yn yr ysgol o ganlyniad i'r newidiadau arfaethedig.

Profïadau dysgu ac addysgu

Byddai'r cyfleusterau ysgol newydd yn cefnogi cyflwyno 'Cwricwlwm Cymru' newydd ar gyfer dysgwyr (3 – 16 oed) sydd i fod i gael ei weithredu yn ysgolion Cymru o fis Medi 2022. Bydd y cwricwlwm newydd yn mabwysiadu ymagwedd sy'n gynhwysol ac wedi'i gynllunio i fynd i'r afael â'r angen i baratoi plant a phobl ifanc yng Nghymru i ffynnu a bod yn llwyddiannus mewn byd sy'n newid yn gyflym.

Cydnabyddir y dylai'r cwricwlwm roi dysg mwy eang a dyfnach, sicrhau cynnydd gwell, rhoi cyfle i ddefnyddio amser a lle gyda mwy o ddychymyg a chreadigrwydd a rhoi llawer mwy o bwyslais ar sgiliau. Bydd cyfleusterau ysgol newydd a gwell yn helpu i gefnogi'r weledigaeth hon.

Cymorth gofal ac arweiniad

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiâu a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

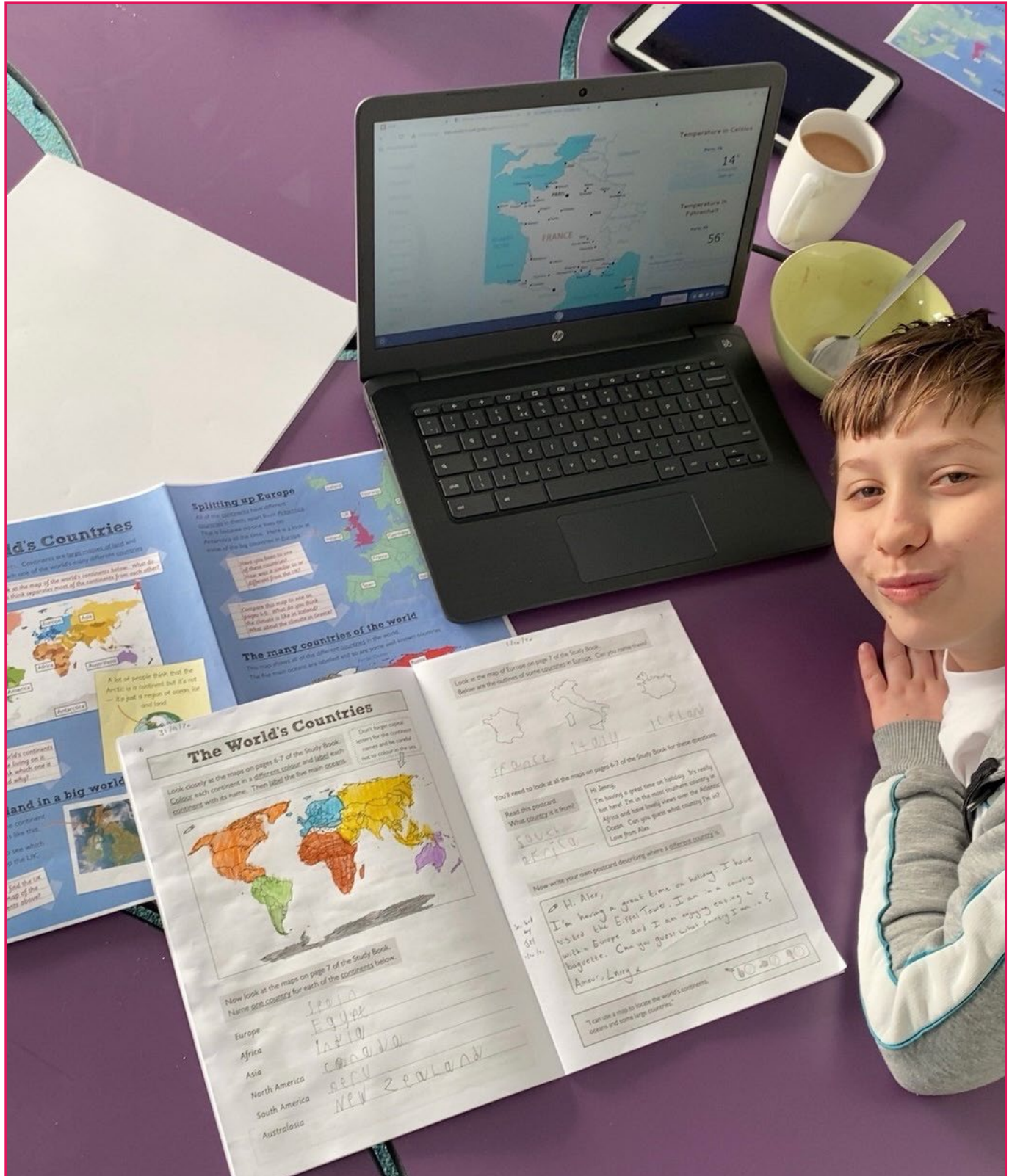
Mae'r ysgol wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Byddai'r Cyngor yn gweithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth gofal ac arweiniad.

Arwain a Rheoli

Byddai'r Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 8 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sy'n â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o Leiafrifoedd Ethnig

yn yr ysgol.

Ysgol	% y disgyblion â datganiad ADY	% y Disgyblion Sy'n Cael Prydau Ysgol am Ddim	% y disgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt	% y disgyblion o Leiafrif Ethnig
Ysgol Greenhill	100%	75%	-	12.5%

*Gwybodaeth o CYBLD 2021

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Byddai Greenhill sy'n addas i'r 21ain ganrif yn caniatáu i gyfleusterau gael eu teilwra i anghenion y bobl ifanc sy'n ei defnyddio. Gellir cynllunio cyfleusterau i gyd-fynd â'u hanghenion dysgu a darparu amgylcheddau tawel a strwythuredig i gefnogi dysgu.

Byddai'r arbenigedd presennol yn Ysgol Greenhill yn cael ei gynnal. Byddai'r cyfleusterau ehangu a newydd yn rhoi cyfleoedd ar gyfer datblygu staff ac i wella dysgu disgyblion mewn cyfleusterau pwrpasol.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd fod yn annifyr ac yn peri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n cael cymorth oherwydd eu bod yn dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynigion yn effeithio'n negyddol ar sut caiff disgyblion sydd â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol eu cefnogi. Byddai Ysgol Greenhill yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Byddai'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynigion yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion yn yr ysgolion sy'n rhan o'r cynlluniau hyn sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrif Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y câi'r cynigion effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth yw manteision y newidiadau arfathedig?

- Byddai'r cynigion yn cynyddu nifer y lleoedd ysgol arbennig ar gyfer dysgwyr oedran uwchradd ag anghenion iechyd a lles emosiynol ac yn cyfrannu at ateb y galw a ragwelir.
- Byddai safle deuol yn cynnig hyblygrwydd ar gyfer rheoli disgyblion, gan ganiatáu iddynt gael eu haddysgu'n agosach i'w cartrefi a darparu gwell darpariaeth arbenigol ar draws y ddinas.
- Byddai safle deuol yn caniatáu ystod ehangach o adnoddau ar gyfer yr ysgol – bydd ganddynt fwy o le i ddatblygu'r cwricwlwm a gynigir, gan gynnig ystod ehangach o brofiadau i ddisgyblion gan gynnwys dysgu yn yr awyr agored ac agweddau galwedigaethol. Dewiswyd y safleoedd i gynnwys safle mwy gwledig a allai gynnig profiadau dysgu yn yr awyr agored, garddwriaeth, gofal anifeiliaid, tra gallai'r safle mwy trefol gynnig profiadau galwedigaethol a hyfforddiant teithio.
- Byddai'r cynigion yn dileu'r cyflwr is-safonol adeiladau presennol Ysgol Greenhill a byddai'n lleihau'r ôl-gronid o waith cynnal a chadw.
- Mae cyfleusterau adeiladu newydd yn darparu amgylcheddau dysgu o ansawdd uchel, sy'n gwella dewisiadau dysgu a chyfleoedd i ddisgyblion. Mae gweledigaeth Caerdydd 2030 yn nodi'r angen i ddarparu lleoedd ysgol o ansawdd uchel. Mae amgylcheddau dysgu o ansawdd uchel yn cael effaith gref ar wella deilliannau disgyblion; Bydd yr ysgolion newydd yn addas i'r 21ain ganrif, sy'n gallu cefnogi amrywiaeth o fentrau sy'n seiliedig ar dystiolaeth yn haws i gefnogi dysgwyr ag anghenion Iechyd Emosiynol a Lles, ymarfer sy'n seiliedig ar drawma, cyfleoedd ymyrraeth gynnar a dull therapiwtig.
- Byddai'r adeiladau newydd yn gwbl hygyrch ac yn cydymffurfio â Deddf Cydraddoldeb 2010.
- Byddai agosrwydd safle Canolfan Arddio Dutch i lwybrau ffyrdd mawr yn caniatáu i'r safle wasanaethu ardal eang gydag amseroedd teithio rhesymol o'r cartref i'r ysgol.
- Mae safle Tŷ Glas yn agos at lwybrau trafniadaeth gyhoeddus ac mae ganddo botensial da ar gyfer cysylltiadau teithio llesol.

Anfanteision posibl y newidiadau arfaethedig

- Gall rhai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol ei chael hi'n anodd newid. Efallai y byddai symud i adeilad newydd ar safle newydd yn peri anniddigrwydd. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r lleoliad newydd. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi cyfnod pontio o'r fath.
- Mae potensial ar gyfer mwy o dagfeydd traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.
- Nid yw'n hawdd cael mynediad i safle Canolfan Arddio Dutch ar drafndiaeth gyhoeddus ac nid oes ganddo lwybrau teithio llesol ar gyfer cerdded a beicio i'r safle ar hyn o bryd; fodd bynnag, mae 72% o ddysgwyr Ysgol Greenhill yn teithio i'r ysgol mewn tacsî. Gall y nifer fwyaf o leoedd ar draws y ddinas leihau hyd cyfartalog y daith.
- Mae agosrwydd rhan o safle Canolfan Arddio Dutch i'r M4 yn golygu y byddai angen cynllunio safleoedd priodol a rheoli ymddygiad parhaus disgyblion er mwyn lleddfu unrhyw bryderon ynghylch dysgwyr yn cael mynediad i'r ffordd.
- Mae rhan o safle Canolfan Arddio Dutch yn agos at yr M4 ac efallai y bydd rhai pryderon ynghylch sŵn traffig. Fodd bynnag, prin yw'r ffyrdd eraill gerllaw ac ar gyfer y rhan fwyaf o'r safle byddai'r sŵn traffig yn llai nag mewn llawer o ysgolion trefol yng Nghaerdydd. Byddai sŵn traffig yn cael ei liniaru cyn belled ag y bo modd.
- Mae potensial i ran o'r safle yn Nhŷ Glas gael ei defnyddio ar gyfer ysgol arall a allai fod â phroffiliau ac ymddygiad myfyrwyr gwahanol. Byddai hyn yn cael ei liniaru drwy reoli ymddygiad yn effeithiol, dylunio safleoedd gan gynnwys mynedfeydd ac allanfeydd ar wahân ar gyfer pob ysgol a'r posibilrwydd o amseroedd dechrau a gorffen gwahanol.

Risgiau sydd ynghlwm wrth y newid arfaethedig

- Dylid ymgynghori ar ysgolion newydd yn ystod y cam ffurfiannol o ddatblygu cynigion, cyn astudiaethau dylunio a dichonoldeb helaeth. Er bod hyn yn cyfyngu ar y risg y bydd y Cyngor yn defnyddio ei arian, cyn ymgynghori a phenderfynu, nid oes rhywfaint o wybodaeth am arolygon a chynllunio ar gael eto.
- Efallai y ceir cyfyngiadau datblygu nad sydd yn hysbys eto. Pe deuai unrhyw rai i'r amlwg, gallai fod goblygiadau o ran cost ac oedi. Byddai arolygon safleoedd ac adroddiadau geo-dechnegol yn cael eu cynnal. Byddai rhain yn rhoi rhagor o wybodaeth ac yn llywio'r strategaethau rheoli.
- Efallai na fydd modd cyflawni'r cynnig os na sicheir cyllid cyfalaf Llywodraeth Cymru yn ystod y cam achos busnes.
- Pe na byddai'r Cyngor yn cael y cyllid hwn gan Lywodraeth Cymru yna'r Cyngor fyddai'n ysgwyddo'r cyfrifoldeb yn llawn dros yr holl gostau yn ymwneud â'r cynnig. Yn yr achos hwn, byddai opsiynau buddsoddi'n cael eu hadolygu i sicrhau bod digon o leoedd mewn ysgolion.

Caiff rhagfynegiadau eu cadw dan adolygiad ac felly bydd amseru cynigion darpariaeth ysgol yn yr ardal yn ystyried newidiadau yn y boblogaeth.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Edrychodd y Cyngor ar nifer o safleoedd ledled y ddinas a fyddai'n darparu ar gyfer disodli ac ehangu Ysgol Greenhill yn y ffordd fwyaf addas.

Roedd maint y safle sydd ei angen i ddarparu ysgol sy'n gallu bodloni'r gofynion ar gyfer dysgwyr ag Anghenion Addysgol Arbennig ac Anableddau yn golygu bod y chwiliad yn cael ei ehangu i dir nad yw o fewn perchnogaeth y Cyngor ar hyn o bryd.

Mae safle presennol yr ysgol yn mesur tua 2.7Ha ac yn lletya hyd at 64 o ddysgwyr. Er bod y safle hwn yn ddigon mawr i ddarparu ar gyfer rhan o gapasiti arfaethedig Greenhill yn y dyfodol, mae cyfyngiadau ar safleoedd yn ei gwneud yn anodd datblygu'r safle hwn fel ysgol addas i'r 21ain ganrif tra bod disgyblion ar y safle.

Byddai adeiladu ysgol newydd ar safle presennol Greenhill, neu ailddatblygu adeiladau presennol yr ysgol, yn effeithio ar addysgu a dysgu a byddai'n amharu'n ormodol ar y dysgwyr sy'n agored i niwed ar ran gyfyngedig iawn o'r safle. Byddai agosrwydd y gwaith i adeilad presennol yr ysgol yn achosi aflonyddwch sylweddol, a byddai hyn yn gwaethygu i'r myfyrwyr hynny sydd â phroblemau synhwyraidd. Mae llawer o gwricwlwm Greenhill yn cael ei gyflwyno yn yr awyr agored, felly byddai'r gallu cyffredinol i weithredu'n effeithiol i ddiwallu anghenion y dysgwyr hyn yn cael ei beryglu'n fawr am gyfnod estynedig.

Felly, mae'r gwaith o ailddatblygu safle Greenhill ar gyfer ysgol newydd wedi'i ddisgowntio.

Beth fydd yn digwydd gyda safle presennol Ysgol Greenhill?

Rhagwelir y byddai'r holl ddisgyblion a staff yn gadael safle presennol Ysgol Greenhill yn 2025.

Rhagwelir y byddai safle presennol Ysgol Greenhill yn cael ei waredu ar gyfer derbynneb cyfalaf ar ddiwedd y rhaglen adeiladu.

Materion Adnoddau Dynol

Byddai'r cynnydd arfaethedig yn nifer y disgyblion ar gyfer Ysgol Greenhill yn ei gwneud yn ofynnol i'r Corff Llywodraethu gynllunio ar gyfer gofynion y gweithlu yn barod ar gyfer yr ehanghadau. Byddai'r Corff Llywodraethu yn cael ei annog i ymgymryd â'r gwaith hwn yn unol â Fframwaith Adnoddau Dynol Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion.

Bydd Gwasanaethau Pobl Adnoddau Dynol y Cyngor yn rhoi cyngor, cymorth ac arweiniad i'r Corff Llywodraethu ar gyfer y prosesau cynllunio gweithlu a recriwtio canlyniadol. Lle mae Cyrff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, byddai unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i gynnydd yn y niferoedd ar y gofrestr yn rhoi cyfleoedd i staff mewn ysgolion ar gofrestr adleoli ysgolion.

Mae'r cynnig yn cynnwys adleoli Ysgol Greenhill gyda'r ysgol yn bwriadu gweithredu trefniadau deuol ar gyfer safleoedd. Byddai hyn yn gofyn am lefelau uchel o ymgynghori â staff ac undebau llafur, cynlluniau cyfathrebu clir ynghylch y trefniadau ar gyfer trosglwyddo o un safle ysgol i'r llall a chynnwys staff wrth ddatblygu manylebau neu ddyluniadau adeiladu.

Trefniadau Teithio Dysgwyr

Dan y cynigion hyn, nid oes cynlluniau i newid polisi'r Cyngor ar gludo plant i ac o ysgolion.

Bydd unrhyw blentyn y bydd y cynnig hwn yn effeithio arno yn cael yr un cymorth â thrafnidiaeth ag a gaiff pawb trwy Gaerdydd ac yn unol â'r un meini prawf sy'n berthnasol ledled Caerdydd. Gellir gweld polisi trafndiaeth y Cyngor ar wefan y Cyngor (www.caerdydd.gov.uk).

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol o dair milltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i ysgolion cynradd, gan gynnwys i Ysgol Greenhill. Fodd bynnag, efallai y bydd rhai dysgwyr sy'n byw o fewn tair milltir i'r ysgol yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion unigol.

Ar hyn o bryd darperir Trafndiaeth i Ddysgwyr gan nifer o dacsis ar gyfer y rhan fwyaf o ddisgyblion Greenhill. Teithiodd 72% o ddysgwyr i'r ysgol mewn tacsï ym mis Medi 2019, gan godi i 92% ym mis Medi 2020 oherwydd pandemig Covid-19. Byddai angen cynyddu'r gyllideb trafndiaeth ysgol i gyd-fynd â'r cynnydd arfaethedig yn nifer y disgyblion yn y safleoedd newydd.

Trafndiaeth i Ysgol Greenhill yn y Safle Arfaethedig yng Nghanolfan Arddio Dutch

Mae lleoliad safle Canolfan Arddio Dutch yn cyflwyno heriau o ran cynaliadwyedd trafndiaeth. Er bod cyfran uchel o ddisgyblion yn teithio i'r ysgol gan ddefnyddio Trafndiaeth i Ddysgwyr, bydd y cynigion datblygu yn gofyn am Asesiad Trafndiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau'r teithio mwyaf posibl drwy ddulliau cynaliadwy. Mae Cyffordd 30 yr M4 yn gyffordd wedi'i gwahanu â gradd, lle mae'r ffyrdd lleol yn cysylltu â chylchfan sy'n cael ei chario ar draws y draffordd ar ddwy bont. Mae'r safle yn agos at y gyffordd ar ochr ogleddol yr M4 tra bo'r ardal breswyl agosaf (Pontpennau) ar ochr ddeheuol yr M4. Byddai lleoliad y safle yn gofyn am ddarparu mesurau ychwanegol i ddarparu ar gyfer mynediad drwy unrhyw ddull heblaw cerbyd.

Nid yw trafndiaeth gyhoeddus yn gwasanaethu'r ardal hon i'r gogledd o'r M4 ar hyn o bryd a byddai angen nodi darpariaeth gwasanaeth bws addas. Bydd angen darparu mynediad i fysis a chyfleusterau aros diogel i staff ac unrhyw ddisgyblion sy'n teithio'n annibynnol ac sy'n defnyddio gwasanaethau bws ysgol wedi'u trefnu a gwasanaethau ychwanegol, gyda mynediad diogel i gerddwyr i arosfannau bysus sy'n gyfleus i'r ysgol, yn ddefnyddol gerllaw neu y tu mewn i'r safle arfaethedig.

Nid oes unrhyw gysylltiadau i gerddwyr â'r safle o'r llwybrau troed yn ardal Porth Caerdydd ymhellach i ochr ddeheuol cyffordd 30. Bydd angen ystyried llwybr i gerddwyr ar draws y cylchfan cyffordd gradd-wahanedig a ffyrdd ymadael a'r cysylltiadau bob ochr.

Nid oes unrhyw gyfleusterau beicio presennol neu arfaethedig yn cysylltu â'r safle. Bydd angen ystyried cyfleusterau beicio diogel addas i gael mynediad i ochr ogleddol y gyffordd ac i mewn i'r safle. Byddai angen gwella'r cyfleusterau presennol ymhellach i'r de o'r draffordd ac ymestyn ychwanegol hyd at ac ar draws y gyffordd sydd wedi'i gwahanu â graddau. Bwriedir nodi gwelliannau i'r rhwydwaith beiciau ymhellach i'r de yn y tymor hwy (2027/28 a thu hwnt) ar Heol Lloneirwg ac ar Ffordd Gyswilt Pentwyn (ond nid yw wedi'i gynllunio ar hyn o bryd i ymestyn i gyffordd y draffordd). Byddai angen storio beiciau'n ddiogel ar y safle yn unol â safonau parcio'r Cyngor.

Bydd angen cyfleusterau priodol ar Trafndiaeth i Ddysgwyr ar gyfer gollwng a chasglu ar y safle newydd.

Trafnidiaeth i Ysgol Greenhill yn y Safle Arfaethedig yn Nhŷ Glas, Llanisien

O safbwynt trafndiaeth, byddai safle Tŷ Glas yn lleoliad ardderchog i Ysgol Greenhill o ystyried ei lleoliad cymharol ganolog, agosrwydd at lwybrau a chyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus, a'r potensial ar gyfer cysylltiadau teithio llesol. Er bod cyfran uchel o ddisgyblion yn teithio i'r ysgol gan ddefnyddio Trafndiaeth i Ddysgwyr, bydd y cynigion datblygu yn gofyn am Asesiad Trafndiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i wneud rhagor o welliannau a sicrhau'r teithio mwyaf posibl drwy ddulliau cynaliadwy.

Ym mis Medi 2019, teithiodd 72% o ddysgwyr i'r ysgol mewn tacsï, gan godi i 92% ym mis Medi 2020 oherwydd pandemig Covid-19. Mae lle i leihau'r gyfran hon, yn enwedig ar safle Tŷ Glas. Mae cyfran sylweddol o ddisgyblion presennol Greenhill sy'n byw yn ardaloedd Llanisien a Gabalfa (ac nad oes angen Trafndiaeth i Ddysgwyr arnynt). Felly, mae potensial da i ddisgyblion yn ogystal â staff sy'n byw o fewn pellter beicio neu gerdded rhesymol deithio i'r safle drwy ddulliau llesol. Mae Ysgol Greenhill eisoes wedi datblygu ei Chynllun Teithio Llesol ei hun ymhell o flaen llawer o ysgolion prif ffrwd.

Cefnogir disgyblion Ysgol Greenhill gan fenter Hyfforddiant Teithio Annibynnol y Cyngor lle mae disgyblion ysgol yn cael eu cefnogi wrth gynllunio a gwneud teithiau i'r ysgol yn annibynnol. Byddai lleoliad y safle ger gwasanaethau trafndiaeth gyhoeddus yn ei roi ei hun yn dda i ddisgyblion sy'n cael eu cefnogi gan y fenter hon.

Mae Ysgol Greenhill yn rhan o brosiect Fflyd Beiciau Ysgolion Caerdydd lle mae beiciau (a sgwteri) yn cael eu gosod mewn ysgolion i ganiatáu i bawb gael mynediad i feicio, gan eu defnyddio ar gyfer hyfforddiant beicio ac ar gyfer gweithgareddau ysgol neu allgyrsiol. Mae Ysgol Greenhill wedi croesawu'r prosiect yn frwdfrydig gyda'r nod o annog eu disgyblion i feicio i'r ysgol. Byddai angen storio beiciau'n ddiogel ar y safle yn unol â safonau parcio'r Cyngor.

Mae'r safle wedi'i leoli yn agos at orsaf drenau Tŷ Glas a llwybrau bws. Byddai darpariaeth briodol yn cael ei gwneud ar gyfer cyfleusterau aros bws diogel i ddisgyblion a staff sy'n defnyddio gwasanaethau bws wedi'u trefnu ac ychwanegol. Bydd croesfannau presennol yn cael eu hasesu a'u gwella fel y bo'n briodol er mwyn sicrhau mynediad diogel a chyfleus i gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus.

Bydd angen cyfleusterau priodol ar Drafnidiaeth i Ddysgwyr ar gyfer gollwng a chasglu.

Materion Ariannol

Mae'r cynnig i ehangu Ysgol Greenhill yn ffurfio rhan o raglen Band B Ysgolion yr 21ain Ganrif gwerth £284 miliwn y Cyngor.

Bydd cost y cynllun yn cael ei dalu ar y cyd gan y Cyngor a Llywodraeth Cymru, gyda Llywodraeth Cymru yn ariannu tua 75% o gyfanswm costau'r ysgol newydd, drwy grant penodol. Bydd cyfran y Cyngor o'r rhaglen Ysgolion yr 21ain Ganrif yn cael ei hariannu gan gyfuniad o fenthyca allanol, y bydd angen ei ad-dalu dros nifer o flynyddoedd, a derbyniadau cyfalaf a gynhyrchir drwy werthu asedau'r Cyngor.

Bydd costau gweithredol a ysgwyddir wrth reoli'r cynllun a throsglwyddo o adeiladau presennol i adeiladau newydd yn cael eu talu o gyllideb refeniw bwrpasol.

Byddai'r costau refeniw ychwanegol yn deillio o niferoedd disgyblion uwch yn cael eu diwallu gan y fformiwla cyllido ysgolion sy'n dyrannu y rhan fwyaf o gyllid i ysgolion ar sail niferoedd disgyblion.

Bydd gwaith pellach yn cael ei wneud i ganfod a fydd yr arbedion ar Leoliadau y Tu Allan i'r Sir yn talu am gostau lleoedd ychwanegol. Disgwylir y byddai taith gyfartalog dysgwyr i ysgol Greenhill yn cael ei lleihau o'i chymharu â darpariaeth amgen y tu allan i Gaerdydd, ac y byddai hyn yn ei dro yn lleihau'r costau cyfartalog ar gyfer pob dysgwr yn cael mynediad at ddarpariaeth o'r fath.

Darpariaeth iechyd

Bydd gan y cynigion i ehangu'r ddarpariaeth arbenigol yn yr ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn oblygiadau i iechyd a gwasanaethau arbenigol eraill. Mae'r gwasanaethau hyn yn gweithio mewn partneriaeth ag ysgolion i ddiwallu Anghenion Dysgu Ychwanegol. Ffactor ychwanegol yw Deddf Diwygio ADY 2018, a fydd yn cyflwyno cyfrifoldebau newydd i iechyd, addysg a gofal cymdeithasol gydweithio i gydlynu asesu a darparu. Bydd Deddf 2018 yn cael ei gweithredu dros gyfnod o dair blynedd, gan ddechrau ym mis Medi 2020.

Er mwyn mynd i'r afael â'r heriau hyn gyda'i gilydd, mae'r Cyngor a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro yn cynnal adolygiad ar y cyd o ddarpariaeth iechyd ac arbenigol yn ysgolion arbennig Caerdydd ac unedau cyfeirio disgyblion. Bydd canfyddiadau'r adolygiad, a oruchwylir gan grŵp prosiect o gynrychiolwyr o iechyd, addysg, gwasanaethau cymdeithasol, ysgolion a rhieni, yn llywio dyluniad y ddarpariaeth arbenigol.

Trefniadau Derbynn

Does dim cynlluniau ar waith i newid polisi'r Cyngor ar dderbyn plant i'r ysgol yn sgil y cynigion hyn.

Ceir gwybodaeth fanwl am drefniadau derbynn yn llyfryn Derbynn i Ysgolion y Cyngor. Gallwch ddod o hyd i'r wybodaeth hon ar wefan y Cyngor www.caerdydd.gov.uk.

Rheolir derbynniadau i ddarpariaeth arbenigol gan y Cyngor yn unol â'r Cod ADY, yn amodol ar ddatganiad o Anghenion Addysgol Arbennig (AAA).

Trefniadau Llywodraethiant

Nid oes angen newidiadau i'r trefniadau llywodraethu sy'n deillio o'r cynigion hyn

Effaith y cynigion ar y Gymraeg

Mae lefel anghenion addysgol arbennig/anghenion dysgu ychwanegol yn y sector cyfrwng Cymraeg wedi bod yn is yn hanesyddol nag yn y sector cyfrwng Saesneg. Mae hyn wedi bod yn newid dros y 4-5 mlynedd diwethaf, gydag ysgolion yn adrodd am fwy o achosion o anghenion dysgu ychwanegol ADY, ym mhob maes angen.

Cynhaliwyd adolygiad o anghenion dysgu ychwanegol yn y sector cyfrwng Cymraeg gydag ysgolion cyfrwng Cymraeg yn 2016 i lywio'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA). Nododd ysgolion nifer fach ond arwyddocaol o enghreifftiau o ddisgyblion ag ADY yn gadael y sector cyfrwng Cymraeg er mwyn cael mynediad at ganolfannau adnoddau arbenigol neu ysgolion arbennig.

Roedd rhywfaint o dystiolaeth anecdotaidd hefyd i awgrymu bod rhai teuluoedd a fyddai fel arall yn dewis addysg cyfrwng Cymraeg yn dewis yn hytrach ar gyfer addysg cyfrwng Saesneg os oes gan eu plentyn anghenion dysgu ychwanegol, drwy bryder y gallai fod angen i'w plentyn drosglwyddo i'r sector arbenigol yn ddiweddarach.

Drwy'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg, mae Caerdydd wedi buddsoddi mewn darpariaeth arbenigol yn y sector, gan gynnwys rhywfaint o allu i ymateb i'r galw cynyddol a meithrin mwy o hyder yn y ddarpariaeth arbenigol sydd ar gael yn y sector.

Sefydlwyd canolfan gynradd newydd yn Ysgol Gymraeg Pwll Coch, o fewn dalgylch Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf, lle sefydlir y ganolfan uwchradd. Mae'r ddwy ganolfan yn darparu ar gyfer dysgwyr ag anawsterau dysgu difrifol, gan ddarparu cwricwlwm arbenigol a chefnogi ystod o anghenion eilaidd gan gynnwys anghenion corfforol a meddygol, anawsterau lleferydd ac iaith ac awtistiaeth.

Yn 2021 mae galw cynyddol am ganolfannau adnoddau ar gyfer disgyblion ag awtistiaeth, sy'n gyflawnwyr uchel ar gyfartaledd, a byddai angen model cymorth mwy integreiddiol na'r hyn a ddarperir gan y ddwy ganolfan bresennol. Ar hyn o bryd mae 8 dysgwr oedran uwchradd, a 15 dysgwr oed cynradd a fyddai'n elwa o leoliad mewn canolfan Anhwylderau'r Sbectwm Awtistig. Mae hon yn flaenoriaeth byrdymor, o ystyried y risg, os bydd y lleoliadau presennol yn methu, mai'r unig opsiwn fyddai cynnig trosglwyddiad i leoliad cyfrwng Saesneg.

Mae dosbarth lles cynradd wedi'i sefydlu, a gynhelir yn Ysgol Gynradd Pen y Groes. Mae'r dosbarth lles yn gweithio'n hyblyg i fynd i'r afael ag anghenion mewn gwahanol gyfnodau oedran, neu i ddarparu model allgymorth, yn dibynnu ar yr angen presennol. Ar hyn o bryd mae'r Cyngor yn ymgynghori ar sefydlu canolfan Adnoddau Arbennig Awtistiaeth 30 lle yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf yn ogystal â'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol 30 lle presennol yn yr ysgol.

Er mwyn cefnogi anghenion ieuchyd a lles emosiynol yn y cyfnod uwchradd, mae canolfan 'rithwir'/UCD wedi'i threialu ar draws y tair ysgol uwchradd, gan ddechrau yn 2018. Disgwylir i'r peilot gael ei adolygu ymhellach yn 2021.

Y flaenoriaeth yw sicrhau bod gan y tair ysgol gyfleusterau a llety digonol i ddarparu darpariaeth Cam 3 a 4 effeithiol, wedi'i hategu gan y ganolfan rithwir/UCD. Yn y tymor canolig, bydd angen lleoliad sefydlog ar y ganolfan rithwir / UCD yn un o'r ysgolion, gyda llety dynodedig, er mwyn lleihau'r risg y gallai fod angen i bobl ifanc sydd â'r anghenion mwyaf cymhleth adael y sector Cymraeg i gael mynediad at ddarpariaeth fwy arbenigol.

Wrth i'r sector Cymreig barhau i dyfu bydd yn bwysig datblygu darpariaeth ychwanegol gan ragweld yr angen, er mwyn sicrhau bod addysg Gymraeg yn ddewis gwirioneddol i ddysgwyr ag anghenion dysgu ychwanegol cymhleth.

Mae nifer cyfyngedig o staff addysgu cymwys a phrofiadol ADY, o'i gymharu â'r sector yn Lloegr. Bydd angen i unrhyw gynllun i ddatblygu darpariaeth arbenigol cyfrwng Cymraeg gael ei gefnogi gan Gynllun Datblygu'r Gweithlu Anghenion Dysgu Ychwanegol.

Yn unol â'r amserlen a bennwyd gan Lywodraeth Cymru, mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda'i bartneriaid ar Fforwm Addysg Gymraeg Caerdydd i ddatblygu'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) 10 mlynedd newydd ar gyfer y ddinas. Disgwylir y bydd y cynllun ar gael ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus yn hydref 2021 cyn ei gyflwyno i'w gymeradwyo i Lywodraeth Cymru yn gynnar yn 2022. Bydd y Cynllun 10 mlynedd cyntaf yn dechrau ar 1 Medi 2022 ac yn dod i ben ar 31 Awst 2032.

Bydd ymgynghoriad ar y Cynllun Drafft yn ceisio barn ar y ffordd orau o dyfu addysg cyfrwng Cymraeg a sut i gyrraedd y targedau lleol a bennwyd gan Lywodraeth Cymru, er mwyn llywio cynigion yn y dyfodol. Bydd y Rhaglen yn nodi sut y bydd y Cyngor yn cynyddu'r ddarpariaeth addysg Gymraeg i ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol.

Cydraddoldeb

Mae Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb (AEG) yn broses sy'n edrych ar bolisi, prosiect neu gynllun i wneud yn siŵr nad yw'n gwahaniaethu yn erbyn rhywun ar sail y nodweddion gwarchoddedig a nodwyd yn Neddf Cydraddoldeb 2010 (oedran, anabledd, ailbennu rhywedd, priodas a phartneriaeth sifil, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd/cred, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol).

Mae'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb cychwynnol wedi'i wneud. Daeth i'r casgliad na fyddai'r newidiadau a gynigir yn effeithio'n negyddol ar unrhyw grŵp penodol mewn cymdeithas.

Caiiff yr asesiad ei adolygu ar ôl yr ymgynghoriad ac ar adegau allweddol os aiff y cynnig yn ei flaen. Os aiff y cynnig yn ei flaen, bydd asesiad effaith ar gydraddoldeb arall yn cael ei wneud ar yr adeg dylunio. Byddai hyn yn nodi hygyrchedd i'r ddarpariaeth newydd. Byddai'r asesiad o'r effaith ar gydraddoldeb yn ystyried polisiau megis Deddf Cydraddoldeb 2010, NCT 12: Dylunio 2014 yn ogystal â rheoliadau adeiladu megis, BS8300, Rhan M a Bwletinau Adeiladu perthnasol.

Effaith Gymunedol

Ystyrir y canlynol wrth ystyried cynnig: Man Agored Cyhoeddus, parcdir, swm a thagfeydd. Bydd yr ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion hyn a'r Cyngor yn gweithio gydag unrhyw grwpiau cymunedol i sicrhau bod y cynigion yn osgoi unrhyw effeithiau negyddol os yn bosibl.

Cynhaliwyd asesiad o'r effaith ar y gymuned ar gyfer y cynnig hwn ac mae ar gael i'w weld yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, mae rhaglen Band B Caerdydd wedi ymrwymo i ddarparu ysgolion lleol i blant lleol, ynghyd ag annog y defnydd o dulliau cynaliadwy o deithio i ysgolion, megis cerdded a beicio. Mae pob prosiect Ysgol yn ystyried materion trafniadaeth allweddol pan fyddant yn cael eu cynllunio ac mae angen i'r cwmni ddarparu llwybrau mwy diogel i annog cerdded, beicio a dulliau teithio llesol eraill i ysgolion.

Gyda'r buddsoddiadau presennol mewn TGCh ar draws y ddinas, gellir lleihau symudiadau myfyrwyr ymhellach wrth i dechnoleg symudol ddatblygu ymhellach gan ganiatáu dulliau addysgu hyblyg. Mae gan y rhain y potensial i arwain at Gynllun Teithio mwy effeithlon a chyfrannu ymhellach at dargedau'r Cyngor i leihau ei allyriadau carbon.

Er mwyn gwneud y mwyaf o effaith hirdymor y buddsoddiad sylweddol hwn, byddai unrhyw ddyluniad a gymerir ar gyfer pob ysgol a gynhwysir yn y cynnig hwn yn cael ei ddatblygu i sicrhau bod cyfleusterau modern o ansawdd uchel yn cael eu darparu sy'n gallu ymateb i anghenion y poblogaethau disgyblion presennol a chefnogi'r gwaith o ddarparu dulliau addysgu a dysgu effeithiol. Byddent hefyd yn ymgorffori'r hyblygrwydd i ystyried newidiadau yn dibynnu ar yr angen wrth i amser fynd yn ei flaen; megis demograffeg newidiol a niferoedd disgyblion, newid y cwricwlwm a newid mathau o anghenion disgyblion.

Amhariad Posibl i Ddisgyblion

Mae gan y Cyngor brofiad sylweddol o gyflawni prosiectau adeiladu yn llwyddiannus ar safleoedd ysgolion sydd wedi'u meddiannu o ganlyniad i ddatblygu rhaglen trefniadaeth ysgolion fawr ac sy'n tyfu.

Byddai disgyblion sydd wedi cofrestru yn Ysgol Greenhill yn aros ar y safle presennol nes bod y cyfleusterau ysgol newydd yn barod, sy'n golygu na fyddai unrhyw darfu ar addysg o waith adeiladu ar y safle.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar ysgolion eraill?

Mae ysgolion arbennig yng Nghaerdydd yn darparu darpariaeth arbenigol ar gyfer Dinas a Sir Caerdydd gyfan. Nid oes digon o leoedd i ateb y galw mewn darpariaeth a gynhelir. Mae hyn yn cael effaith ar ysgolion sy'n bodoli eisoes lle mewn rhai achosion efallai y bydd mwy o ddisgyblion ar y gofrestr na'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig (NDC) neu'r nifer a ddymunir mewn CAA. Gall hyn fod yn rhoi straen ychwanegol ar ysgolion.

Ar hyn o bryd mae'n rhaid i Gaerdydd ddibynnu ar brynu rhai lleoedd mewn darpariaeth y tu allan i'r sir ac ysgolion annibynnol i gyflawni ei dyletswyddau statudol. Gallai fod effaith tymor hwy ar ddarparwyr y tu allan i'r sir ac ar ysgolion annibynnol gan ei bod yn debygol y bydd gostyngiad yn nifer y lleoedd a brynir gan y Cyngor. Fodd bynnag, mae'n hysbys bod y galw am leoedd mewn Awdurdodau Lleol eraill hefyd ar lefelau uchel.

Ni ragwelir y byddai'r bwriad i ehangu a throsglwyddo Ysgol Greenhill i safleoedd Tŷ Glas a Chanolfan Arddio Dutch yn cael effaith negyddol ar unrhyw ysgol leol.

Camau nesaf, sut gallwch fynegi eich barn a'r ffurflen adborth

Beth sy'n digwydd nesaf?

Dyddiadau allweddol

Bydd y Cyngor yn casglu ac yn crynhoi'r adborth a ddaw o'r ymgynghoriad hwn. Bydd swyddogion y Cyngor wedyn yn adrodd hyn i Gabinet y Cyngor i roi gwybod i aelodau etholedig am farn rhanddeiliaid, ac i lywio'r broses o wneud penderfyniadau. Bydd yr adroddiad ymgynghori ar gael i unrhyw un ei weld/lawrlwytho ar wefan y Cyngor. Cewch hefyd gopi trwy ddefnyddio'r manylion cyswllt yn y ddogfen hon.

Os yn dilyn yr ymgynghoriad y cytunir fod y cynigion yn mynd yn eu blaenau, mae nifer o gamau pellach y bydd yn rhaid i'r Cyngor eu cymryd cyn y gwneir penderfyniad terfynol

Nodir y camau hyn yn Nhabl 9 isod:

Tabl 9: Camau yn y dyfodol (Mae'n bosibl y bydd yr amserlen hon yn newid).	
Proses Statudol	Amserlen
Y Cyfnod Ymgynghori	13 Rhagfyr– 31 Ionawr 2022
Cabinet y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor	Mawrth 2022
Dyddiad cychwyn a ddisgwylir ar gyfer y Cyfnod Gwrthwynebu wedi cyflwyno'r hysbysiad statudol (ar ôl gwneud gwrthwynebiadau ffurfiol)	Mai 2022
Dyddiad y disgwylir i'r Cyfnod Gwrthwynebu ddod i ben	Mehefin 2022
(Pennu) Y penderfyniad terfynol gan Gabinet y Cyngor	Medi 2022
Cyhoeddi'r adroddiad ar wrthwynebiadau ar wefan y Cyngor ynghyd â hysbysiad o benderfyniad y Cabinet	Medi 2022

Cyfnod ymgynghori

Mae'r cyfnod ymgynghori ar gyfer y cynigion hyn yn dechrau ar 13 Rhagfyr 2021 ac yn dod i ben ar 31 Ionawr 2022.

Gweler tudalen 35 am ragor o fanylion am sut i ymateb a mynegi eich barn.

Bydd y Cyngor yn cyhoeddi adroddiad ymgynghori ar ei wefan. Rhaid cyhoeddi'r adroddiad o leiaf bythefnos cyn cyhoeddi hysbysiad statudol.

Gallwch ofyn am gopi caled o'r adroddiad.

Bydd yr adroddiad yn nodi'r materion a godwyd gan bobl yn ystod y cyfnod ymgynghori ac yn rhoi ymateb y Cyngor i'r materion hyn. Bydd yr adroddiad hefyd yn cynnwys barn Estyn ar y cynigion.

Bydd Cabinet y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn penderfynu bwrw ymlaen â'r newidiadau a gynigir ai peidio.

Os yw'r Cabinet yn penderfynu parhau â'r newidiadau, rhaid i'r Cyngor gyhoeddi dogfen o'r enw 'hysbysiad statudol'. Datganiad swyddogol yw hwn sy'n dweud y bydd y newidiadau'n mynd rhagddynt.

Hysbysiad Statudol

Hysbysiad Statudol yw'r cyhoeddiad swyddogol ar gynnig terfynol. Rhaid i Gabinet y Cyngor roi'r gymeradwyaeth i gyhoeddi hysbysiad statudol. Byddai hyn ond yn cael ei ystyried wedi i adroddiad ar yr holl ymatebion i'r ymgynghoriad ddod i law'r Cabinet. Mae hwn yn ofyniad cyfreithiol fel sydd wedi ei amlinellu yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Byddai'r Cyngor yn cyhoeddi'r hysbysiad statudol hwn ar ei wefan. Byddai hefyd yn rhoi copïau o'r hysbysiad yn neu ger prif fynedfa'r ysgol(ion)/safle(oedd) y mae'r hysbysiad yn effeithio arnynt. Rhoddir copïau o'r hysbysiad i ysgolion yr effeithir arnynt hefyd, i'w dosbarthu i ddisgyblion, rhieni, gwarcheidwaid ac aelodau staff (gall yr ysgolion hefyd anfon yr hysbysiad drwy e-bost). Mae'r hysbysiad statudol yn nodi manylion y cynigion ac yn gofyn i unrhyw un sydd am wrthwynebu gwneud hynny. Rhaid i wrthwynebiadau fod yn ysgrifenedig. Rhaid eu hanfon i'r Cyngor o fewn y dyddiadau a nodir ar yr hysbysiad.

Penderfynu ar y Cynigion

Cabinet Cyngor Caerdydd fyddai'n penderfynu ar y cynnig. Mae hyn yn golygu y bydd yn gwneud y penderfyniad terfynol ynghylch a fydd y newidiadau yn mynd yn eu blaen. Gall y Cabinet benderfynu cymeradwyo neu wrthod y cynnig, neu ei gymeradwyo â rhai newidiadau (addasiadau). Bydd y Cyngor yn ystyried unrhyw wrthwynebiad a ddaeth i law yn ystod y Cyfnod Gwrthwynebu wrth wneud ei benderfyniad.

Hysbysu'r Penderfyniad

Wedi penderfynu, byddai Cyngor Caerdydd yn rhoi gwybod i bawb y byddai'r cynnig yn effeithio arno beth oedd y penderfyniad hwnnw. Caiff ei gyhoeddi hefyd ar wefan y Cyngor.

Dweud Eich Dweud

Gallwch lenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Rydym yn cynnig:

- Cynyddu capasiti Ysgol Greenhill o 64 i 160 o leoedd.
- Trosglwyddo'r ysgol i adeiladau newydd ar draws dau safle ar safle Canolfan Arddio Dutch, Maes Y Bryn Road (ger yr M4 Cyffordd 30) a Tŷ Glas Road yn Llanisien, gydag 80 o ddisgyblion ar bob safle o fis Medi 2025.

Mae'r gwaith o ddatblygu'r cynnig hwn ar y camau cychwynnol. Byddai unrhyw gynllun ysgol manwl neu gynlluniau safle yn cael eu hystyried yn ddiweddarach. Byddai cyfleoedd i roi sylwadau ar gynlluniau manwl yn ystod y camau cyn cynllunio a chais cynllunio, pe bai'r cynnig yn cael ei ddatblygu.

A ydych chi'n ymateb fel (ticiwch bob un sy'n berthnasol):

☐ Rhiant neu Warcheidwad*	☐ Nain/Taid*
☐ Aelod o staff**	☐ Disgybl*
☐ Llywodraethwr*	☐ Preswlydd Lleol
☐ Arall (rhowch fanylion) _____	

A fydddech cystal â chadarnhau pa ysgol(ion) rydych yn

1. A ydych yn cefnogi'r cynnig i gynyddu capasiti Ysgol Greenhill o 64 i 160 o leoedd?

- YDW   NAC YDW   DIM BARN

Esboniwch pam:

2. A ydych yn cefnogi'r cynnig i drosglwyddo Ysgol Greenhill i adeiladau newydd ar draws dau safle yng Nghanolfan Arddio Dutch, Maes Y Bryn Road a Tŷ Glas Road, Llanisien?

YDW

NAC YDW

DIM BARN

Esboniwch pam:

3. A oes unrhyw newidiadau y credwch y gallent wella'r cynigion hyn?

4. A oes unrhyw opsiynau eraill yr hoffech eu hawgrymu?

5. A oes unrhyw sylwadau eraill gennych?

Enw _____

Cyfeiriad _____

Cod post _____

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw **31 Ionawr**

Ni fydd y Cyngor yn gallu ystyried unrhyw ymatebion i'r ymgynghoriad a geir ar ôl y dyddiad hwn.

Ni fydd yr ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yn cyfrif fel gwrthwynebiadau i'r cynnig.

Ni ellir ond cofrestru gwrthwynebiadau wedi cyhoeddi hysbysiad statudol.

Os hoffech chi gael gwybod pan gyhoeddir adroddiad yr Ymgynghoriad, nodwch eich cyfeiriad e-bost. Os na roddwch gyfeiriad e-bost i ni, ni fydd modd i ni gysylltu â chi.

Diolch ichi am eich sylwadau.

Dychwelwch y ffurflen hon at Dîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 401, Neuadd y Sir, CF10 4UW neu drwy e-bost i ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk erbyn dim hwyrach na 31 Ionawr 2022.

AMDANOCH CHI

Nodwch eich cod post isod i'n galluogi i nodi barn ac anghenion ymatebwyr yn fanylach fesul ardal:-

Faint oedd eich oed ar eich pen-blwydd diwethaf?

☐ Dan 16 oed	☐ 25-34	☐ 45-54	☐ 65-74	☐ Mae'n well gennyf beidio â dweud
☐ 16-24	☐ 35-44	☐ 55-64	☐ 75+	

Ydych chi yn.....?

☐ Benywaidd	☐ Gwrywaidd	☐ Arall	☐ Mae'n well gennyf beidio â dweud

Ydych chi'n eich ystyried eich hun yn berson anabl?

☐ Ydw	☐ Na	☐ Mae'n well gennyf beidio â dweud

Ticiwch unrhyw un o'r canlynol sy'n berthnasol i chi:

☐ Byddar/Wedi colli clyw/Yn drwm fy nghlyw	☐ Nam ar y golwg	☐ Salwch neu gyflwr iechyd hirdymor (e.e. canser, diabetes neu asthma)
☐ Anawsterau iechyd meddwl	☐ Defnyddiwr cadair olwyn	☐ Mae'n well gennyf beidio â dweud
☐ Nam/anawsterau dysgu	☐ Nam symudedd	☐ Arall

Rhowch fanylion _____

Beth yw eich grŵp ethnig?

Pan ddefnyddir y term 'Prydeinig', mae hyn yn cyfeirio at y pedair gwlad, sef Cymru, Lloegr, Gogledd Iwerddon a'r Alban, neu gyfuniad o'r rhain.

☐ Gwyn - Cymreig/Seisnig/Albanaidd/o Ogledd Iwerddon/Prydeinig	☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig – Bangladeshaidd
☐ Gwyn - Gwyddelig	☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Indiaidd
☐ Gwyn - Sipsi neu Deithiwr Gwyddelig	☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig – Unrhyw gefndir arall
☐ Gwyn – Unrhyw gefndir gwyn arall	☐ Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Cymreig/Prydeinig – Affricanaidd
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn ac Asiaidd	☐ Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Cymreig/Prydeinig – Caribiaidd
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn a Du Caribiaidd	☐ Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Cymreig/Prydeinig – Unrhyw gefndir arall
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn a Du Affricanaidd	☐ Arabaidd
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Unrhyw un arall	☐ Unrhyw grŵp ethnig arall (rhowch fanylion)
☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Tsieineaidd	
☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig – Pacistanaid	☐ Mae'n well gen i beidio â dweud

Caiff y wybodaeth rydych wedi'i rhoi ei phrosesu gan Gyngor Caerdydd yn unol â Ddeddf Diogelu Data 2018 a'r Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol. Caiff y wybodaeth rydych wedi'i rhoi i ni mewn perthynas â'r ymgynghoriad hwn ei thrin yn gyfrinachol ond gallai gael ei defnyddio gan y Cyngor neu i datgelu i eraill yn ôl y gyfraith. Diben prosesu data personol yw oherwydd bod angen perfformio tasg benodol sydd o fudd i'r cyhoedd. Gydag unrhyw ymatebion a ddaw i law, bydd modd gwneud cais amdanynt o dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth ac mae'n bosibl y bydd yn rhaid eu gwneud yn gyhoeddus. Wedi dweud hynny, byddai gwybodaeth sy'n cynnwys manylion personol fel enw a chyfeiriad unigolyn yn cael eu tynnu allan.

Am ragor o wybodaeth am sut mae Cyngor Caerdydd yn rheoli gwybodaeth bersonol, darllenwch ein Polisi Preifatrwydd ar wefan y Cyngor.

<https://www.cardiff.gov.uk/CYM/Hafan/Ymwadiad/Pages/default.aspx>

Ysgolion yr 21ain Ganrif Dogfen Ymgynghori 2021

DARPARIAETH AR GYFER PLANT A PHOBL IFANC AG
ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL (ADY)

DARPARIAETH IECHYD EMOSIYNOL A LLESIANT I DDYSGWYR
11 - 19 OED

13 RHAGFYR 2021 – 31 IONAWR 2022

Gellir darparu'r ddogfen hon mewn Braille.
Mae fersiwn gryno o'r ddogfen hon ar gael yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
Gellir darparu gwybodaeth mewn ieithoedd cymunedol eraill hefyd os oes angen.
Cysylltwch â ni ar **029 2087 2720** er mwyn trefnu hyn

Tabl Cynnwys

Cyflwyniad

- Llyfryn am beth yw hwn?
- Beth rydyn ni'n cynnig ei wneud?

Ymgynghoriad

- Â phwy ydym yn ymgynghori?
- Barn plant ar y cynigion arfaethedig
- Sut mae cael mwy o wybodaeth a rhannu eich barn gyda ni?
- Mae eich barn yn bwysig i ni

Eglurhad o'r termau a ddefnyddir yn y ddogfen hon Cefndir

Digonolrwydd yn y Sector Arbennig

Dosbarthiad daearyddol Darpariaeth Arbenigol

Darpariaeth Iechyd Emosiynol a Llesiant Oed

Uwchradd (11 – 19)

- Y ddarpariaeth bresennol
- Galw am leoedd
- Y Galw a Ragwelir am Leoedd Iechyd Emosiynol a Llesiant y Cyfnod Uwchradd
- Darpariaeth Cyfnod Allweddol 3 a Chyfnod Allweddol 4
- Darpariaeth Ôl 16

Cynigion ar gyfer Darpariaeth mewn Canolfan

Adnoddau Arbennigol yn Ysgol Uwchradd

Gymunedol Gorllewin Caerdydd

- Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd
- Nifer y llefydd yn yr ysgol
- Y galw am lefydd yn yr ysgol.
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categorioidio Ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Gofal cymorth ac arweiniad
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newidiadau arfaethedig?

Anfanteision posibl y newidiadau arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

Cynigion ar gyfer darpariaeth Canolfan Adnoddau

Arbennigol yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain

- Ysgol Uwchradd y Dwyrain
- Nifer y llefydd yn yr ysgol
- Y galw am lefydd yn yr ysgol.
- Cyflwr ac addasrwydd adeiladau ysgol

Ansawdd a Safonau

- Estyn
- Categorioidio Ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

- Safonau
- Profiadau Dysgu ac Addysgu
- Gofal cymorth ac arweiniad
- Arweinyddiaeth a rheoli

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

- Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)
- Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?
- Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrifoedd Ethnig?

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Materion Adnoddau Dynol

Materion Trafnidiaeth

Dweud eich dweud

Gwybodaeth sy'n berthnasol i'r ddau gynig

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar ysgolion eraill?

Trefniadau derbyn

Trefniadau Teithio Dysgwyr

Materion Ariannol

Darpariaeth Iechyd

Trefniadau Llywodraethiant

Effaith y cynigion ar y Gymraeg

Cydraddoldeb

Effaith Gymunedol

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Amhariad Posibl i Ddisgyblion

Camau nesaf, sut gallwch fynegi eich barn a'r ffurflen adborth

- Beth sy'n digwydd nesaf?
- Dyddiadau allweddol
- Cyfnod ymgynghori
- Hysbysiad Statudol
- Adroddiad Gwrthwynebu
- Penderfynu ar y Cynigion
- Hysbysu'r Penderfyniad

Dweud eich dweud

- Ffurflen ymateb i ymgynghoriad

Cyflwyniad

Llyfryn am beth yw hwn?

Mae'r llyfryn hwn ar gyfer rhieni/gofalwyr, staff ysgolion, llywodraethwyr ysgolion ac unrhyw un sydd â diddordeb mewn addysg yng Nghaerdydd. Bydd o ddiddordeb arbennig i rieni/gofalwyr plant sy'n mynychu, neu'n disgwyl mynychu, ysgolion arbennig neu Ganolfannau Adnoddau Arbennigol a'r rhai sydd wedi gweithio neu ar hyn o bryd yn gweithio gyda phlant ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY).

Mae'n nodi cynigion i gynyddu nifer y lleoedd adnoddau arbennigol uwchradd ar gyfer dysgwyr 11-19 oed ag Anghenion Iechyd Emosiynol a Llesiant, a'r rhesymau dros y newidiadau arfaethedig hyn.

Beth rydyn ni'n cynnig ei wneud?

Er mwyn ateb y galw am leoedd canolfan adnoddau arbennigol i ddysgwyr 11 – 19 oed sydd ag anghenion emosiynol a llesiant, cynigir:

- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol â 20 lle ar gyfer iechyd a lles emosiynol yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd o fis Medi 2022
- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbennigol â 20 lle yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain o fis Medi 2022

Rydym hefyd yn ymgynghori ar gynigion ar wahân i gynyddu'r ddarpariaeth ar gyfer dysgwyr ag Anghenion Iechyd Emosiynol a Llesiant rhwng 11 a 19 oed yn Ysgol Arbennig Greenhill a darpariaeth ar gyfer dysgwyr ag anghenion dysgu cymhleth neu gyflyrau sbectrwm awtistiaeth rhwng 4 a 19 oed mewn amrywiaeth o ysgolion ledled Caerdydd.

Gallwch ddod o hyd i fanylion y cynigion hyn yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Ymgynghoriad

Â phwy ydym yn ymgynghori?

Rhaid i'r broses ymgynghori ddilyn canllawiau Llywodraeth Cymru sydd wedi eu nodi yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Fel rhan o hyn, rydym yn gofyn i bobl am eu barn ynghylch y newidiadau rydym yn eu cynnig. Mae sawl modd y gall pobl gynnig eu barn i ni.

Mae Tabl 1 isod yn nodi â phwy y mae'r Cyngor yn ymgynghori:

Grwpiau y mae'r cyngor yn ymgynghori â nhw	
Plant a phobl ifanc	Gweinidogion Cymru
Rhieni / gofalwyr	Comisiynydd yr Heddlu a Throsedd
Staff ysgol	Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canol-barth y De (GACCCD)
Cyrff Llywodraethu Ysgolion	Comisiynydd y Gymraeg
Preswylwyr lleol	Rhieni dros Addysg Gymraeg (RhAG)
Cynghorau Cymuned	Undebau Llafur
Aelodau Lleol/Aelodau Etholaeth a Rhanbarthol y Senedd (AoS) /Aelodau Seneddol (ASau)	Darparwyr gofal plant
Cyfarwyddwyr Addysg Esgobaethol	Mudiad Meithrin
Awdurdodau Cymdogol	Cymdeithas Darparwyr Cyn-Ysgol Cymru
Ysgolion Cynradd ac Uwchradd Cymdogol o fewn Caerdydd	Clybiau Plant Cymru Kids Club
Estyn	Cymdeithas Genedlaethol Meithrinfeydd Dydd
Partneriaeth Cymunedau yn Gyntaf	Fforwm Addysg Gymraeg
Bwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro	Sefydliadau y Sector Gwirfoddol
Busnesau a sefydliadau lleol	Comisiynydd Traffig Cymru

Barn plant a phobl ifanc ar y newidiadau arfaethedig

Mae Caerdydd yn Ddinas sy'n Dda i Blant ac mae barn plant a phobl ifanc yn allweddol i'r modd y darperir addysg. Mae'n bwysig wrth ddwyn cynigion ger bron, bod trefniadau addas yn cael eu gwneud i ymgynghori â disgyblion. Bydd y Cyngor yn ymgynghori â disgyblion yn yr ysgolion sy'n rhan o'r cynigion hyn a bydd y wybodaeth a gaiff ei chasglu yn y sesiynau hyn yn cael eu cynnwys yn yr adroddiad ymgynghori terfynol.

Sut mae cael mwy o wybodaeth a rhannu eich barn gyda ni?

Mae'r ddogfen ymgynghori hon a ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad ar gael ar wefan y Cyngor yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Os na allwch gael mynediad i'r dogfennau ar-lein, bydd copïau print ar gael drwy'r post ar gais. Gallwch ofyn am gopi drwy e-bostio ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk neu drwy ffonio **029 2087 2720**.

Byddwn yn dweud wrth deuluoedd â phlant yn yr ysgolion dan sylw sut y gallant gael gafael ar gopi o'r ddogfen.

Bydd gwybodaeth hefyd yn cael ei rhoi i breswylwyr a busnesau yn agos at y safleoedd ysgol sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion.

Cynhelir cyfarfodydd ar-lein lle bydd y newidiadau rydym yn eu cynnig yn cael eu hesbonio. Bydd cyfle i chi ofyn cwestiynau fel rhan o'r sesiynau hyn. Os hoffech fynd i gyfarfod ar-lein cysylltwch â ni drwy e-bost: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk gan gadarnhau pa gyfarfod yr hoffech fod ynddo a byddwn yn darparu dolen a chyfarwyddiadau ar sut y gallwch gael mynediad i'r cyfarfod hwn.

Bydd swyddogion y Cyngor yn cyfarfod â Chyrff Llywodraethu a staff yr ysgolion dan sylw.

Gallwch hefyd ysgrifennu at y Cyngor i ddweud beth yw eich barn wrthym.

Mae dyddiadau'r cyfarfodydd ymgynghori cyhoeddus wedi eu nodi isod:

Tabl 2: Dyddiadau Cyfarfodydd Ymgynghori

Natur yr ymgynghoriad	Dyddiad / Amser	Lleoliad
Cyfarfod cyhoeddus are-lein	Dydd Mercher 12 Ionawr, 5:30pm	Ar-lein drwy Microsoft Teams
Sesiynau galw heibio	Ar gais drwy e-bostio: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk	Ar-lein drwy Microsoft Teams

Mae eich barn yn bwysig i ni

Mae eich barn yn bwysig ac rydym yn awyddus i chi ddweud wrthym ni beth rydych yn feddwl am y newidiadau rydym wedi eu hawgrymu yn y ddogfen.

Gallwch wneud hyn drwy:

- Fynychu'r cyfarfod cyhoeddus neu'r sesiynau galw heibio uchod.
- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- Cwblhau'r ffurflen ymateb i ymgynghoriad, sydd i'w chael ar dudalen 41.
- Cysylltu â'r tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion drwy e-bost ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk, dros y ffôn ar (029) 2087 2720 neu drwy'r post i Ystafell 401, Neuadd y Sir, Caerdydd, CF10 4UW. Gall hyn gynnwys gofyn i swyddog ffonio'n ôl os oes gennych gwestiwn penodol y teimlwch yr hoffech gael rhagor o wybodaeth amdano.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw 31 Ionawr 2022

Ni fydd y Cyngor yn gallu ystyried unrhyw ymatebion i'r ymgynghoriad a geir ar ôl y dyddiad hwn.

Eglurhad o'r termau a ddefnyddir yn y ddogfen hon

Sylwer ar y termau canlynol a ddefnyddir gydol y ddogfen hon:

Nifer Derbyn - mae pob ysgol a gynhelir yn derbyn disgyblion o leiaf hyd at eu Nifer Derbyn Cyhoeddiedig. Y Nifer Derbyn yw nifer y llefydd i ddisgyblion sydd ar gael ym mhob un grŵp blwyddyn.

ADY - Anghenion Dysgu Ychwanegol. Ystyrir bod gan blentyn neu berson ifanc Anghenion Dysgu Ychwanegol os oes ganddo anawsterau sy'n cael effaith hirdymor sylweddol ar eu dysgu. Gall anawsterau fod yn gysylltiedig â dysgu; cyfathrebu a rhyngweithio; anabledd corfforol neu synhwyrdd; neu ddatblygiad ymddygiadol, emosiynol a chymdeithasol. (Cyfeirir weithiau at ADY fel Anghenion Addysgol Arbennig).

Ysgolion Cymunedol - ysgol gynradd neu uwchradd lle mae'r Cyngor sydd yn trefnu derbyniadau i ysgolion.

Anghenion Dysgu Cymhleth - mae gan blant a phobl ifanc sydd ag Anghenion Dysgu Cymhleth amrywiaeth o faterion a chyfuniad o anghenion haenog. Gallai'r rhain gynnwys anghenion sy'n gysylltiedig â dysgu, cyfathrebu, anableddau corfforol neu synhwyrdd.

Anghenion Iechyd Emosiynol a Llesiant - mae gan blant a phobl ifanc sydd ag Anghenion Iechyd Emosiynol a Llesiant broblemâu o ran meddwl, teimlo ac ymddwyn. Mae hyn yn effeithio ar reoli sut mae bywyd yn effeithio arnynt, sut maent yn ymdopi, sut maent yn ymgysylltu ag eraill, y dewisiadau a wnânt. Weithiau mae hyn o ganlyniad i drawma. Gall plant a phobl ifanc arddangos pryder, hunan-barch isel, ffobia ysgol, neu anawsterau ymddygiadol.

Addysg Heblaw yn yr Ysgol (AHYYY/EOTAS) - darpariaeth addysg i ddiwallu anghenion penodol disgyblion na allant, am wahanol resymau, fynychu ysgol brif ffrwd neu ysgol arbennig. Mae AHYYY yn cyfeirio at addysg a ddarperir gan yr awdurdod lleol ac nid yw'n cwmpasu addysg ddewisol yn y cartref.

Prif ffrwd - mae ysgol prif ffrwd yn ysgol sy'n cael ei rhedeg gan y Cyngor nad yw'n ysgol arbennig. Nid yw ysgolion prif ffrwd/arbennig a gynhelir gan y Cyngor yn dethol disgyblion ac nid ydynt yn ei gwneud yn ofynnol i fyfyrwyr dalu ffioedd.

Data Nifer ar y Gofrestr - nifer y disgyblion sy'n mynd i'r ysgol (heb gynnwys disgyblion meithrin)

CYBLD - Cyfrifiad Ysgol Blynyddol Lefel Disgyblion. Ym mis Ionawr bob blwyddyn, mae Llywodraeth Cymru yn casglu gwybodaeth gan ysgolion. Mae hyn yn cynnwys nifer y disgyblion ymhob ysgol, eu grwpiau oedran, cyfeiriadau cartref, ethnigrwydd, data ar y Gymraeg, Anghenion Addysgol Arbennig, mamiaith a disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol Am Ddim.

Gweithredu gan yr Ysgol - Pan fo athro dosbarth neu bwnc yn rhoi cymorth ychwanegol i ddisgybl ag anghenion dysgu ychwanegol.

Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy - Pan fo arbenigwyr o'r tu allan yn helpu staff dosbarth neu ysgol i roi cymorth ychwanegol i ddisgybl ag anghenion dysgu ychwanegol. Mae hyn yn wahanol neu yn ychwanegol i gymorth a roddir drwy Gweithredu gan yr Ysgol.

Ysgol Arbennig - ysgol ar gyfer plant ag angen dysgu ychwanegol neu anabledd, na ellir diwallu eu hanghenion mewn ysgol prif ffrwd. Mae gan y disgyblion mewn ysgol arbennig ddatganiad AAA, neu Gynllun Datblygu Unigol (CDU).

Canolfan Adnoddau Arbennigol (CAA) - Dosbarth bach mewn ysgol brif ffrwd ar gyfer disgyblion ag Anghenion dysgu ychwanegol sylweddol. Mae gan bob disgybl sy'n mynychu CAA ddatganiad AAA ac fe'u haddysgir gan athrawon arbenigol a chynorthwyrwyr cymorth dysgu, ac maent yn cael cyfleoedd i ddysgu, chwarae neu gymdeithasu â disgyblion prif ffrwd eraill.

Dosbarthiadau Llesiant - Mae Caerdydd hefyd yn ariannu nifer o ddosbarthiadau lles sy'n rhoi cymorth dwys tymor byr i blant a phobl ifanc sy'n arddangos anghenion iechyd emosiynol a llesiant, er mwyn cefnogi parhau â'u lleoliad yn eu hysgol brif ffrwd leol. Dros dro am flwyddyn yw lleoliad mewn Dosbarth Lles: mae'r plentyn yn parhau i fod ar y gofrestr yn ei ysgol leol, a chânt eu cefnogi i ddychweyd yn llawn amser i'w hysgol leol erbyn diwedd y rhaglen.

Cefndir

Mae gweledigaeth Caerdydd ar gyfer addysg a dysgu yng Nghaerdydd yn 2030 yn gosod nod o Hawl Dysgu, lle gall pob plentyn a pherson ifanc:

- gael mynediad at lwybrau priodol i gyfleoedd addysg a dysgu
- ffynnu a chyflawni eu potensial
- gwireddu eu breuddwydion a'u huchelgeisiau unigol

Er mwyn gwella deilliannau dysgwyr mwyaf agored i niwed Caerdydd, â llawer ohonynt yn wynebu rhwystrau i ymgysylltu ag addysg a dysgu, mae mynd i'r afael ag anghydraddoldeb yn allweddol.

Mae gweledigaeth Caerdydd ar gyfer 2030 ar gael i'w gweld ar caerdydd.gov.uk/caerdydd2030

Yr ymagwedd at Gefnogi Anghenion Dysgu Ychwanegol yng Nghaerdydd

Mae ymagwedd effeithiol a chynhwysol o gefnogi ADY yng Nghaerdydd yn cynnwys yr egwyddorion canlynol:

- Ysgolion a lleoliadau sy'n cyflwyno cwricwlwm arloesol gyda dulliau ysgol gyfan effeithiol o addysgu a dysgu, iechyd emosiynol a llesiant.
- Gwasanaethau arbenigol rhagorol i wella gallu ysgolion a lleoliadau eraill i gynnwys plant a phobl ifanc ag ystod o anghenion dysgu ychwanegol.
- Nodi'n gynnar yn effeithiol ac ymyrraeth sy'n seiliedig ar ymchwil er mwyn atal anghenion dysgu ychwanegol rhag dwysáu lle bynnag y bo modd.
- Lefelau uchel o hygyrchedd ym mhob adeilad ysgol gyda digon o ofod hyblyg ym mhob ysgol sy'n briodol i oedran a chyfnod y dysgu.
- Partneriaethau cryf i sicrhau ymateb cyfannol, cydweithredol i anghenion dysgu ychwanegol plentyn neu berson ifanc (gan gynnwys iechyd, gwasanaethau plant ac oedolion, darparwyr blynyddoedd cynnar ac Addysg Bellach).
- Cynllunio pontio amlasiantaethol effeithiol ar bob cam, o'r blynyddoedd cynnar hyd at gyrchfannau cynradd, uwchradd, ôl-16 ac oedolion, i gefnogi mynediad yn ddi-oed.

Mae nifer y plant a'r bobl ifanc sydd angen lleoliad arbenigol o ganlyniad i'w hanableddau dysgu wedi bod yn cynyddu yng Nghaerdydd dros y 5 mlynedd diwethaf, a chymerwyd camau yn 2018 i gynyddu nifer y lleoedd arbenigol sydd ar gael.

Mae'r cynigion a nodir yn y ddogfen ymgynghori hon yn ceisio gwella mynediad i addysg yn unol â'r egwyddorion cynhwysiant uchod.

Digonolrwydd yn y Sector Arbennig

Mae'r rhan fwyaf o ddysgwyr ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY) yn mynychu ysgol brif ffrwd leol, ac yn elwa ar Ddarpariaeth Ddysgu Ychwanegol (DDdY) effeithiol. Nid oes angen i'r dysgwyr hyn fynychu ysgol arbennig na Chanolfan Adnoddau Arbennigol.

Fodd bynnag, mae nifer y disgyblion ag anghenion difrifol a chymhleth, sydd angen lle mewn ysgol arbennig neu ganolfan adnoddau arbenigol, wedi parhau i dyfu.

Mae hyn oherwydd:

- Mae'r boblogaeth disgyblion yn newid, gyda charfanau mwy o ddisgyblion oedran ysgol gynradd bellach yn symud drodd i'r cyfnod oedran uwchradd.
- Cyfraddau goroesi gwell ar gyfer plant sy'n cael eu geni ag anableddau sylweddol, gan arwain at nifer uwch o ddisgyblion ag anableddau difrifol a chymhleth.
- Mwy o gymhlethdod o ran anghenion, sydd wedi golygu bod y galw am ddarpariaeth arbenigol wedi parhau i dyfu. Mae'r ystod o arbenigedd, cymorth arbenigol a chyfleusterau sydd eu hangen mewn ysgolion arbennig a CAA au hefyd wedi cynyddu.
- Mwy o achosion ac adnabod anghenion penodol fel awtistiaeth, ADCG, anableddau corfforol a nam ar y synhwyrau.
- Mwy o blant a phobl ifanc ag anghenion iechyd emosiynol a llesiant. Roedd hyn yn duedd cyn COVID 19 ond mae wedi'i waethygu oherwydd y cau ar ysgolion a mesurau eraill i reoli'r pandemig.

Ar hyn o bryd, mae ysgolion cynradd ac uwchradd yng Nghaerdydd yn cynnal Canolfannau Adnoddau Arbenigol (CAA). Mae rhai wedi'u dynodi i gefnogi plant ag anghenion dysgu cymhleth sydd angen cwricwlwm arbenigol a addysgir mewn amgylchedd dosbarth bach; mae rhai wedi'u dynodi ar gyfer dysgwyr ag awtistiaeth neu nam ar eu clyw sydd angen cymorth arbenigol i gael mynediad at ddysgu prif ffrwd, gyda mynediad i ganolfan anogaeth ar gyfer rhywfaint o amser dysgu a heb ei strwythuro.

Diben Canolfan Adnoddau Arbenigol yw galluogi dysgwyr ag anawsterau dysgu i lwyddo mewn amgylchedd ysgol prif ffrwd. Caiff disgyblion eu haddysgu mewn dosbarth bach gan staff arbenigol ac maent yn elwa ar gwricwlwm arbenigol, tra'n elwa ar yr ystod lawn o gyfleoedd addysg sydd ar gael i bob disgybl yn yr ysgol.

Ar ddiwedd mis Mawrth 2021, roedd 2,265 o blant yng Nghaerdydd gyda datganiad o Anghenion Addysgol Arbennig. Wrth i'r boblogaeth dyfu, felly hefyd bydd nifer y plant a'r bobl ifanc ag Anghenion Dysgu Ychwanegol sylweddol a chymhleth.

Yn 2020/21:

- Ariannwyd cyfanswm o 1,116 o leoedd mewn Canolfannau Adnoddau Arbenigol neu ysgolion arbennig gan Gyngor Caerdydd.
- Roedd 48 o leoedd dros dro i ddysgwyr ar gael mewn Dosbarthiadau Llesiant a Dosbarthiadau Lleferydd ac Iaith
- Roedd 90 o leoedd ar gael yn yr Uned Cyfeirio Disgyblion (UCD)

Er bod nifer o leoliadau arbenigol ledled Caerdydd ar hyn o bryd, nid oes digon o leoedd ar gael. Rhagwelir y bydd nifer y plant a fyddai'n elwa o le yn cynyddu dros y blynyddoedd nesaf.

Gan nad oes digon o leoedd ysgol arbennig yng Nghaerdydd, mae'r Cyngor hefyd wedi ariannu rhai lleoedd mewn ysgolion arbennig yn ardaloedd Cynghorau eraill neu mewn ysgolion annibynnol. Cyfanswm y gwariant ar y lleoedd hyn oedd £6.3m yn 2020/21. Ar hyn o bryd, mae'r gyllideb ar gyfer 2021/22 ar gyfer y mathau hyn o leoedd wedi'i phennu ar £7.3m.

Mae gwariant ar leoedd annibynnol a lleoedd ysgol arbennig mewn ardaloedd Cyngor cyfagos wedi cynyddu i tua £3.8m yn 2020/21. O hyn, mae tua £2.5m wedi ariannu lleoedd arbenigol ar gyfer y dysgwyr hynny sydd ag Anghenion Iechyd Emosiynol a Lles. Heb fuddsoddi mewn lleoedd ychwanegol, byddai disgwyl i gost y lleoedd hyn dyfu'n sylweddol yn y blynyddoedd i ddod.

Y gost i'r Cyngor ar gyfer cludiant ysgol i ddysgwyr ag Anghenion Iechyd Emosiynol a Lles i'r lleoliadau hyn, ar gyfartaledd, oedd £6,000 y plentyn yn 2018/19 (y flwyddyn ddiweddaraf cyn cyfyngiadau Covid-19).

Dosbarthiad daearyddol darpariaeth arbenigol

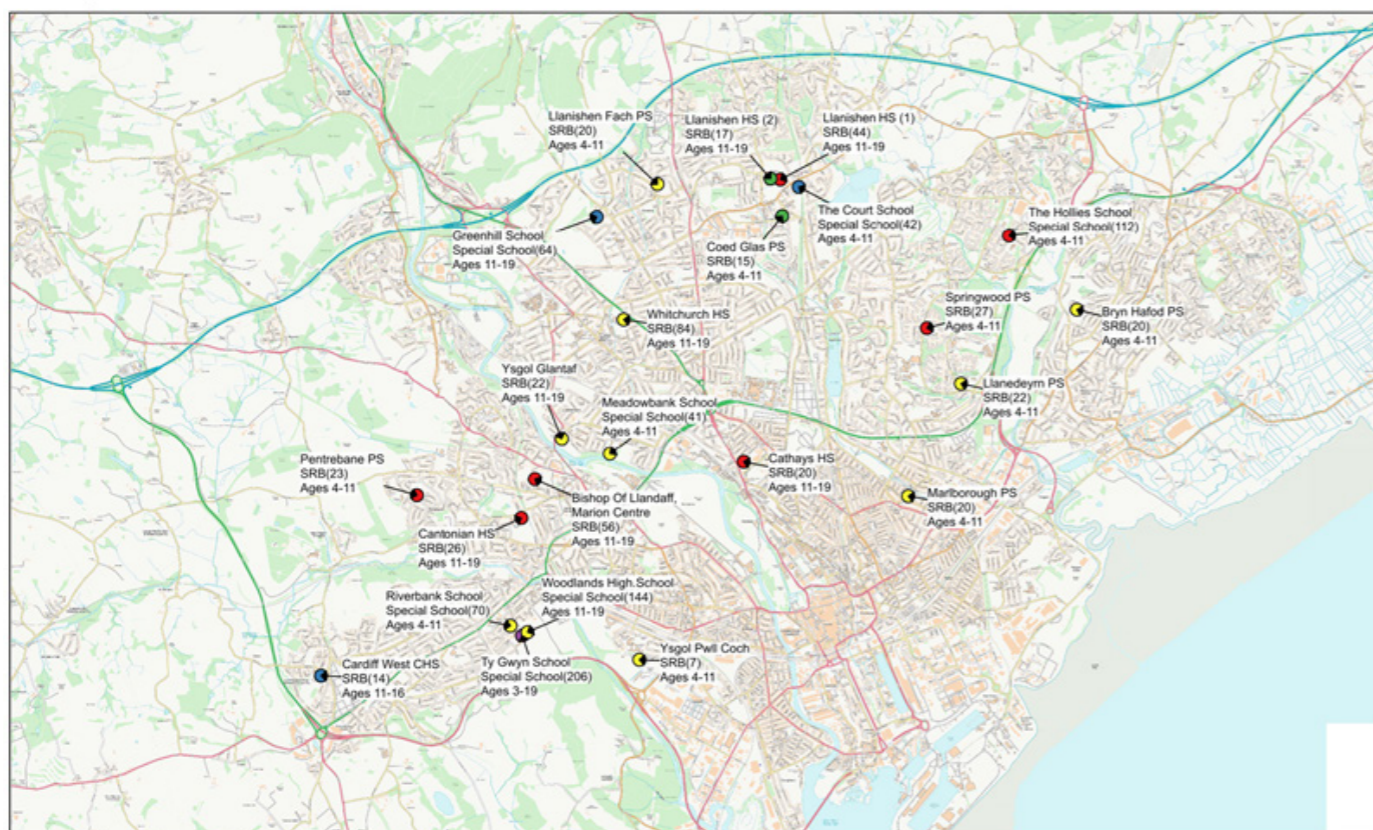
Nid yw lleoliad Canolfannau Adnoddau Arbenigol a Dosbarthiadau Llesiant wedi'u dosbarthu'n dda ar draws y ddinas.

Gellir gweld map sy'n dangos lleoliad y ddarpariaeth arbenigol bresennol ar dudalen 10.

Gall diffyg Canolfannau Adnoddau Arbenigol mewn rhai ardaloedd roi dysgwyr sy'n byw yn yr ardaloedd hynny dan anfantais. Mae rhai teuluoedd yn anghyfarwydd â'r ardaloedd lle mae'r ddarpariaeth wedi'i lleoli. Efallai nad oes gan rieni neu ofalwyr y modd i deithio'n hawdd i'r ardaloedd hynny.

Byddai dosbarthiad gwell o ganolfannau adnoddau arbenigol ar draws y ddinas yn gwella mynediad i ddisgyblion. Byddai'n lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael.

Ysgol Arbenning a Canolfan Adnoddau Arbennigol Caerdydd 2021

Special schools & SRBs: Type & Capacity

● Autism	(7)
● Behavioural, Emotional & Social Needs	(3)
● Hearing Impairment	(2)
● Profound & Multiple Learning Disabilities, Medical Needs, Autism	(1)
● Severe Learning Disabilities, Medical Needs, Speech and Language, Autism	(10)

This map is produced specifically to assist County Council information. No further copies may be made. Map data from Ordnance Survey. All rights reserved. © Crown copyright and database right 2017. Ordnance Survey 100023276. © Mapbox & OpenStreetMap contributors 2017. Mapbox, OpenStreetMap 100023276.

Darpariaeth Iechyd Emosiynol a Llesiant (11 – 19)

Darpariaeth bresennol

Ar hyn o bryd mae gan Gaerdydd 180 o leoedd ar gyfer plant o oed cynradd sydd ag anghenion Iechyd Emosiynol a Llesiant.

Mae Tabl 3 isod yn nodi'r ddarpariaeth iechyd emosiynol a llesiant cyfnod Uwchradd sydd ar gael ar hyn o bryd fesul Cyfnod Allweddol.

Capasiti Iechyd Emosiynol a Llesiant 11 - 19 Oed (2021/22)			
Sefydliad	11 – 14 Oed (Cyfnod Allweddol 3)	14 – 16 Oed (Cyfnod Allweddol 4)	Ôl-16
Ysgol Arbennig Greenhill	32	24	8
Canolfan Carnegie	-	28	-
Uned Cyfeirio Disgyblion Bryn y Deryn	-	48	-
ACT arbennig	-	40	-
Cyfanswm y ddarpariaeth	32	140	8

Mae'r sefydliadau hyn i gyd yn rhai cyfrwng Saesneg. Maent yn rhyw gymysg ac yn darparu ar gyfer disgyblion ag anghenion na ellir eu diwallu mewn ysgolion prif ffrwd:

- Mae Ysgol Greenhill yn darparu ar gyfer dysgwyr o 11-19 oed sydd ag anghenion iechyd emosiynol a llesiant sylweddol.
- Mae gan Ganolfan Carnegie ddarpariaeth ar gyfer disgyblion Cyfnod Allweddol 4 sydd ag anghenion gorbryder ac iechyd meddwl sy'n eu hatal rhag mynychu ysgol prif ffrwd.
- Mae Bryn y Deryn yn Uned Cyfeirio Disgyblion ar gyfer dysgwyr Cyfnod Allweddol 4 (14 – 16 oed). Mae gan bob un o'r dysgwyr anghenion emosiynol a llesiant sylweddol.
- Mae ACT yn ddarpariaeth bartner a gomisiynwyd gan y Cyngor ar gyfer dysgwyr yng Nghyfnod Allweddol 3 a 4 (11 – 16 oed).

Galw am leodd

Y Galw Iechyd Emosiynol a Llesiant a Ragwelir Galw Cyfnod Uwchradd

Mae Tabl 4 isod yn nodi'r galw a ragwelir yn y dyfodol am leodd Iechyd Emosiynol a Llesiant bobl ifanc 11 - 19 oed

Lleodd Iechyd Emosiynol a Llesiant Uwchradd	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Rhagamcan o alw Cyfnod Allweddol 3	122	125	127	129	129
Rhagamcan o alw Cyfnod Allweddol 3 (+10%)	134	138	140	142	142
Diffyg Cyfnod Allweddol 3	102	106	108	110	110
Rhagamcan o alw Cyfnod Allweddol 4	200	210	217	218	219
Rhagamcan o alw Cyfnod Allweddol 4 (+10%)	220	231	239	240	241
Diffyg Cyfnod Allweddol 4	80	91	99	100	101
Rhagamcan o alw Ôl-16	25	27	28	31	32
Rhagamcan o alw Ôl-16 (+10%)	27	29	31	34	36
Diffyg Ôl-16	19	21	23	26	28
Cyfanswm Diffyg	201	1218	2230	236	239

Darpariaeth Cyfnod Allweddol 3 a Chyfnod Allweddol 4

Yn 2021/22 mae cyfanswm o 172 o leodd Iechyd Emosiynol a Llesiant arbenigol Cyfnod Allweddol 3/4 mewn ysgolion a gynhelir yng Nghaerdydd (gan gynnwys lleoedd addysg heblaw yn yr Ysgol [AHYYY/EOTAS] a gomisiynwyd). Gan ystyried disgyblion y tu allan i'r sir, a rhai prif ffrwd sy'n aros am leoliad arbenigol, amcangyfrifir mai tua 322 yw cyfanswm y galw am leodd yn 2021/22, y rhagwelir y bydd yn codi i 348 erbyn 2025/26.

Gan ganiatáu gwarged o 10% i gefnogi hyblygrwydd, digon o gapasiti fyddai darparu 354 o leodd yn 2021/22, a 383 o leodd erbyn 2025/26.

I grynhoi, amcangyfrifir bod diffyg o 182 o leodd yn 2021/22, gan godi i 211 erbyn 2025/26.

Darpariaeth Ôl 16

Tan 2018, nid oedd Caerdydd yn cynnal unrhyw leodd ôl-16 ar gyfer Iechyd Emosiynol a Llesiant, er bod disgyblion a ariennir yn y sector annibynnol yn aml yn aros i B14. Sefydlwyd wyth lle ôl-16 yn Greenhill yn dilyn ymgynghoriad ffurfiol yn 2018. Mae nifer y disgyblion sydd wedi cofrestru eisoes wedi codi i 15 yn 2021-22.

Mae'n anodd rhagweld y galw am y grŵp oedran hwn yn gywir, oherwydd diffyg patrymau galw i seilio amcanestyniadau arnynt, ond gwyddys nad yw'r rhan fwyaf o ddisgyblion ysgolion arbennig yn gallu cynnal cyfnod pontio llwyddiannus i Sefydliad Addysg Bellach neu gyflogaeth yn 16 oed.

Yn ddelfrydol, dylai darpariaeth ysgolion arbennig uwchradd gynnwys darpariaeth ôl-16 gyda chapasiti i'r rhan fwyaf o ddisgyblion Cyfnod Allweddol 4 aros ymlaen nes eu bod yn 18 neu 19 oed h.y. dylai ysgol arbennig ar gyfer 56 o leodd Cyfnod Allweddol 3/4 gynnwys 24 o leodd ôl-16.

Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd

Cynnig i sefydlu darpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd ar gyfer dysgwyr ag Anghenion Iechyd Emosiynol a Llesiant

Mae Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd yn ysgol uwchradd gymunedol Saesneg ar gyfer disgyblion 11-18 oed. Lleolir yr ysgol yn Penally Road, Caerau.

Symudodd yr ysgol i adeiladu newydd ym mis Ebrill 2019

Er mwyn ateb y galw cynyddol am leoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol i ddysgwyr ag anghenion iechyd emosiynol a llesiant rhwng 11 a 19 oed, bwriedir:

- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol â 20 lle yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd o fis Medi 2022

Cynigir y byddai'r ganolfan newydd yn cael ei llefydd yn adeiladau presennol yr ysgol.

Nifer y llefydd yn yr ysgolion

Mae Tabl 5 isod yn rhoi manylion am y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd

Enw'r ysgol	Capasiti Cyhoeddus Presennol (11 - 16 oed)	Llefydd fesul grŵp blwyddyn (4 - 11 oed)	Lleoedd chweched dosbarth	Cyfrwng iaith a Chategori'r Ysgol
Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd	1200	240	300	Ysgol Uwchradd Gymunedol Saesneg

Capasiti presennol Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd yw 1500 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 812 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Ebrill 2021.

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 6 isod yn nodi manylion rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd

Ysgol	Data Nifer ar y Gofrestr (CYBLD)					Galw Disgyblion Ysgol*				
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd	0	663	676	773	882	1019	1190	1249	1266	1269
Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd – Lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol	0	0	6	6	11	20	20	20	20	20

* Galw disgyblion ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniadau poblogaeth y dalgylch lleol

Cyflwr ac Addasrwydd Adeiladau Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i D (oes wedi dirwyn i ben / wynebu risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addasrwydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a llesiant) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 7 Sgorau cyflwr ac addasrwydd

Sgôr	Cyflwr	Addasrwydd
A	Da a gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles yn yr ysgol
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael a diffygion mawr.	Gwael. Llestierio dulliau addysgu / effaith wael ar drefn yr ysgol.
D	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg o fethu yn uniongyrchol.	Gwael iawn. Adeiladau'n llesteirio'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd wedi ei graddio ag A am gyflwr ac A am addasrwydd.

Byddai'r safle, a'r seilwaith lleol oddi ar y safle, yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu darpariaeth ysgol arbennig.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg. Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, megis Cyngor Caerdydd ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, llesiant ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- gofal, cymorth ac arweiniad
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion. Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.gov.uk

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system gategoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (CACCCD) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocera unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system gategoreiddio yn Nhabl 8 isod:

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac mae'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd mae angen iddi wella.
Oren	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha categori lliw y bydd ysgol yn ôl sut caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddar pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoreiddio Ysgolion yma:

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2020-01/system-genedlaethol-ar-gyfer-categoreiddio-ysgolion-canllawiau-i-rieni-a-gofalwyr-2.pdf>

Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd

Arolygwyd Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd ddiwethaf gan Estyn ym mis Tachwedd 2019.

Ar yr adeg hon, barnwyd bod y safonau, y llesiant a'r agweddau at ddysgu, profiad addysgu a dysgu, gofal, cymorth ac arweiniad ac arweinyddiaeth a rheolaeth i gyd yn ddigonol ac angen eu gwella.

Yn y Categoreiddio Ysgolion Diweddaraf gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd ei chategoreiddio'n Goch (Ysgol y mae angen ei gwella fwyaf a bydd yn cael cymorth dwys ar unwaith).

Rhoddodd asesiad gan Gonsortiw Canolbarth y De cyn y pandemig y gwerthusiad canlynol:

- Mae'r ysgol yn gwella ei hanes o godi cyflawniad disgyblion gan gynnwys cyflawniad dysgwyr sy'n agored i niwed dros amser.
- Roedd cyfran y disgyblion a wnaeth ddwy lefel neu fwy o gynnydd o Gyfnod Allweddol 2 i Gyfnod Allweddol 3, o'i gymharu â chyfartaleddau lleol a rhanbarthol, yn is yn y ddau fathemateg ac yn llawer is mewn Saesneg ac mewn gwyddoniaeth.
- Bu gwelliannau clir mewn agweddau at ddysgu.
- Mae'r dirprwy bennaeth yn gweithredu system gadarn ar gyfer olrhain cynnydd pob disgybl o'i gymharu â'u targedau.
- Mae gan yr ysgol ddefnydd adeiladol wedi'i gynllunio'n dda o gronfeydd Grant Amddifadedd Disgyblion gyda'r bwriad o wella canlyniadau ar gyfer disgyblion eFSM (Prydau Ysgol am Ddim) tra'n datblygu'r medrau craidd ar draws y cwricwlwm.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwmo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (<http://www.addewidcaerdydd.co.uk/>).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos â chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau mewn ysgolion yn uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn gryf.

Mae safonau yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd yn gwella. Byddai sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i bobl ifanc ag anghenion emosiynol a llesiant. Ni ddisgwylir y byddai'r cynnig yn cael effaith negyddol ar safonau yn yr ysgol.

Nid yw'r Cyngor yn disgwyl i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd safonau addysg.

Profiadau dysgu ac addysgu

Bydd y cyfleusterau ysgol newydd yn cefnogi'r gwaith o gyflwyno'r 'Cwricwlwm i Gymru' newydd ar gyfer dysgwyr (3 – 16 oed) y disgwylir iddo gael ei roi ar waith yn ysgolion Cymru o fis Medi 2022. Bydd y cwricwlwm newydd yn mabwysiadu ymagwedd sy'n gynhwysol ac wedi'i gynllunio i fynd i'r afael â'r angen i baratoi plant a phobl ifanc yng Nghymru i ffynnu a bod yn llwyddiannus mewn byd sy'n newid yn gyflym.

Cydnabyddir y dylai'r cwricwlwm roi dysg mwy eang a dyfnach, sicrhau cynnydd gwell, rhoi cyfle i ddefnyddio amser a lle gyda mwy o ddychymyg a chreadigrwydd a rhoi llawer mwy o bwyslais ar sgiliau. Bydd cyfleusterau ysgol newydd a gwell yn helpu i gefnogi'r weledigaeth hon.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd.

Cymorth gofal ac arweiniad

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiau a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ysgol wedi ymrwmo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Bydd y Cyngor yn gweithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth gofal ac arweiniad.

Arwain a Rheoli

Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Bydd yn cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 9 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sy'n â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o leiafrifoedd ethnig ym mhob un o'r ysgolion

yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd

Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol	% y disgyblion ar Gweithredu gan yr Ysgol a Mwy	% y disgyblion â datganiad ADY	% y Prydau Ysgol am Ddim – cyfartaledd 3 blynedd	% y disgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt	% y disgyblion o Leiafrif Ethnig
Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd	22.1	12.7	4.5	55	6.2	25.2

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Bydd Ysgol i'r 21ain Ganrif yn caniatáu i gyfleusterau gael eu teilwra i anghenion y plant sy'n ei mynychu. Mae cyfleusterau wedi'u cynllunio i gyd-fynd â'u hanghenion dysgu ac i ddarparu amgylcheddau tawel a strwythuredig i gefnogi dysgu.

Byddai arbenigedd ac arfer cynhwysol presennol yr ysgol yn cael eu cynnal. Byddai sefydlu darpariaeth arbenigol yn rhoi cyfleoedd ar gyfer datblygu staff ac i wella dysgu disgyblion mewn cyfleusterau pwrpasol.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd fod yn annifyr a pheri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n cael cymorth oherwydd eu bod yn dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynigion yn effeithio'n negyddol ar sut caiff disgyblion sydd â'r Saesneg fel iaith ychwanegol eu cefnogi. Byddai'r ysgol yn parhau i gynig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Mae'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynigion yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion yr ysgol sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar Ddisgyblion o Leiafrif Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y câi'r cynigion effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynnig yn cynyddu nifer y lleoedd adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr oedran uwchradd ag anghenion iechyd emosiynol a llesiant a byddai'n cyfrannu at ateb y galw a ragwelir.
- Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella addysgu cynhwysol yr ysgol. Byddai hyn o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.

- Byddai'r cynnig yn sicrhau bod disgyblion sy'n byw yng ngorllewin y ddinas yn teithio bellteroedd byrrach i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol nag a fyddent i ddarpariaeth amgen.
- Mae'r adeilad newydd yn gwbl hygyrch ac yn cydymffurfio â Deddf Cydraddoldeb 2010.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall rhai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol ei chael hi'n anodd newid. Efallai y byddai newidiadau i adeiladau yn eu hansefydlogi. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r lleoliad newydd. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi cyfnod pontio o'r fath.
- Mae potensial ar gyfer mwy o draffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ran canolfannau adnoddau arbenigol ledled y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael. Cynigir hefyd nifer o gynlluniau ehangu eraill a ddarpariaeth newydd mewn ysgolion eraill ledled y ddinas.

Nid oes darpariaeth canolfan adnoddau arbenigol yn yr ardal hon ar hyn o bryd. Mae pob plentyn yn yr ardal hon sydd angen lleoliad mewn canolfan adnoddau arbenigol yn teithio i ardaloedd eraill ar hyn o bryd.

Gallai opsiynau amgen ar gyfer sefydlu darpariaeth yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd gynnwys:

- ehangu darpariaeth debyg ar safleoedd ysgolion uwchradd eraill
- sefydlu darpariaeth arbenigol newydd ar safleoedd ysgolion eraill a/neu nifer wahanol o leoedd yn y canolfannau presennol neu arfaethedig.

Fodd bynnag, mae'r safonau yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd yn gwella. Mae sefydlu'r ddarpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol yn darparu nifer cynyddol o leoedd ysgol o ansawdd uchel priodol. Felly, ystyriir bod sefydlu darpariaeth yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd yn opsiwn a ffefrir.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y Gwasanaethau Pobl Adnoddau Dynol yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i fynd i'r afael â'r goblygiadau Adnoddau Dynol sy'n deillio o sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol a'r angen dilynol am staffio ychwanegol.

Pan fo Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i sefydlu'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn rhoi cyfleoedd i staff mewn ysgolion ar y gofrestr adleoli ar gyfer ysgolion.

Materion trafndiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol o ddwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol ar gyfer canolfannau adnoddau arbenigol. Fodd bynnag, efallai y bydd rhai dysgwyr sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion unigol a materion cymdeithasol. Gall dysgwyr eraill deithio'n annibynnol neu gyda rhiant/gofalwyr ac os yn preswyllo o fewn y pellter cymwys o ddwy filltir, efallai na fydd yn gymwys ar gyfer Cludiant i Ddysgwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu gyfleusterau trafndiaeth gyhoeddus.

Gan fod y Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ddarpariaeth canolfannau adnoddau arbenigol ledled y ddinas, disgwylir y byddai'r pellter teithio cyfartalog i ganolfannau adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr unigol yn lleihau yn y dyfodol.

Efallai y bydd cynnig ysgol i sefydlu cyfleusterau anghenion dysgu ychwanegol yn gofyn am Ddatganiad Trafndiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau'r teithio mwyaf posibl drwy ddulliau cynaliadwy.

Mae Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i bob ysgol yng Nghaerdydd ddatblygu Cynllun Teithio Llesol. Bydd cynllun felly'n nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol.

Bydd cynyddu teithio i'r ysgol drwy ddulliau actif (cerdded, beicio a sgwtera) drwy sicrhau bod cyfleusterau diogel yn cael eu darparu yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd a lles plant.

Mae nifer o fentrau wedi llwyddo i ddangos cefnogaeth ac anogaeth ar gyfer teithio llesol a chynaliadwy ymhlith y garfan anghenion dysgu ychwanegol, gan gynnwys Hyfforddiant Teithio Annibynnol i ddisgyblion hŷn, cynnal a chadw beiciau a hyfforddiant beicio.

Gyda'r galw cynyddol disgwyledig am Gludiant i Ddysgwyr yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd, mae'n bosibl y bydd angen cyfleusterau wedi'u gwella a / neu eu hehangu ar gyfer gollwng a chasglu o fewn y safle i ddarparu ar gyfer y niferoedd priodol o gerbydau. Byddai cyfyngiadau parcio ychwanegol ar hyd Penally Road o amgylch amseroedd dechrau a gorffen yr ysgol yn lleihau tagfeydd a phroblemau parcio ac yn gwella diogelwch disgyblion.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi gwybod i'r Cyngor beth yw eich barn ar y cynigion. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai yn unig, fel sydd orau gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom drwy un o'r dulliau canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostiwch eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r cynnig hwn yw 31 Ionawr 2022.

Ysgol Uwchradd y Dwyrain

Cynnig i sefydlu Darpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain ar gyfer dysgwyr ag Anghenion Iechyd Emosiynol a Llesiant

Mae Ysgol Uwchradd y Dwyrain yn ysgol uwchradd gymunedol Saesneg ar gyfer disgyblion 11-16 oed. Mae'r ysgol wedi'i chydleoli â darpariaeth ôl-16 Coleg Caerdydd a'r Fro mewn adeiladau newydd yn Heol Trowbridge, Trowbridge.

Er mwyn ateb y galw cynyddol am leoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol i ddysgwyr ag anghenion iechyd emosiynol a llesiant rhwng 11 a 19 oed, bwriedir:

- sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol ag 20 lle yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain o fis Medi 2022

Cynigir y byddai'r ganolfan newydd yn cael ei darparu i ddechrau o fewn yr adeiladau presennol a rennir gan Ysgol Uwchradd y Dwyrain a Choleg Caerdydd a'r Fro, gyda gwaith diweddarach i'w wneud i ddarparu llety a chyfleusterau ychwanegol.

Nifer y llefydd yn yr ysgolion

Mae Tabl 10 isod yn rhoi manylion y lleoedd sydd ar gael yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain

Enw'r ysgol	Capasiti Cyhoeddus Presennol (11 - 16 oed)	Llefydd fesul grwp blwyddyn (11 - 16 oed)	Lleoedd chweched dosbarth	Cyfrwng iaith a Chategori'r Ysgol
Ysgol Uwchradd y Dwyrain	1200	240	--	Ysgol uwchradd gymunedol Saesneg

Capasiti presennol Ysgol Uwchradd y Dwyrain yw 1200 o leoedd ac roedd gan yr ysgol 1095 o ddisgyblion ar y gofrestr ym mis Ebrill 2021.

Y galw am lefydd yn yr ysgol

Mae Tabl 11 isod yn nodi manylion rhifau diweddar a rhagamcanol ar y gofrestr yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain.

Ysgol	Data Nifer ar y Gofrestr (CYBLD)					Galw Disgyblion Ysgol*				
	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	2025/26
Ysgol Uwchradd y Dwyrain	700	730	864	968	1095	1190	1283	1334	1359	1357
Canolfan Adnoddau Arbenigol Ysgol Uwchradd y Dwyrain	0	0	0	0	0	0	5	10	15	20

* Galw disgyblion ysgol yn y dyfodol yn seiliedig ar amcanestyniadau poblogaeth y dalgylch lleol

Cyflwr ac Addaswydd Adeiladau Ysgol

Caiff pob ysgol yng Nghaerdydd sgôr Cyflwr o A (perfformio yn ôl y bwriad / gweithredu'n effeithlon) i D (oes wedi dirwyn i ben / wynebu risg uniongyrchol o fethu).

Caiff ysgolion yng Nghaerdydd hefyd sgôr Addaswydd o A (da – cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a llesiant) i D (gwael – adeiladau'n effeithio'n ddifrifol ar allu staff i weithredu'r cwricwlwm).

Tabl 12 Sgorau cyflwr ac addaswydd

Gradd	Cyflwr	Addaswydd
A	Da a gweithredu'n effeithlon	Da. Cyfleusterau'n addas ar gyfer addysgu, dysgu a lles yn yr ysgol
B	Boddhaol ond rhai pethau wedi dirywio.	Boddhaol. Perfformio yn ôl y bwriad ond nid yw'n cynorthwyo gweithredu'r cwricwlwm yn effeithiol mewn rhai meysydd.
C	Gwael â diffygion mawr.	Gwael. Llestierio dulliau addysgu / effaith wael ar drefn yr ysgol
D	Diwedd oes: cyfnod wedi dirwyn i ben neu risg o fethu yn uniongyrchol.	Gwael iawn. Adeiladau'n llesteirio'n ddifrifol ar allu'r staff i weithredu'r cwricwlwm.

Mae Ysgol Uwchradd y Dwyrain yn sgorio A am gyflwr ac A am addaswydd.

Byddai'r safle, a'r seilwaith lleol oddi ar y safle, yn cefnogi'r gwaith o ddatblygu darpariaeth ysgol arbennig.

Ansawdd a Safonau

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda dau sefydliad er mwyn monitro perfformiad ysgolion a chynorthwyo i wella ysgolion.

Estyn yw Swyddfa Prif Arolygydd Ei Mawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru.

Mae Estyn yn archwilio ansawdd a safonau ysgolion a darparwyr addysg eraill Cymru.

Gwasanaeth Addysg ar y Cyd Consortiwm Canolbarth y De (GACCCD) yw'r Gwasanaeth Gwella Ysgolion rhanbarthol ar gyfer pum cyngor Pen-y-Bont ar Ogwr, Caerdydd, Merthyr Tudful, Rhondda Cynon Taf a Bro Morgannwg Mae'r Cyngor yn gweithio gyda'r Consortiwm i gefnogi a herio pob ysgol yng Nghaerdydd.

Rhaid i Awdurdodau Lleol, megis Cyngor Caerdydd ystyried adroddiadau Estyn a thystiolaeth arall am berfformiad ac effeithiolrwydd ysgolion wrth gynnig newidiadau i ysgolion.

Rhaid i Awdurdodau Lleol hefyd ystyried effaith debygol y newidiadau arfaethedig ar:

- safonau, llesiant ac agweddau at ddysgu
- profiadau dysgu ac addysgu
- gofal, cymorth ac arweiniad
- arweinyddiaeth a rheolaeth (arweiniad, gwella ansawdd, gweithio mewn partneriaeth a rheoli adnoddau)

Estyn

Caiff ysgolion eu harolygu fel rhan o raglen genedlaethol o arolygu ysgolion Diben arolwg yw nodi nodweddion da a diffygion mewn ysgolion er mwyn iddynt wella ansawdd yr addysg a gynigir a chodi'r safonau a gyflawnir gan eu disgyblion (Estyn).

Mae adroddiadau arolygu perthnasol Estyn yn darparu graddau yn erbyn Cwestiynau Allweddol ac yn rhoi argymhellion i ysgolion ar gyfer gwella.

Gallwch weld adroddiadau arolygon Estyn ar eu gwefan: www.estyn.llyw.cymru

Categoreiddio ysgolion gan Lywodraeth Cymru

Yn 2014, cyflwynodd Llywodraeth Cymru system categoreiddio newydd.

Mae'n edrych ar safonau pob ysgol a faint y gall ysgol wella. Mae hyn yn nodi lefel y cymorth sydd ei angen ar ysgolion. Yna, mae sefydliadau fel Consortiwm Canolbarth y De (CACCCD) a'r gwasanaeth gwella ysgolion yn gweithio gydag arweinwyr ysgolion i nodi, darparu a/neu frocra unrhyw gymorth sydd ei angen i wella ymhellach.

Disgrifir y system categoreiddio yn Nhabl 13 isod:

Categori cymorth	Beth yw ystyr y categori
Gwyrdd	Ysgol effeithiol iawn sy'n cael ei rhedeg yn dda, y mae ganddi arweinyddiaeth gref ac mae'n eglur o ran ei blaenoriaethau gwella
Melyn	Ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod ym mha feysydd mae angen iddi wella.
Oren	Ysgol y mae angen iddi wella ac sydd angen cymorth i nodi pa gamau y gall eu cymryd i wella neu i newid yn gyflymach.
Coch	Ysgol â'r angen mwyaf am newid ac a gaiff gymorth dwys yn syth.

Penderfynir ym mha categori lliw y bydd ysgol yn ôl sut caiff ei sgorio o ran safonau (1-4) a sut y gall wella (A-D).

1 yw'r sgôr orau ar gyfer safonau ac A yw'r orau ar gyfer gwella.

Cyhoeddir categori diweddaraf pob ysgol ym mis Ionawr bob blwyddyn.

Ceir rhagor o wybodaeth am y cynllun categoreiddio yng nghanllaw Llywodraeth Cymru i rieni ar y System Genedlaethol ar gyfer Categoreiddio Ysgolion yma:

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2020-01/system-genedlaethol-ar-gyfer-categoreiddio-ysgolion-canllawiau-i-rieni-a-gofalwyr->

Ysgol Uwchradd y Dwyrain

Arolygwyd Ysgol Uwchradd y Dwyrain ddiwethaf gan Estyn ym mis Rhagfyr 2014.

Ar yr adeg hon barnwyd bod perfformiad a rhagolygon yr ysgol ar gyfer gwella yn anfoddhaol.

Yn dilyn ymweliad monitro pellach ym mis Tachwedd 2017, barnwyd bod yr ysgol wedi gwneud cynnydd digonol ac fe'i tynnwyd o'r rhestr o ysgolion sydd angen mesurau arbennig.

Yn y Categoreiddio Ysgolion diweddaraf gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2020, cafodd Ysgol Uwchradd y Dwyrain ei chategoreiddio yn Felyn (ysgol effeithiol sydd eisoes yn gwneud yn dda ac sy'n gwybod lle y mae angen iddi wella).

Rhoddodd asesiad gan Gonsortiw Canolbarth y De yn yr Hydref 2021 y gwerthusiad canlynol:

- Mae gan yr ysgol hanes da iawn o godi cyflawniad bron pob disgybl, gan gynnwys dysgwyr sy'n agored i niwed dros y cyfnod tair blynedd blaenorol.
- Roedd cyfran y disgyblion a wnaeth ddwy lefel neu fwy o gynnydd o Gyfnod Allweddol 2 i Gyfnod Allweddol 3, o'i gymharu â chyfartaleddau lleol a rhanbarthol, yn llawer is mewn Saesneg, mathemateg a gwyddoniaeth.
- Mae arweinwyr drwy'r gyfan yn cynllunio ac yn gweithredu newid ac yn cynnal gwelliant yn llwyddiannus yn y rhan fwyaf o agweddau. Mae'r uwch dîm arweinyddiaeth yn gosod y cyfeiriad ar gyfer gwaith y tîm staff ac mae'r gwaith hwn yn cael effaith gadarnhaol ar brofiadau dysgu pob disgybl.

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar safonau yn yr ysgol?

Safonau

Mae'r Cyngor wedi ymrwymo'n glir i barhau i fuddsoddi mewn ysgolion yng Nghaerdydd a'u gwella er mwyn sicrhau bod pob plentyn yn cael y dechrau gorau posibl i'w fywyd (<http://www.addewidcaerdydd.co.uk/>).

Mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda chyrrff llywodraethu ysgolion i sicrhau bod y safonau yn uchel, yr addysgu'n dda a'r arweinyddiaeth a'r llywodraethiant yn gryf.

Mae safonau yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain yn dda. Byddai sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol yn darparu lleoedd ysgol priodol o ansawdd uchel i bobl ifanc ag anghenion emosiynol a llesiant.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar ansawdd y safonau addysg yn yr ysgol.

Profiadau dysgu ac addysgu

Mae cyfleusterau newydd yr ysgol yn cefnogi'r gwaith o gyflwyno'r 'Cwricwlwm i Gymru' newydd ar gyfer dysgwyr (3 – 16 oed) y disgwylir iddo gael ei roi ar waith mewn ysgolion yng Nghymru o fis Medi 2022. Bydd y cwricwlwm newydd yn mabwysiadu ymagwedd sy'n gynhwysol ac wedi'i gynllunio i fynd i'r afael â'r angen i baratoi plant a phobl ifanc yng Nghymru i ffynnu a bod yn llwyddiannus mewn byd sy'n newid yn gyflym.

Cydnabyddir y dylai'r cwricwlwm roi dysg mwy eang a dyfnach, sicrhau cynnydd gwell, rhoi cyfle i ddefnyddio amser a lle gyda mwy o ddychymyg a chreadigrwydd a rhoi llawer mwy o bwyslais ar sgiliau. Bydd cyfleusterau ysgol newydd a gwell yn helpu i gefnogi'r weledigaeth hon.

Ni ddisgwylir i'r cynnig gael unrhyw effaith negyddol ar brofiadau addysgu a dysgu yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain.

Cymorth gofal ac arweiniad

Mae gan bob ysgol ystod briodol o bolisiâu a darpariaeth ar waith i hybu iechyd a lles disgyblion.

Mae'r ysgol wedi ymrwymo i ddarparu amgylchedd lle mae dysgu'n cael ei werthfawrogi a disgyblion yn cyflawni eu potensial mewn amgylchedd hapus a diogel lle maent yn dangos parch a goddefgarwch tuag at eraill.

Bydd y Cyngor yn gweithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal cymorth gofal ac arweiniad.

Arwain a Rheoli

Bydd y Cyngor yn parhau i weithio gydag arweinyddiaeth yr ysgol i sicrhau bod pawb yn deall eu cyfrifoldeb dros helpu i wella a chynnal perfformiad uchel. Byddai'n cefnogi'r ysgol i gael perthynas dda gyda rhieni a phartneriaid eraill fel bod disgyblion yn cael addysg o ansawdd uchel.

Byddai'r newidiadau arfaethedig yn cael eu cynllunio'n ofalus fel na therfir ar arweinyddiaeth a llywodraethiant yr ysgol, a allai gael effaith negyddol ar safonau addysgol.

Cymorth ychwanegol i ddisgyblion

Mae Tabl 14 isod yn dangos canrannau:

- Disgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol
- Disgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim
- Disgyblion sy'n â'r Saesneg fel Iaith Ychwanegol
- Disgyblion o leiafrifoedd ethnig ym mhob un o'r ysgolion

yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain

Ysgol	% y disgyblion ar Weithredu gan yr Ysgol	% y disgyblion ar Weithredu gan yr Ysgol a Mwy	% y disgyblion â datganiad ADY	% y Prydau Ysgol am Ddim – cyfartaledd 3 blynedd	% y disgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt	% y disgyblion o Leiafrif Ethnig
Ysgol Uwchradd y Dwyrain	16.6	11.3	2.7	46.6	2.5	22.1

Effaith ar ddisgyblion ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ADY)

Bydd adeilad Ysgol i'r 21ain Ganrif yn caniatáu i gyfleusterau gael eu teilwra i anghenion y plant sy'n ei mynychu. Mae cyfleusterau wedi'u cynllunio i gyd-fynd â'u hanghenion dysgu a darparu amgylcheddau tawel a strwythuredig i gefnogi dysgu.

Byddai arbenigedd presennol yr ysgol yn cael ei gynnal. Byddai sefydlu darpariaeth arbenigol yn rhoi cyfleoedd ar gyfer datblygu staff ac i wella dysgu disgyblion mewn cyfleusterau pwrpasol.

Mae'r Cyngor yn cydnabod y gall newid mewn amgylchedd fod yn annifyr a pheri gofid i blant ag anghenion dysgu ychwanegol. Byddai disgyblion yn cael eu cefnogi i'w galluogi i addasu i'r newidiadau arfaethedig.

Beth fyddai'r effaith ar gymorth i ddisgyblion y mae Saesneg yn Iaith Ychwanegol ganddynt?

Gellir cefnogi disgyblion sy'n cael cymorth oherwydd eu bod yn dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol mewn unrhyw ysgol yng Nghaerdydd.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar sut caiff disgyblion sydd â'r Saesneg fel iaith ychwanegol yn cael eu cefnogi. Byddai'r ysgol yn parhau i gynnig cymorth sy'n briodol i anghenion pob disgybl yn unigol.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim?

Mae peth o'r arian a gaiff ysgolion wedi ei seilio ar nifer y disgyblion yn yr ysgol sy'n derbyn Prydau Ysgol am Ddim. Mae'r holl ysgolion yng Nghaerdydd yn cael arian ar gyfer y disgyblion hyn.

Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y byddai'r cynnig yn effeithio'n negyddol ar ddisgyblion sy'n cael Prydau Ysgol am Ddim.

Beth fyddai'r effaith ar ddisgyblion o Leiafrif Ethnig?

Asesir anghenion disgyblion unigol a darperir ar eu cyfer fel y bo'n briodol. Nid oes gwybodaeth ar gael sy'n awgrymu y câi'r cynigion effaith negyddol ar y ddarpariaeth ar gyfer unrhyw grŵp ethnig.

Beth yw manteision y newid arfaethedig?

- Byddai'r cynnig yn cynyddu nifer y lleoedd Canolfan Adnoddau Arbenigol ar gyfer dysgwyr oedran uwchradd ag anghenion iechyd emosiynol a llesiant a byddai'n cyfrannu at ateb y galw a ragwelir.
- Byddai'r cyfle i gyflogi staff arbenigol a gweithio'n agosach gyda gwasanaethau arbenigol yng Nghaerdydd yn gwella addysgu cynhwysol yr ysgol. Byddai hyn o fudd i bob disgybl yn yr ysgol.
- Byddai'r cynnig yn sicrhau bod disgyblion sy'n byw yn nwyrain y ddinas yn teithio pellteroedd byrrach i gael mynediad at ddarpariaeth arbenigol na theithio i ddarpariaeth amgen.
- Mae'r adeiladau newydd yn gwbl hygyrch ac yn cydymffurfio â Deddf Cydraddoldeb 2010.

Anfanteision posibl y newid arfaethedig

- Gall rhai disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol gael newid yn beth anodd. Efallai y gall newidiadau i adeiladau eu hansefydlogi. Gwyddom y bydd angen cymorth wedi'i gynllunio'n ofalus arnynt i addasu i'r newidiadau. Fodd bynnag, byddai digon o amser i gynllunio a chefnogi newidiadau o'r fath.
- Mae potensial ar gyfer mwy o dagfeydd traffig o amgylch safle'r ysgol ar ddechrau a diwedd y diwrnod ysgol. Byddai'r Cyngor yn gweithio gyda Chorff Llywodraethu'r ysgol i ddatblygu Cynllun Teithio i leihau unrhyw darfu posibl.

Opsiynau eraill a ystyriwyd

Mae'r Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ganolfannau adnoddau arbenigol ledled y ddinas. Byddai hyn yn gwella mynediad i ddisgyblion, ac yn lleihau amseroedd teithio i lawer o ddisgyblion, yn ogystal â chynyddu nifer y lleoedd sydd ar gael.

Nid oes darpariaeth canolfan adnoddau arbenigol yn yr ardal hon ar hyn o bryd. Mae pob plentyn yn yr ardal hon sydd angen lleoliad mewn canolfan adnoddau arbenigol yn teithio i ardaloedd eraill ar hyn o bryd.

Gallai opsiynau amgen i sefydlu darpariaeth yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain gynnwys:

- ehangu darpariaeth debyg ar safleoedd ysgolion uwchradd eraill
- sefydlu darpariaeth arbenigol newydd ar safleoedd ysgolion eraill a/neu nifer wahanol o leoedd yn y canolfannau presennol neu arfaethedig.

Fodd bynnag, mae'r safonau yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain yn dda. Mae sefydlu'r ddarpariaeth Canolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol yn cynnig nifer uwch o leoedd ysgol o ansawdd uchel priodol. Felly, ystyriw bod sefydlu'r ddarpariaeth yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain yn opsiwn a ffefrir.

Materion Adnoddau Dynol

Bydd y Gwasanaethau Pobl Adnoddau Dynol yn gweithio gyda'r Corff Llywodraethu i fynd i'r afael â'r goblygiadau Adnoddau Dynol sy'n deillio o sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol yn yr ysgol a'r angen dilynol am staffio ychwanegol.

Pan fo'r Corff Llywodraethu wedi mabwysiadu Polisi Adleoli a Diswyddo Ysgolion y Cyngor, bydd unrhyw swyddi gwag newydd sy'n codi o ganlyniad i sefydlu'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol yn rhoi cyfleoedd i staff mewn ysgolion sydd ar y gofrestr adleoli ysgolion.

Materion trafndiaeth

Mae'r Cyngor yn defnyddio'r meini prawf pellter cerdded cymwys statudol o ddwy filltir i ddisgyblion fod yn gymwys i gael trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol i ganolfannau adnoddau arbenigol. Fodd bynnag, efallai y bydd rhai dysgwyr sy'n byw o fewn dwy filltir i'r ysgol yn cael trafndiaeth am ddim oherwydd eu hanghenion unigol a materion cymdeithasol. Gall dysgwyr eraill deithio'n annibynnol neu gyda rhiant/gofalwyr ac os nad yn preswyllo o fewn y pellter cymwys o ddwy filltir, efallai na fyddant yn gymwys ar gyfer Cludiant i Ddysgwyr. Byddai'r disgyblion hyn yn ogystal â staff ac ymwelwyr ysgol yn elwa ar unrhyw welliannau gofynnol mewn cyfleusterau ar gyfer teithio llesol i'r ysgol neu drafnidiaeth gyhoeddus.

Gan fod y Cyngor yn ceisio darparu dosbarthiad gwell o ddarpariaeth canolfannau adnoddau arbenigol ledled y ddinas, disgwylir y byddai'r pellter teithio cyfartalog i ganolfannau adnoddau arbenigol ar gyfer dysgwyr unigol yn lleihau yn y dyfodol.

Efallai y bydd cynnig ysgol i sefydlu cyfleusterau angen dysgu ychwanegol yn gofyn am Ddatganiad Trafnidiaeth a fydd yn nodi mesurau i'w cynnwys fel rhan o'r cais i sicrhau'r teithio mwyaf posibl drwy ddulliau cynaliadwy.

Mae Cynllun Corfforaethol presennol y Cyngor yn cynnwys ymrwymiad i bob ysgol yng Nghaerdydd ddatblygu Cynllun Teithio Llesol. Bydd cynllun felly'n nodi camau gan yr ysgol i gynorthwyo ac annog teithio llesol i'r ysgol ac unrhyw welliannau i seilwaith ar ac oddi ar y safle sy'n angenrheidiol i hwyluso teithiau llesol.

Bydd cynyddu teithio i'r ysgol drwy ddulliau actif (cerdded, beicio a sgwera) drwy sicrhau bod cyfleusterau diogel yn cael eu darparu yn cael effaith gadarnhaol ar iechyd a lles plant.

Mae nifer o fentrau wedi llwyddo i ddangos cefnogaeth ac anogaeth ar gyfer teithio llesol a chynaliadwy ymhlith y garfan anghenion dysgu ychwanegol, a fyddai'n cael ei chynnig ar gyfer dysgwyr canolfan adnoddau arbenigol yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain gan gynnwys Hyfforddiant Teithio Annibynnol i ddisgyblion hŷn, cynnal a chadw beiciau a hyfforddiant beicio.

Gyda'r galw cynyddol disgwyliedig am Gludiant i Ddysgwyr yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain, byddai'r safle'n cael ei asesu i sicrhau bod cyfleusterau addas ar gyfer gollwng a chasglu i ddarparu ar gyfer y nifer priodol o gerbydau. Gall mesurau i wella problemau traffig y tu allan i'r ysgol gynnwys cyfyngiadau parcio ychwanegol neu ystyried Stryd Ysgol o amgylch amseroedd dechrau a gorffen yr ysgol er mwyn lleihau tagfeydd a phroblemau parcio a gwella diogelwch disgyblion.

Dweud eich dweud

Ar ddiwedd y llyfryn mae holiadur. Dyma'ch cyfle i roi gwybod i'r Cyngor beth yw eich barn ar y cynnig. Gallwch roi ymateb i'r holl gwestiynau, neu ymateb i rai ohonynt yn unig, fel sydd orau gennych.

Fel arall, gallwch anfon eich barn atom drwy un o'r dulliau canlynol:

- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- E-bostiwch eich barn i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk
- Ysgrifennu llythyr atom yn y cyfeiriad canlynol: Tîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 422, Neuadd y Sir, Glanfa'r Iwerydd, Caerdydd, CF10 4UW

Bydd y Cyngor yn ystyried barn pawb cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r newidiadau arfaethedig.

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r cynnig hwn yw 31 Ionawr 2022.

Gwybodaeth sy'n Berthnasol i'r ddau Gynnig

Sut byddai'r newidiadau'n effeithio ar ysgolion eraill?

Mae Canolfannau Adnoddau Arbennig yng Nghaerdydd yn cynnig darpariaeth arbenigol ar gyfer Dinas a Sir Caerdydd gyfan. Nid oes digon o leoedd i ateb y galw yn y ddarpariaeth a gynhelir. Mae hyn yn cael effaith ar ysgolion sy'n bodoli eisoes lle mewn rhai achosion efallai y bydd mwy o ddisgyblion ar y gofrestr na'r Nifer Derbyn Cyhoeddedig (NDC) neu'r nifer a ddymunir mewn CAA.

Ar hyn o bryd mae'n rhaid i Gaerdydd ddibynnu ar brynu rhai lleoedd mewn darpariaeth y tu allan i'r sir ac mewn ysgolion annibynnol i gyflawni ei dyletswyddau statudol. Gallai fod effaith tymor hwy ar ddarparwyr y tu allan i'r sir ac ar ysgolion annibynnol gan ei bod yn debygol y bydd gostyngiad yn nifer y lleoedd a brynir gan y Cyngor.

Trefniadau derbyn

Does dim cynlluniau i newid polisi'r Cyngor ar dderbyn plant i ysgolion yn sgil y cynigion hyn. Nid oes unrhyw gynlluniau i leihau nifer y lleoedd prif ffrwd o ganlyniad i'r cynigion hyn.

Ceir gwybodaeth fanwl am drefniadau derbyn yn llyfryn Derbyn i Ysgolion y Cyngor. Gallwch ddod o hyd i'r wybodaeth hon ar wefan y Cyngor www.caerdydd.gov.uk.

Rheolir derbyniadau i ddarpariaeth arbenigol gan y Cyngor, yn amodol ar ddatganiad o Anghenion Addysgol Arbennig (AAA). O dan y Cod ADY, bydd y lleoliad yn destun Cynllun Datblygu Unigol (CDU).

Byddai'r capasiti arfaethedig ar gyfer 20 o leoedd adnoddau arbenigol ym mhob ysgol yn ychwanegol at gapasiti lleoedd prif ffrwd yn yr ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn.

Trefniadau Teithio Dysgwyr

Dan y cynigion hyn, nid oes cynlluniau i newid polisi'r Cyngor ar gludo plant yn ôl a blaen i ysgolion.

Bydd unrhyw blentyn y bydd y cynnig hwn yn effeithio arno yn cael yr un cymorth gyda thrafnidiaeth ag a gaiff pawb trwy Gaerdydd ac yn unol â'r un meini prawf sy'n berthnasol ledled Caerdydd. Gellir gweld polisi trafndiaeth y Cyngor ar wefan y Cyngor (www.caerdydd.gov.uk).

Mae rhwymedigaeth gyfreithiol statudol ar y Cyngor i ddarparu trafndiaeth am ddim o'r cartref i'r ysgol i ddisgyblion ysgol gynradd sy'n byw 2 filltir neu fwy o'r ysgol addas agosaf, fel y'i mesurir yn ôl y llwybr cerdded byrraf sydd ar gael.

Wrth benderfynu pa un yw'r ysgol addas agosaf, rhaid i'r Cyngor ystyried unrhyw anabledde sydd gan blentyn ac unrhyw anghenion addysgol arbennig (AAA).

Materion Ariannol

Byddai rhai o'r newidiadau arfaethedig a nodir yn y ddogfen hon yn arwain at gostau cyfalaf i'r Cyngor, ar gyfer cynnal gwaith ar adeiladu a / neu addasu adeiladau. Byddent hefyd yn arwain at gostau refereniw i'r Cyngor, wrth gyflogi staff.

Nid oes unrhyw ymrwymadau ariannol ar y cam hwn o'r ymgynghoriad. Bydd amrywiaeth o opsiynau'n cael eu datblygu yn seiliedig ar ganlyniad yr ymgynghoriad. Yna cynhelir gwerthusiad ariannol llawn. Bydd hyn yn sicrhau fforddiadwyedd ac yn cyfyngu ar y pwysau cyllidebol ar y Cyngor.

Byddai angen i'r lleoedd ychwanegol hyn gael eu hariannu o'r gyllideb ysgolion dirprwyedig bresennol. Ar hyn o bryd, cyflwynir darpariaeth cost uchel i rai disgyblion mewn nifer o ffyrdd. Mae rhai dysgwyr yn cael eu lleoli mewn ysgolion y tu allan i Gaerdydd, neu mewn ysgol annibynnol. Mae rhai dysgwyr yn aros mewn ysgolion prif ffrwd, gyda thaliadau "Gwella Anghenion Cymhleth" yn cael eu gwneud i'r ysgol i ddarparu cymorth priodol.

Bydd gwaith pellach yn cael ei wneud i ganfod a fydd yr arbedion ar y lleoliadau hyn, neu ar daliadau chwyddo i ysgolion, yn talu costau ychwanegol y lleoedd ychwanegol arfaethedig.

Bydd y gwaith hwn hefyd yn ystyried sut y byddai costau cludiant rhwng y cartref a'r ysgol y Cyngor yn newid. Gall y nifer gynyddol o leoedd arbenigol a gynigir gynyddu nifer y plant sy'n cael eu cludo rhwng y cartref a'r ysgol gan y Cyngor. Gall y nifer gynyddol o leoedd sydd ar gael mewn ysgolion a chanolfannau arbennig leihau'r pellter teithio cyfartalog a'r gost teithio gyfartalog.

Darpariaeth iechyd

Bydd gan y cynigion i ehangu'r ddarpariaeth arbenigol yn yr ysgolion a gynhwysir yn y cynigion hyn oblygiadau i iechyd a gwasanaethau arbenigol eraill. Mae'r gwasanaethau hyn yn gweithio mewn partneriaeth ag ysgolion i ddiwallu Anghenion Dysgu Ychwanegol. Ffactor ychwanegol yw Deddf Diwygio ADY 2018, a fydd yn cyflwyno cyfrifoldebau newydd i iechyd, addysg a gofal cymdeithasol gydweithio i gydlynu asesu a darpariaeth. Bydd Deddf 2018 yn cael ei gweithredu dros gyfnod o dair blynedd, gan ddechrau ym mis Medi 2020.

Er mwyn mynd i'r afael â'r heriau hyn gyda'i gilydd, mae'r Cyngor a Bwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r Fro yn cynnal adolygiad ar y cyd o ddarpariaeth iechyd ac arbenigol yn ysgolion arbennig Caerdydd ac mewn unedau cyfeirio disgyblion. Bydd canfyddiadau'r adolygiad, a oruchwylir gan grŵp prosiect o gynrychiolwyr o feysydd iechyd, addysg, gwasanaethau cymdeithasol, ysgolion a rhieni, yn llywio dyluniad y ddarpariaeth arbenigol.

Trefniadau Llywodraethiant

Nid oes unrhyw newidiadau arfaethedig i drefniadau llywodraethiant yn deillio o'r cynnig hwn.

Effaith y cynigion ar y Gymraeg

Mae lefel anghenion addysgol arbennig/anghenion dysgu ychwanegol yn y sector Gymraeg wedi bod yn is yn hanesyddol nag yn y sector Saesneg. Mae hyn wedi bod yn newid dros y 4-5 mlynedd diwethaf, gydag ysgolion yn adrodd am fwy o achosion o ADY, ym mhob maes angen.

Cynhaliwyd adolygiad o ADY yn y sector Gymraeg gydag ysgolion cyfrwng Cymraeg yn 2016 i lywio'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA). Nododd ysgolion nifer fach ond arwyddocaol o enghreifftiau o ddisgyblion ag ADY yn gadael y sector Gymraeg er mwyn cael mynediad at ganolfannau adnoddau arbenigol neu ysgolion arbennig.

Roedd rhywfaint o dystiolaeth anecdotaidd hefyd i awgrymu bod rhai teuluoedd a fyddai fel arall yn dewis addysg Gymraeg yn dewis addysg cyfrwng Saesneg yn lle hynny os oedd ADY gan eu plentyn, oherwydd pryder y gallai fod angen i'w plentyn drosglwyddo i'r sector arbenigol yn ddiweddarach.

Drwy'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg, mae Caerdydd wedi buddsoddi mewn darpariaeth arbenigol yn y sector, gan gynnwys rhywfaint o allu i ymateb i'r galw cynyddol a meithrin mwy o hyder yn y ddarpariaeth arbenigol sydd ar gael yn y sector.

Sefydlwyd canolfan gynradd newydd yn Ysgol Gymraeg Pwll Coch, o fewn dalgylch Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf, lle mae'r ganolfan uwchradd wedi ei sefydlu. Mae'r ddwy ganolfan yn darparu ar gyfer dysgwyr ag anawsterau dysgu difrifol, gan ddarparu cwricwlwm arbenigol a chefnogi ystod o anghenion eilaidd gan gynnwys anghenion corfforol a meddygol, anawsterau llefydd ac iaith ac awtistiaeth.

Yn 2021 mae galw cynyddol am ganolfannau adnoddau ar gyfer disgyblion ag awtistiaeth, sy'n gyflawnwyr uchel ar gyfartaledd, a byddai angen model cymorth mwy integreiddiol na'r hyn a ddarperir gan y ddwy ganolfan bresennol. Ar hyn o bryd mae 8 dysgwr oedran uwchradd, a 15 dysgwr oed cynradd a fyddai'n elwa o leoliad mewn canolfan Anhwylderau'r Sbectwm Awtistig. Mae hon yn flaenoriaeth byrdymor, o ystyried y risg, os bydd y lleoliadau presennol yn methu, mai'r unig opsiwn fyddai cynnig trosglwyddiad i leoliad cyfrwng Saesneg.

Mae dosbarth llesiant cynradd wedi'i sefydlu, a gynhelir yn Ysgol Gynradd Pen y Groes. Mae'r dosbarth llesiant yn gweithio'n hyblyg i fynd i'r afael ag anghenion mewn gwahanol gyfnodau oedran, neu i ddarparu model allgymorth, gan ddibynnu ar yr angen presennol. Ar hyn o bryd mae'r Cyngor yn ymgynghori ar sefydlu canolfan Adnoddau Arbennig Awtistiaeth 30 lle yn Ysgol Gyfun Gymraeg Glantaf yn ogystal â'r Ganolfan Adnoddau Arbenigol 30 lle presennol yn yr ysgol.

Er mwyn cefnogi anghenion iechyd emosiynol a llesiant yn y cyfnod uwchradd, mae canolfan /UCD 'rithwir' wedi'i threialu ar draws y tair ysgol uwchradd Gymraeg, gan ddechrau yn 2018. Disgwylir i'r peilot gael ei adolygu ymhellach yn 2021.

Y flaenoriaeth yw sicrhau bod gan y tair ysgol gyfleusterau a llety digonol i gynnig darpariaeth Cam 3 a 4 effeithiol, wedi'i hategu gan y ganolfan/UCD rithwir. Yn y tymor canolig, bydd angen lleoliad sefydlog ar y ganolfan / UCD rithwir yn un o'r ysgolion, gyda llety dynodedig, er mwyn lleihau'r risg y gallai fod angen i bobl ifanc sydd â'r anghenion mwyaf cymhleth adael y sector Cymraeg i gael mynediad at ddarpariaeth fwy arbenigol.

Wrth i'r sector Cymraeg barhau i dyfu bydd yn bwysig datblygu darpariaeth ychwanegol gan ragweld yr angen, er mwyn sicrhau bod addysg Gymraeg yn ddewis gwirioneddol i ddysgwyr ag ADY cymhleth.

Mae'r nifer o staff addysgu cymwys a phrofiadol ADY, yn gyfyngedig o'i gymharu â'r sector Saesneg. Bydd angen i unrhyw gynllun i ddatblygu darpariaeth arbenigol cyfrwng Cymraeg gael ei gefnogi gan Gynllun Datblygu'r Gweithlu ADY.

Yn unol â'r amserlen a bennwyd gan Lywodraeth Cymru, mae'r Cyngor yn gweithio'n agos gyda'i bartneriaid ar Fforwm Addysg Gymraeg Caerdydd i ddatblygu'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) 10 mlynedd newydd ar gyfer y ddinas. Disgwylir y bydd y cynllun ar gael ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus yn hydref 2021 cyn ei gyflwyno i'w gymeradwyo i Lywodraeth Cymru yn gynnar yn 2022. Bydd y Cynllun 10 mlynedd cyntaf yn dechrau ar 1 Medi 2022 ac yn dod i ben ar 31 Awst 2032.

Bydd ymgynghoriad ar y Cynllun Drafft yn ceisio barn ar y ffordd orau o dyfu addysg Gymraeg a sut i gyrraedd y targedau lleol a bennwyd gan Lywodraeth Cymru, er mwyn llywio cynigion yn y dyfodol. Bydd y Rhaglen yn nodi sut y bydd y Cyngor yn cynyddu'r ddarpariaeth addysg Gymraeg i ddisgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol.

Cydraddoldeb

Mae Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb (AEG) yn broses sy'n edrych ar bolisi, prosiect neu gynllun i wneud yn siŵr nad yw'n gwahaniaethu yn erbyn rhywun ar sail y nodweddion gwarchoddedig a nodwyd yn Neddf Cydraddoldeb 2010 (oedran, anabled, ailbennu rhywedd, priodas a phartneriaeth sifil, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd/cred, rhyw, cyfeiriadedd rhywiol).

Mae'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb cychwynol wedi'i wneud. Daeth i'r casgliad na fyddai'r newidiadau a gynigir yn effeithio'n negyddol ar unrhyw grŵp penodol mewn cymdeithas.

Caiff yr asesiad ei adolygu ar ôl yr ymgynghoriad ac ar adegau allweddol os aiff y cynnig yn ei flaen.

Effaith Gymunedol

Ystyrir y canlynol wrth ystyried cynnig: Man Agored Cyhoeddus, parcdir, sŵn a thagfeydd. Bydd yr ysgolion sydd wedi'u cynnwys yn y cynigion hyn a'r Cyngor yn gweithio gydag unrhyw grwpiau cymunedol i sicrhau bod y cynigion yn osgoi unrhyw effeithiau negyddol os yn bosibl.

Cynhaliwyd asesiad o'r effaith ar y gymuned ar gyfer y cynigion hyn ac mae ar gael i'w weld yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY.

Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, mae Cyngor Caerdydd wedi ymrwymo i ddarparu Ysgolion Lleol i Blant Lleol, i annog y defnydd o ddulliau cynaliadwy o deithio i ysgolion, megis cerdded a beicio. Mae pob prosiect ysgol yn ystyried materion trafndiaeth allweddol pan gaiff y prosiectau eu cynllunio ac yn ystyried yr angen i ddarparu llwybrau mwy diogel i annog cerdded, beicio a dulliau teithio llesol eraill i'r ysgol.

Yng ngoleuni'r pandemig a chyda'r buddsoddiadau presennol mewn TGCh ledled y ddinas, gellir lleihau symudiadau myfyrwyr ymhellach wrth i dechnoleg symudol ddatblygu ymhellach gan ganiatáu dulliau addysgu hyblyg. Mae gan y rhain y potensial i arwain at Gynllun Teithio mwy effeithlon a chyfrannu ymhellach at dargedau'r Cyngor i leihau ei allyriadau carbon.

Amhariad Posibl i Ddisgyblion

Mae gan y Cyngor brofiad sylweddol o gyflawni prosiectau adeiladu ac addasiadau yn llwyddiannus ar safleoedd ysgolion sydd wedi'u meddiannu o ganlyniad i ddatblygu rhaglen trefniadaeth ysgolion fawr ac sy'n tyfu.

Byddai unrhyw waith adeiladu neu addasu a wneir ar gyfleusterau sy'n bod yn barod yn cael ei reoli'n effeithiol mewn ymgynghoriad â'r ysgol i sicrhau bod y cwricwlwm llawn yn parhau i gael ei gyflwyno a bod safonau addysg a safonau diogelwch uchel yn cael eu cynnal.

Camau nesaf, sut gallwch fynegi eich barn a'r ffurflen adborth

Beth sy'n digwydd nesaf?

Dyddiadau allweddol

Bydd y Cyngor yn casglu ac yn crynhoi'r adborth a ddaw o'r ymgynghoriad hwn. Bydd swyddogion y Cyngor wedyn yn adrodd hyn i Gabinet y Cyngor i roi gwybod i aelodau etholedig am farn rhanddeiliaid, ac i fwydo'r broses o wneud penderfyniadau. Bydd yr adroddiad ymgynghori ar gael i unrhyw un ei weld/lawrlwytho ar wefan y Cyngor. Cewch hefyd gopi trwy ddefnyddio'r manylion cyswllt yn y ddogfen hon.

Os yn dilyn yr ymgynghoriad y cytunir fod y cynigion yn mynd yn eu blaenau, mae nifer o gamau pellach y bydd yn rhaid i'r Cyngor eu cymryd cyn y gwneir penderfyniad terfynol.

Nodir y camau hyn yn Nhabl 15 isod:

Tabl 15: Camau yn y dyfodol (Mae'n bosibl y bydd yr amserlen hon yn newid).

Proses Statudol	Amserlen
Y Cyfnod Ymgynghori	13 Rhagfyr 2021 – 31 Ionawr 2022
Cabinet y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn ei gyhoeddi ar wefan y Cyngor	Mawrth 2022
Dyddiad cychwyn a ddisgwylir ar gyfer y Cyfnod Gwrthwynebu wedi cyflwyno'r hysbysiad statudol (ar ôl gwneud gwrthwynebiadau ffurfiol)	Mai 2022
Dyddiad y disgwylir i'r Cyfnod Gwrthwynebu ddod i ben (Pennu) Y penderfyniad terfynol gan Gabinet y Cyngor	Mehefin 2022
Cyhoeddi'r adroddiad gwrthwynebiadau ar wefan y Cyngor ynghyd â hysbysiad o benderfyniad y Cabinet	Gorffennaf 2022

Cyfnod ymgynghori

Mae'r cyfnod ymgynghori ar gyfer y cynigion hyn yn dechrau ar 13 Rhagfyr 2021 ac yn dod i ben ar 31 Ionawr 2022

Gweler tudalen 41 am ragor o fanylion am sut i ymateb a mynegi eich barn.

Bydd y Cyngor yn cyhoeddi adroddiad ymgynghori ar ei wefan. Rhaid cyhoeddi'r adroddiad o leiaf byrthefnos cyn cyhoeddi hysbysiad statudol.

Gallwch ofyn hefyd am gopi caled o'r adroddiad.

Bydd yr adroddiad yn nodi'r materion a godwyd gan bobl yn ystod y cyfnod ymgynghori ac yn rhoi ymateb y Cyngor i'r materion hyn. Bydd yr adroddiad hefyd yn cynnwys barn Estyn ar y cynigion.

Bydd Cabinet y Cyngor yn ystyried yr adroddiad ymgynghori ac yn penderfynu bwrw ymlaen â'r newidiadau a gynigir ai peidio.

Os yw'r Cabinet yn penderfynu parhau â'r newidiadau, rhaid i'r Cyngor gyhoeddi dogfen o'r enw 'hysbysiad statudol'. Datganiad swyddogol yw hwn sy'n dweud y bydd y newidiadau'n mynd rhagddynt.

Hysbysiad Statudol

Hysbysiad Statudol yw'r cyhoeddiad swyddogol ar gynnig terfynol. Rhaid i Gabinet y Cyngor roi'r gymeradwyaeth i gyhoeddi hysbysiad statudol. Byddai hyn ond yn cael ei ystyried wedi i adroddiad ar yr holl ymatebion i'r ymgynghoriad ddod i law'r Cabinet. Mae hwn yn ofyniad cyfreithiol fel sydd wedi ei amlinellu yn y Cod Trefniadaeth Ysgolion 2018.

Byddai'r Cyngor yn cyhoeddi'r hysbysiad statudol hwn ar ei wefan. Byddai hefyd yn rhoi copiâu o'r hysbysiad yn neu ger prif fynedfa'r ysgol(ion)/safle(oedd) y mae'r hysbysiad yn effeithio arnynt. Rhoddir copiâu o'r hysbysiad i ysgolion yr effeithir arnynt hefyd, i'w dosbarthu i ddisgyblion, rhieni, gwarcheidwaid ac aelodau staff (gall yr ysgolion hefyd anfon yr hysbysiad drwy e-bost). Mae'r hysbysiad statudol yn nodi manylion y cynigion ac yn gofyn i unrhyw un sydd am wrthwynebu i wneud hynny. Rhaid i wrthwynebiadau fod yn ysgrifenedig. Rhaid eu hanfon i'r Cyngor o fewn y dyddiadau a nodir ar yr hysbysiad.

Penderfynu ar y cynigion

Cabinet Cyngor Caerdydd fyddai'n penderfynu ar y cynnig. Mae hyn yn golygu y bydd yn gwneud y penderfyniad terfynol ynghylch a fydd y newidiadau yn mynd yn eu blaen. Gall y Cabinet benderfynu cymeradwyo neu wrthod y cynnig, neu ei gymeradwyo â rhai newidiadau (addasiadau). Bydd y Cyngor yn ystyried unrhyw wrthwynebiad a ddaeth i law yn ystod y Cyfnod Gwrthwynebu wrth wneud ei benderfyniad.

Hysbysu'r Penderfyniad

Wedi penderfynu, byddai Cyngor Caerdydd yn rhoi gwybod i bawb y byddai'r cynnig yn effeithio arno beth oedd y penderfyniad hwnnw. Caiff ei gyhoeddi hefyd ar wefan y Cyngor.

Dweud Eich Dweud!

FFURFLEN YMATEB I YMGYNGHORIAD

Gallwch gwblhau'r ffurflen ymateb hwn ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY

Er mwyn ateb y galw am leoedd arbenigol ar gyfer adnoddau ar gyfer dysgwyr ag anghenion iechyd emosynol a llesiant rhwng 11 a 19 oed, rydym yn cynnig:

- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol ag 20 lle yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd o fis Medi 2022
- Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol ag 20 lle yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain o fis Medi 2022

Mae eich barn o bwys. Rhannwch eich barn am y cynigion gyda ni drwy:

- Lenwi a dychwelyd yr holiadur cysylltiedig i'r cyfeiriad a roddir ar waelod y ffurflen.
- Llenwi'r ffurflen ymateb ar-lein yn www.caerdydd.gov.uk/cynigionysgolADY
- Os yw'n well gennych, gallwch e-bostio eich sylwadau i: ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw 31 Ionawr 2022.

Yn anffodus ni ellir ystyried unrhyw ymatebion a dderbynnir ar ôl y dyddiad hwn.

1. Fel pa un o'r canlynol rydych yn ymateb?

- Rhiant
- Athro – nodwch eich ysgol .....
- Llywodraethwr ysgol – nodwch eich ysgol .....
- Arall - rhwch fanylion .....

2. A oes gennych chi blentyn/plant wedi eu cofrestru yn yr ysgolion canlynol?

(ticiwch bob un sy'n berthnasol)

- Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd
- Ysgol Uwchradd y Dwyrain
- Arall - rhwch fanylion: .....
- Dd/B

3. A ydych yn cefnogi'r cynlluniau a gyflwynwyd i wella'r ddarpariaeth ar gyfer Plant a Phobl Ifanc ag anghenion dysgu ychwanegol?

- Ydw
- Nac ydw
- Ddim yn gwybod

4. Ydych chi'n cefnogi'r cynnig ar gyfer pob un o safleoedd yr ysgol?

Ysgol a chynnig	Ydw	Nac Ydw	Ddim yn gwybod
Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd <ul style="list-style-type: none"> Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol ag 20 lle yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd o fis Medi 2022			
Ysgol Uwchradd y Dwyrain <ul style="list-style-type: none"> Sefydlu Canolfan Adnoddau Arbenigol ag 20 lle yn Ysgol Uwchradd y Dwyrain o fis Medi 2025			

5. Eglurwch pam eich bod yn cefnogi neu beidio cefnogi'r cynnig(ion) isod. Cyfeiriwch at yr ysgol dan sylw

6. A hoffech chi awgrymu unrhyw newidiadau neu ddewisiadau amgen?

7. Sylwadau ychwanegol

Enw: .....

Cyfeiriad: .....

Cod Post: .....

Y dyddiad cau ar gyfer cyflwyno ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yw 31 Ionawr 2022.

Ni fydd y Cyngor yn gallu ystyried unrhyw ymatebion i'r ymgynghoriad a geir ar ôl y dyddiad hwn.

Ni fydd yr ymatebion i'r ymgynghoriad hwn yn cyfrif fel gwrthwynebiadau i'r cynnig.

Ni ellir ond cofrestru gwrthwynebiadau wedi cyhoeddi hysbysiad statudol.

Os hoffech chi gael gwybod pan gyhoeddir adroddiad yr Ymgynghoriad, nodwch eich cyfeiriad e-bost. Os na roddwch gyfeiriad e-bost i ni, ni fydd modd i ni roi'r wybodaeth ddiweddaraf i chi.

.....

Thank you for your comments

Dychwelwch y ffurflen hon at Dîm Cynllunio Trefniadaeth Ysgolion, Ystafell 401, Neuadd y Sir, CF10 4UW neu drwy e-bost i ymatebionysgolion@caerdydd.gov.uk erbyn dim hwyrach na 31 Ionawr 2022.

AMDANOCH CHI

Nodwch eich cod post isod i'n galluogi i nodi barn ac anghenion ymatebwyr yn fanylach fesul ardal:-

Faint oedd eich oed ar eich pen-blwydd diwethaf?

☐ Dan 16 oed	☐ 25-34	☐ 45-54	☐ 65-74	☐ Mae'n well gen i beidio â dweud
☐ 16-24	☐ 35-44	☐ 55-64	☐ 75+	

Ydych chi yn.....?

☐ Benyw	☐ Gwryw	☐ Arall	☐ Mae'n well gen i beidio â dweud

Ydych chi'n eich ystyried eich hun yn berson anabl?

☐ Ydw	☐ Nac ydw	☐ Mae'n well gen i beidio â dweud

Ticiwch unrhyw un o'r canlynol sy'n berthnasol i chi:

☐ Byddar / Wedi colli dlyw / Yn drwm fy nghlyw	☐ Nam ar y golwg	☐ Salwch neu gyflwr iechyd hirdymor (e.e. canser, diabetes neu asthma)
☐ Anawsterau iechyd meddwl	☐ Defnyddiwr cadair olwyn	☐ Mae'n well gen i beidio â dweud
☐ Nam/anawsterau dysgu	☐ Nam symudedd	☐ Arall

Rhowch fanylion _____

Beth yw eich grŵp ethnig?

Pan ddefnyddir y term 'Prydeinig', mae hyn yn cyfeirio at y pedair gwlad, sef Cymru, Lloegr, Gogledd Iwerddon a'r Alban, neu gyfuniad o'r rhain.

☐ Gwyn - Cymreig/Seisnig/Albanaidd/o Ogledd Iwerddon/Prydeinig	☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig – Bangladeshaid
☐ Gwyn - Gwyddelig	☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Indiaidd
☐ Gwyn - Sipsi neu Deithiwr Gwyddelig	☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig – Unrhyw gefndir arall
☐ Gwyn – Unrhyw gefndir gwyn arall	☐ Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Cymreig/Prydeinig – Affricanaidd
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn ac Asiaidd	☐ Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Cymreig/Prydeinig – Caribiaidd
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn a Du Caribiaidd	☐ Du/Affricanaidd/Caribiaidd/Du Cymreig/Prydeinig – Unrhyw gefndir arall
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Gwyn a Du Affricanaidd	☐ Arabaidd
☐ Grwpiau Cymysg/Aml-ethnig - Unrhyw un arall	☐ Unrhyw grŵp ethnig arall (rhowch fanylion)
☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig - Tsieineaidd	_____
☐ Asiaidd/Asiaidd Cymreig/Prydeinig – Pacistanaid	☐ Mae'n well gen i beidio â dweud

Caiff y wybodaeth rydych wedi'i rhoi ei phrosesu gan Gyngor Caerdydd yn unol â Deddf Diogelu Data 2018 a'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data. Caiff y wybodaeth rydych wedi'i rhoi i ni mewn perthynas â'r ymgynghoriad hwn ei thrin yn gyfrinachol ond gallai gael ei defnyddio gan y Cyngor neu'i datgelu i eraill yn ôl y gyfraith. Diben prosesu data personol yw oherwydd bod angen perfformio tasg benodol sydd o fudd i'r cyhoedd. Gydag unrhyw ymatebion a ddaw i law, bydd modd gwneud cais amdanynt o dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth ac mae'n bosibl y bydd yn rhaid eu gwneud yn gyhoeddus. Wedi dweud hynny, byddai gwybodaeth sy'n cynnwys manylion personol fel enw a chyfeiriad unigolyn yn cael eu tynnu allan.

Am ragor o wybodaeth am sut mae Cyngor Caerdydd yn rheoli gwybodaeth bersonol, darllenwch ein Polisi Preifatwydd ar wefan y Cyngor.

<https://www.cardiff.gov.uk/CYM/Hafan/Ymwadiad/Pages/default.aspx>